T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLANLAMASI VE EKONOMİSİ PROGRAMI

TÜRK SİNEMASINDA EĞİTİM YÖNETİCİSİ VE MÜFETTİŞ ALGISININ İNCELENMESİ

MUHAMMED ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

PROF. DR. ERGÜN RECEPOĞLU

AĞUSTOS - 2023
KASTAMONU

TAAHHÜTNAME

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu; ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını, bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini bildirir ve taahhüt ederim.

Muhammed ÇELİK

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK SİNEMASINDA EĞİTİM YÖNETİCİSİ VE MÜFETTİŞ ALGISININ İNCELENMESİ

MUHAMMED ÇELİK

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ BİLİM DALI
DANIŞMAN:PROF. DR. ERGÜN RECEPOĞLU

Sinema hareketli resimlerin bir araya gelmesiyle oluşan, izleyicisine bir mesaj verme isteği bulunan bir kitle iletişim aracı olarak günümüzde etkinliğini sürdürmektedir. İçeriğinde bulunan mesajlar ve düşünceler, göstergeler ve ifadeleri analiz ederek anlamlandırma yoluna gidildiğinde anlaşılabilmektedir. Çalışmamızda Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin nasıl algılandığını incelemek amaçlanmıştır. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin algılanışlarını incelemek amacıyla ele alınan 13 film göstergebilim ve söylem analizi yöntemleri ile incelenmiştir. İnceleme sonucuna göre eğitim yöneticilerinin hem olumlu yönleriyle hem de olumsuz yönleriyle seyirciye sunulmuş olduğu görülmüş ve izleyici tarafından her iki türlü de algılandıkları ortaya çıkmıştır. Ayrıca içinde bulunulan siyasal, toplumsal, ekonomik koşulların eğitim yöneticileri üzerinde etkisini gösterecek şekilde sinemaya aktarıldığı tespit edilmiştir. İncelenen filmlerdeki yöneticilerin içinde bulunulan toplumsal koşullara göre değerlendirildiğinde bir anlam arz etmekte olduğu görülmüştür. Çalışma eğitim yöneticilerinin algılanışlarının eğitimi ve eğitim yöneticilerini geliştirme amacı taşıyan uygulamalara fikir verebileceği düşünüldüğünden önem arz etmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Yönetim, Eğitim Yöneticisi, Yönetici Algısı, Sinema

Ağustos 2023, 146 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

ANALYSING PERCEPTION OF THE EDUCATION ADMINISTRATOR AND THE INSPECTOR IN TURKISH CINEMA

MUHAMMED ÇELİK

KASTAMONU UNIVERSITY INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCE
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL SCIENCES
EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SUPERVISOR:PROF. DR. ERGÜN RECEPOĞLU

Cinema continues its effectiveness today as a mass communication tool that is formed by the combination of moving pictures and wants to give a message to its audience. The messages and thoughts in the content can be understood by analyzing the signs and expressions and making sense of them. In our study, it is aimed to examine how educational administrators are perceived in Turkish cinema. In order to examine the perceptions of educational administrators in Turkish cinema, 13 films were examined with semiotics and discourse analysis methods. According to the results of the examination, it was seen that the educational administrators were presented to the audience with both their positive and negative aspects, and it was revealed that they were perceived by the audience in both ways. In addition, it has been determined that the current political, social and economic conditions have been transferred to the cinema in a way that will show the effect on the education administrators. When the directors in the examined films are evaluated according to the social conditions, it has been seen that it has a meaning. The study is important as it is thought that the perceptions of education administrators can give an idea to the practices that aim to improve education and education administrators.

KEYWORDS: Management, Educational Administrator, Educational Administrators Perception, Cinema

August 2023, 146 Page

TEŞEKKÜR

Bu tezin oluşmasındaki her aşamada yanımda olan, hem akademik hem de mesleki tecrübesini benimle paylaşan danışmanım Sayın Prof. Dr. Ergün RECEPOĞLU'na, tez yazım sürecinde ihmal ettiğim sevgili çocuklarım Eymen Mir ve Rutkay Ediz'e ve her anımda yanımda olan, desteğini esirgemeyen biricik eşim Pınar ÇELİK'e teşekkür ediyorum.

MUHAMMED ÇELİK

Kastamonu, 2023

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ ONAYI ..... **ii**
TAAHHÜTNAME ..... **iii**
ÖZET ..... **iv**
ABSTRACT ..... **v**
TEŞEKKÜR ..... **vi**
İÇİNDEKİLER ..... **vii**
TABLOLAR DİZİNİ ..... **ix**
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ ..... **x**
1. GİRİŞ **1**
1.1 Problemin Tanımlanması 1
1.2 Araştırmanın Amacı 5
1.3 Araştırmanın Önemi 6
1.4 Araştırmanın Varsayımları 8
1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları 8
1.6 Tanımlar 9
1.7 Konuyla İlgili Yapılmış Çalışmalar 9
2. KURAMSAL ÇERÇEVE **18**
2.1 Sinema Nedir? 18
2.1.1 Sinemanın Özellikleri 19
2.1.2 Sinema- Sanat İlişkisi 20
2.1.3 Sinemada Akımlar 21
2.1.4 Sinemada Gerçeklik ve Kurgu İlişkisi 22
2.2 Sinemanın Tarihçesi 23
2.2.1 Sinemanın Dünyadaki Gelişim Süreci 23
2.2.2 Sinemanın Türkiye'deki Tarihçesi 24
2.3 Sinema-Toplum İlişkisi 26
2.4 Sinema-Eğitim İlişkisi 27
2.4.1 Sinemanın Eğitimle Olan Tarihsel İlişkisi 27
2.4.2 Eğitim Açısından Sinema 29
2.4.3 Sinemada Gerçeklik ve Kurgu İlişkisi 30
2.5 Sinema Filmlerinin Eğitimde Kullanımı 31
2.5.1 Öğretimde Filmlerin Kullanımı 31
2.5.2 Kültür Aktarımında ve Kültürü Yansıtmada Filmlerin Yeri 32
2.5.3 Toplum Açısından Sinema Filmleri 33
2.6 Eğitim İçerikli Filmler 34
2.6.1 Türk Sinemasında Eğitim İçerikli Filmler 34
2.6.2 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticisi 35
2.6.3 Türk Sinemasında Okul ve Eğitim İçerikli Filmlerin Yapısı 36
2.7 Eğitim Yönetimi 36
2.8 Film Analizi 39
3. YÖNTEM **45**
3.1 Araştırmanın Modeli 45
3.2 Verilerin Toplanması ve Verilerin Analizi 46
3.2.1 Betimsel Analiz 58

3.2.2 İçerik Analizi 59
3.2.3 Söylem Analizi 59
3.2.3.1 Göstergebilim 60
4. BULGULAR 62
4.1 Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin İletişim Becerileri 62
4.2 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Yönetim Becerileri 65
4.3 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Problem Çözme Yaklaşımları 68
4.4 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Eğitime Bakış Açısı 71
4.5 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Topluma Bakış Açısı 75
4.6 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Eğitim Unsurları Olan Öğrenci ve Öğretmen Açısından Algılanışları 78
4.7 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Toplumsal ve Sosyal Algılanışları 80
4.8 İçinde Bulunduğu Toplumsal ve Sosyal Yapının, Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin Yönetimdeki Uygulamalarına Etkileri 81
5. TARTIŞMA VE SONUÇ 84
KAYNAKLAR 89
EKLER 102
EK A Okul İçerikli Filmler (245 Adet) 103
EK B Okul İçerikli Filmler (95 Adet) 134

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 3.1 Araştırmada incelenen Türk filmleri 47
Tablo 3.2 İncelenen filmlerin konusu ve dönemsel özellikleri 51
Tablo 3.3 İncelenen karakterlerin ve görev tanımlarının sayısı 57
Tablo 4.1 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin iletişim becerilerinin gösterge çözümlemeleri 62
Tablo 4.2 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin yönetim becerilerinin gösterge çözümlemesi 65
Tablo 4.3 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin problem çözme yaklaşımlarının gösterge çözümlemeleri 68
Tablo 4.4 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin eğitime bakış açılarının gösterge çözümlemeleri 71
Tablo 4.5 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin topluma bakış açılarının gösterge çözümlemeleri 75
Tablo 4.6 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin toplumsal ve sosyal algılanışlarının gösterge çözümlemeleri 80

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar

Akt.	**:** Aktaran
a.g.e.	**:** Adı geçen eser
a.g.m.	**:** Adı geçen makale
Bkz.	**:** Bakınız
C.	**:** Cilt
Ed.	**:** Editör
No.	**:** Numara
s.	**:** Sayfa
S.	**:** Sayı
Ss.	**:** Sayfa sayısı
T.y.	**:** Tarihsiz /tarih yok
Vd.	**:** ve diğerleri

1. GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde çalışmamızın problemi tanımlanmış, araştırmanın alt problemleri sıralanmış, araştırmanın amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları belirtilmiştir. Ayrıca araştırma konusu için gerekli olan tanımlamalar yapılmış ve konunun sınırları içerisinde yer alan daha önce yapılmış çalışmalarla ilgili bilgiler sunulmuştur.

1.1 Problemin Tanımlanması

Güzel sanatların dalı olarak yansıtılmaya uygun olan filmleri gerçekleştirme ve yaratma sanatı (TDK, 2019) olarak tanımlanan sinema kavramı geçmişten günümüze hayatımıza anlam katmaya yardımcı hem bir iletişim aracı hem de bir sanat dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanın düşünce ve duygularını anlatma, ifade etme, yansıtma ve irdeleme aracı olarak kullanılan sinema hem hazırlanma aşamasında hem de değerlendirme aşamasında bireylere pek çok anlam sunan bir malzemedir. Bu nedenledir ki sinemayı tanımlarken çok yönlü bir ele alma gerekmektedir. Sinema, bir endüstriyel alan olmasının yanında bir eğlence aracı görevi görmekte, bir sanat dalı niteliği taşımakta, bir iletişim aracı olarak kullanılmakta ve bir teknik çerçevesinde sunulmaktadır. Bu kadar etkisi olan bir aracın ortaya çıkışı ise insanlığın bilgi edinme ve bilgilerini aktarma ihtiyacının bir ürünü olduğu ve çok eski zamanlara dayandığı söylenebilmektedir. Kürekci, sinemanın ortaya çıkışındaki tarihsel süreci şu cümlelerle dile getirmiştir:

> İnsanoğlunun dış dünyayı ve yaşamının önemli anlarını görüntülerle "yeniden sunma" ve "kendine benzer tasvirleri dışarıdan görme" isteğinin tarihi, mağara resimleriyle birlikte ilk çağlara kadar gitmektedir. Mağara resimleriyle başlayan bu gelenek, yüzyıllar ve binyıllar süresince gelişmiş, ressamlar en gerçekçi tabloyu oluşturma isteğiyle büyük çabalar sarf etmişlerdir. "Teknik görüntü"nün ortaya çıkışı da 1826'da Fransız mucit Joseph Nicéphore Niépce'nin sekiz saatlik bir pozlamayla oluşturduğu ilk fotoğraf ile gerçekleşmiştir. Fotoğrafın gelişmesi ve pozlama süresinin saniyelere ve saliselere indirilmesi sonucu hareketli görüntü ve sinema gelişmiştir (Kürekci, 2014: s. 170).

Yani insanların ihtiyacının bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır ve bu ihtiyaç belirli evreleri aştıktan sonra karşımıza sonuç olarak sinemayı koymuştur. İnsanlığın sinemayı keşfi onun oluşum süreci hakkında bir merak uyandırmakta ve nelerden

etkilendiği sorusunu aklımıza getirmektedir. Sinema diğer bütün sanat dalları gibi toplumsal yapıların bir ürünüdür ve toplumların değişimi ve dönüşümünden etkilenerek gelişir (Güçhan,1993). Sinema filmini üreten kişi toplumun bir bireyi olduğundan toplumun günlük yaşantısından etkilenen ve bu yaşantıyı kendi gözüyle sinema penceresine aktaran kişidir. Bu bağlamda ele alınan her bir film toplumun ruhunu yansıtma görevi görmektedir. Sinema toplumdaki tüm kurumları, unsurları ve olguları içinde barındırır. Tüm bu nedenlerle birlikte sinemanın içinde bulunan öğelerin incelenmesi bizlere toplumdaki algı ile ilgili veriler sunmaktadır. Çünkü filmler "yaşanan zamanı etkiler, ondan etkilenir ve onunla evrimleşirler" (Clarke, 2002:17; akt. Gündüz ve Altunbaş, 2018).

Sinema sanatçısı, topluma aktarmak istediği yahut doğrudan ondan aldığı malzemeyi oyuncularla, senaryoyla, halkın daha önceden aşina olduğu kalıplaşmış söylemlerle, görüntü ve seslemeler yardımıyla beyaz perdeye taşır (Gündüz ve Altunbaş, 2018). Gündelik yaşantının küçük bir örneği olacak şeklide bir aktarım vardır veya hayalini kurdukları, erişmek istedikleri yaşam koşullarını ekrana taşımaktadırlar. Kendinden bir parça gören izleyici kurgudan, içerikten ve duygu-düşüncenin aktarılış biçiminden etkilenmektedir.

Sinema sanatların neredeyse hepsinin bileşimi olması sebebiyle bireyleri, toplumları ve hatta tüm dünyayı etkileme gücüne ve imkânına sahiptir (Altunbaş, 2018). Toplumbilimleri açısından sinemaya bakılırsa iletişim-propaganda, boş zaman-sanat-eğlence veya kitle iletişim aracı gibi alt başlıklardan oluşan bir sistemle incelenmektedir (Güçhan, 1993). Ekrana aktarılan sanal gerçeklik bireyin toplumla olan ilişkisini veya toplumun bireye bakış açısını ortaya koyabilmektedir. Kurgusundan perdeye aktarılışına kadar detaylı bir şekilde incelenecek olan her bir film, birey-toplum etkileşimi hakkında bir fikir sunmaktadır. Ekrana yansıtılan her bir karakterin farklı duygu ve düşüncelerin ürünü olması, bulunduğu ortamın gerçekliklerini yansıtması veya hayal edilen düşünceleri canlandırması nedeniyle bireyin toplum içindeki izdüşümünü ortaya koymaktadır. Bununla birlikte toplumun birey üzerindeki etkisini bulunduğu çevre ve yaşam şartları açısından incelemek toplum-birey etkileşimi hakkında fikir sahibi olmamızı sağlamaktadır.

Sinemada olay örüntüleri, kurgu ve görüntünün birleşimi söz konusudur. Dolayısıyla sinemanın gerçekliği yansıtma kaygısı da bulunmaktadır. Sinema sadece var olanı ve gerçeği yansıtmaz, aynı zamanda bunları oluşturur. Sinema, tüm sanat dalları içinde anlam üretme bakımından en güçlü araçtır. Çünkü öykü üretme sürecinde tüm sanat dallarını da içine alarak, anlamlandırma ve yorumlamaya olanak sağlayan zengin bir içeriğe sahiptir (Agocuk, 2014; s. 8). Özön'e (1985) göre sinema işitsel bir dil, bir anlatım aracı, başka dünyalarda yaşayan insanlara ulaşabilmesi sebebiyle bir iletişim aracı, seyirciye tesir edebilmesi nedeniyle bir eğitim aracı, bir araştırma aracı, bir propaganda aracı ve tüm geleneksel sanatlardan sonra ortaya çıkması nedeniyle bir tüm sanatların birleşimi olan bir araçtır.

Sinemada görüntüler aracılığı ile bir takım mesajlar verilir ve aktarılan görüntülerin gerçek olarak algılanması dolayısıyla da bu mesajların belirli bir etkileme gücü vardır. Erdemir Göze'ye (2018: s.299) göre "Seyircinin zihninde gerçeklik algısını en etkili şekilde sinema filmleri yaratabilmektedir. Bu nedenle beyaz perdeden yansıyan görüntüler ne kadar gerçek dışı olursa olsun, seyirci o görüntüleri gerçekmiş gibi" değerlendirmektedir. Sinemada bu gerçeklik duygusunun verilmesinin zorunluluğu Künüçen (2018: s.149) tarafından "Sinemada bir film ile aktarılmak istenilen her şeyin seyircide yaratması gereken algı, gerçeklik ve inandırıcılık olmalıdır. Her ne anlatılırsa anlatılsın ortaya çıkan sonuç 'gerçek' hakkında bir şeyler anlatmak zorundadır." şeklinde ifade edilmektedir.

Sinema filmleri bir konu örüntüsü etrafında ilerler. Bir kavram olarak eğitim ve eğitime dair öğeler de filmlerde kendilerine yer bulmuştur. Bununla beraber sinema yapımlarının nihayetinde kurgu olduğunu göz ardı etmeden gerçeklikle olan ilişkisi de değerlendirilmelidir. Her ne kadar kurgu olsa da gerçeklikten esinlenen sinemanın izleyiciyi etkileme gücü söz konusudur. Bu konuda Gündüz ve Altınbaş'ın (2018) aşağıdaki değerlendirmesi önemlidir:

> Sinema yapıtlarının kurgu ve gerçeklikle olan ilişkisinde "mesaj verme gücüne" vurgu yapan Uğurlu'ya (1992) göre "filmler diğer sanat eserlerinde de olduğu gibi bir mesaj ve içeriğe sahiptir. Bu mesaj belirli teknikler ve malzemelerle konu ve senaryo hâline getirilerek izleyiciye ulaştırılmaktadır. Filmlerin içeriğini görüntülerle aktardığı düşünce, görüş, bildiri oluşturmaktadır." İşte filmlerde yer alan bu mesaj ve içeriklerden birisi de eğitim konusudur. Sinema eserlerinde verilen eğitim içerikli mesajlar açık olabileceği gibi gizil de olabilir. Bu mesajları tam olarak anlayabilmek için eğitimden kastedilenin

ne olduğu, eğitimin işlevi, eğitimin veriliş biçimi, eğitimin boyutları gibi konulara hakim olmak gerekir.

Eğitim kişinin zihnî, bedenî, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının en uygun şekilde ya da istenilen bir doğrultuda geliştirilmesi, ona bir takım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümü şeklinde tanımlanmaktadır (Akyüz, 2012: s. 2). Eğitimin çeşitli boyutları olup bunlardan birisi de eğitim yönetimdir. Yönetim, tüm disiplinlerde olduğu gibi eğitim biliminin de yapıtaşlarındandır. Kaya'nın (1999) tanımına göre yönetim "amaçlar ve bu amaçlara ulaşılması, işlerin yapılmasının sağlanarak örgütün yaşatılması, bu süreçte örgütsel kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılması ve yapılan çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesidir. Eğitim yönetimini ise eğitim sistemlerini bir bütün halinde inceleyen ve uygulamaya dönük prensipleri ortaya koymaya çalışan bir bilim dalı olarak ifade edebiliriz.

Tüm bu kavramların bileşimi bizi "eğitimin yöneticiliği"ni kim üstlenecek sorusuna götürmektedir. Bu sorunun en yalın cevabı ise profesyonel eğitim yöneticileridir. Devletlerin ise eğitim sistemlerini düzenleme ve denetleme gibi sorumlulukları vardır. Devletler bu görevi oluşturdukları kurumlar ve bu kurumlarda görevlendirdiği yetkin kişiler aracılığıyla yerine getirmektedir. Türkiye'de de eğitim sisteminin işleyişi Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren ve şu hiyerarşik sırayı takip eden merkez teşkilatında: Bakan, Yardımcıları, Genel Müdürler, Maarif müfettişleri, Taşra teşkilatlarında ise: İl ve İlçe Müdürleri, Şube Müdürleri, Okul-Kurum Müdürleri ve yardımcıları olarak sıralanabilir. Türk eğitim sisteminde Müsteşarlık makamı da yönetim hiyerarşisinde yer almıştır, bu unvan 2018 yılında kaldırılmıştır (Kanun Hükmünde Kararname, 2018). Üniversite yönetim kademelerinde bulunan Rektör, Dekan, Yüksekokul Müdürleri de yükseköğrenim kurumlarındaki yönetim kademesi unvanlarıdır. Tüm bu unvanları eğitim yöneticisi olarak adlandırabiliriz.

Milli Eğitim Bakanlığı okul yöneticisini: "Okul yöneticileri; öğretmenlere, öğrencilere, velilere ve çevreye eğitim ve öğretimde liderlik yapar, verimliliği artırır, ekip ruhunu ve kurum kültürünü geliştirecek çalışmalar yapar, okulu hizmete hazır durumda bulundurur. Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip ederek okulu sürekli yeniler ve geliştirir, zamanı ve tüm imkânları okulun amaçlarını gerçekleştirmek için

kullanır.” şeklinde tanımlamıştır (MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 2019, md. 77). Okulun toplumsal bir kurum olduğu ve toplumun değişmesinde ve gelişmesinde temel yapı taşı olduğu bilindiğinden bu toplumsal kuruma liderlik eden kişilerin toplum nezdinde önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir.

Sinemanın toplumsal olay ve olguları aktarması, gündelik yaşamdan etkilenmesi ve okulun toplumun temel kurumlarından biri olması, konusu eğitim olan filmlerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Uluslararası ölçekte; Dead Poets Society/Ölü Ozanlar Derneği (1989), Black/siyah (2005), To Sir With Love / Sevgili Öğretmenim (1967), Good Will Hunting / Can Dostum (1997), 3 Idiots / 3 Aptal (2009), Like Stars on Earth / Yerdeki Yıldızlar (2007), Les choristes / Koro (2004), Dangerous Minds / Sakıncalı Düşünceler (1995) gibi filmler çok fazla seyirci kitlesine ulaşmış ve izleyenler üzerinde ciddi etkiler bırakmış olan filmlerdir. Ülkemize bakıldığında ise 1975-1981 yılları arasında gösterilen Hababam Sınıfı filmleri serisi önemli bir seyirci kitlesine ulaşmış eğitim içerikli yapımlardır. Dünyada ve ülkemizde konusu eğitim olan pek çok filmde öğrenci, öğretmen, öğrenci velisi, eğitim sistemleri, okul ortamları konuların yanında eğitim yöneticisi karakterleri de filmlerde yer almaktadır. Ülkemizdeki filmlerden ‘Bir Dağ Masalı’ (1967) filminde müfettiş karakteri, ‘Hababam Sınıfı’ (1975-1981) filmlerinde milli eğitim bakanı, milli eğitim müfettişi, okul müdürü ve müdür muavini karakterleri, ‘Öğretmen’ (1988) filminde okul müdürü, müdür yardımcısı, müsteşar ve müfettiş karakterleri karşımıza çıkan örneklerdendir. Araştırmamızın temel problemini Türk sineması içerisinde yer alan eğitim konulu bu filmlerde eğitim yöneticisi karakterlerinin nasıl ele alındığı sorusu oluşturmaktadır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı eğitim yöneticisi algısının yerel sinema yapımlarına nasıl yansıdığını çeşitli açılardan ortaya koymaktır. Bu kapsamda “Okul yöneticileri ve üst kademe eğitim yöneticilerinin Türk sinemasında ele alınış biçimi nedir?” olarak ifade edilen problem cümlesine aşağıdaki alt problemler çerçevesinde cevaplar aranacaktır:

1. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin kurdukları iletişim biçimi nasıldır?

2. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin problem çözme yaklaşımları nasıldır?
3. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin eğitime bakış açısı nasıldır?
4. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin topluma bakış açısı nasıldır?
5. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin birlikte çalıştığı personel tarafından algılanışı nasıldır?
6. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin öğrenciler tarafından algılanışı nasıldır?
7. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin toplum tarafından algılanışı nasıldır?
8. Türk sinemasında eğitim yöneticisi nasıl ele alınmaktadır?
9. Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin kullandıkları güç yaklaşımları nelerdir?
10. Türk sinemasının eğitime ve eğitim yöneticisine bakışı zaman içinde değişmiş midir?

1.3 Araştırmanın Önemi

Bir ülkenin kalkınmasında ve gelişmesinde en etkili argümanlardan biri olan eğitimin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için yapılması gerekenlerden birisi eğitime dair olan her bir unsurun ayrı olarak incelenmesi ve geliştirilmesidir. Eğitimi geliştirme ve inceleme sürecinde ele alınan unsurlardan birisi de okul ortamlarında eğitimi yöneten ve liderlik eden kişilerin sahip olduğu özellikler ve bu özelliklerin topluma yansımalarını ele almaktır. Eğitim yöneticilerinin toplumsal açıdan algılanışlarının ele alınması yönetici yetiştirme sürecinde bizlere rehber olarak bir yol gösterebilir, eğitim ortamlarının düzenlenmesinde bir veri olarak kullanılabilir, eğitimin etkililiğini artırabilir, öğrenci, öğretmen ve okul ortamlarında en uygun koşulların sağlanması açısından yarar sağlayabilir.

Bir toplumla ilgili bilgilenme ve toplumu anlama sürecinde ilgilenilen sanat dalları ve düşünce sistemlerinin sanat ürünleri üzerindeki yansıması bize kaynak olabilmektedir. Sinema diğer sanat dallarıyla beraber hem içinde bulunduğu toplumun bir ürünü olması sebebiyle hem de senaryosundan oyuncusuna, kameramanından yönetmenine kadar oluşum sürecinde pek çok kişinin fikir dünyalarının süzgecinden geçtiğinden toplumsal olay ve olguları anlamada ve yorumlamada yardımcı olmaktadır. Sinemanın bu anlamlandırma sürecindeki etkin varlığının bizlerin eğitimle ilgili sorularına bir cevap niteliği taşıyabileceği beklentisi yapılan filmleri derinlikli bir incelemeye tabi

tutmamızı gerekli kılmaktadır. Filmlerin ortaya konuluş amaçlarından başlayarak, içeriğindeki unsurlarla ve yansıttığı toplumsal özelliklerle beraber ele alındığında ortaya konulan veriler bizlerin sorularına cevap verebilecek nitelikte bilgiler elde etmemizi sağlamaktadır. Eğitim ve eğitim ortamlarının geliştirilmesinde de filmler kullanılabilir ve bizlerin yeni bilgiler üretmesinde kaynak olarak kullanılabilir.

Sinema yapımları ele aldıkları olay örüntüsü içerisinde izleyiciyi etkileme, bilgilendirme ve eğlendirme özelliğine sahiptir. Ortaya konulan kurgusal çerçeve bireyin hayatından bir parça ile etkileşime girer ve bireyi etkiler, sunduğu bilgiler çerçevesinde birey haberdar olmadığı yaşantılar hakkında fikir sahibi olur ve birey etkilendiği ve bilgilendiği bu ortamı eğlenmek ve vakit geçirmek için tercih eder (Güçhan, 1993). Filmi kurgulayan ve oynayan kişiler de toplumun bir parçası olduğundan, toplumdan ve içinde bulundukları kültürden etkilenmektedirler. Dolayısıyla toplumsal gerçeklik ve deneyimler sinema yapıtlarına yansır. Bu bağlamda sinema yapıtlarındaki eğitim yöneticisi algısını belirleme ile varılacak sonuç yönetici algısının sinemadaki temsili yanında sinema yapıtlarının eğitim yöneticisine getirdiği yorumları belirleyebilmesi yönüyle önem arz etmektedir.

Eğitim yöneticilerinin algılanış şekli okul ve eğitim ile ilişkili tüm unsurların algılanışını da etkilemektedir. Bu algı eğitim yöneticilerinin davranışlarını etkileyen unsurlar arasındadır. Bu algı nicel araştırmalar, mülakat vb. yollarla araştırılabileceği gibi, nitel yöntemlerin kullanıldığı; gözlem, görüşme, doküman analizi gibi yöntemler yoluyla da yapılabilir. Doküman analizi yöntemlerinde ilgili içerik ve belgelerin incelenmesi yolu tercih edilir. Sinema ise bu içerikler arasında saygın bir yer edindiğinden bu çalışma sinema yapımlarını irdelemekle yetinecektir. Filmlerde eğitim sistemi, eğitim yöneticileri, öğretmen ve öğrenci figürleri sık sık yer almış olsa da ülkemizde yapılan çalışmalara bakıldığında eğitim konusunun filmlerde yer almasının akademik çalışmalar açısından pek ilgi görmediği hissedilmektedir.

Ülkemizde yapılan çalışmalar incelendiğinde yapılan çalışmalar alt kademe yöneticileri olan okul müdür ve yardımcısına odaklanmış olup orta ve üst kademe eğitim yöneticilerine yeteri kadar değinmemişlerdir (Tofur, 2017; Gündüz ve Altunbaş, 2018; Yalanız, 2018). Genel olarak öğretmen veya sistem eleştirisine

odaklanan çalışmalar yoğunluktadır (Yurdigül, 2014; Akıncı Yüksel, 2015; Akcan ve Polat, 2016; Çak, 2020; Ünal, 2020). Yapılan bu çalışmalarda eğitim yöneticisi karakterleri hem toplumsal açılardan incelenmemiş, toplumla olan ilişkilerine bakılmamış, eğitim yöneticisinin yeterlilikleri ve becerileri kısmi olarak ele alınmıştır. Bu çalışma ise bütüncül bir bakış açısıyla okul yöneticilerinin yanı sıra orta-üst düzey eğitim yönetici tasvirlerini de irdeleyeceğinden ve eğitim yöneticilerinin eğitimsel, toplumsal ve kültürel açılardan çok yönlü olarak ele alacağından ayrıca önem taşımakta ve bu yönüyle benzer çalışmalardan ayrışmaktadır.

1.4 Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada incelenen filmlerin eğitim yöneticilerinin toplumsal yapı ve toplum tarafından algılanışları ile ilgili bilgiler verdiği ve filmlerin dönemin tarihsel sürecinden etkilendiği varsayılmıştır.

Türk sineması araştırmaları veri tabanından (https://www.tsa.org.tr/tr/arama/ detaylifilm) Türkiye'de gösterime giren konusu eğitim olan 95 film ve konusu okul olan 245 film arasından 13 film seçilmiş ve seçilen örneklemin içerisinde "eğitim yöneticisi" karakterinin bulunmasına dikkat edilmiştir (Ek 1-Konusu eğitim ve okul olan filmler). Araştırma kapsamında seçilen film örnekleminin tüm evreni temsil etme gücünün olduğu varsayılmıştır.

1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, 1900 yılından 2020 yılına kadar geçen süre içerisinde Türkiye'de gösterime giren yerel sinema filmleri, Türk sineması araştırmaları veri tabanında (https://www.tsa.org.tr/arama/detaylıfilm) yapılan detaylı tarama sonucunda, konusu 'eğitim' olan 95 film ve konusu 'okul' olan 245 film arasından, benzeşik amaçsal örnekleme yöntemi temel alınarak inceleme yapılmıştır. İnceleme sonucunda elde edilen filmler araştırmanın konusu gereği içeriğinde 'eğitim yöneticisi' karakterlerinin etkin olarak işlendiği yapımlar ile sınırlandırılmıştır. Filmlerin Youtube platformu üzerinden herkese açık şekilde izlenebiliyor olanları ve uzun metrajlı olanları tercih edilmiştir. Sonuç olarak eğitim yöneticileri hakkında fikir elde edilebilecek düzeyde

bir karakterin canlandırıldığı, eğitim ortamları ve toplumsal bakış açısı ile ilgili fikir verebilecek konuya sahip 13 film ile çalışma sınırlandırılmıştır.

1.6 Tanımlar

Yönetim: Amaçlar ve bu amaçlara ulaşılması, işlerin yapılmasının sağlanarak örgütün yaşatılması, bu süreçte örgütsel kaynakların etkili ve verimli bir şekilde kullanılması ve yapılan çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesidir. (Kaya, 1999)

Eğitim: "Kişinin zihnî, bedenî, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının en uygun şekilde ya da istenilen bir doğrultuda geliştirilmesi, ona bir takım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümü" şeklinde tanımlanmaktadır (Akyüz, 2012).

Eğitim Yöneticisi: Eğitim yöneticisi sistemi, okulu ve işleyişini eğitim yönetimi alanında üretilen bilimsel bilgi ve veriler ışığında anlamaya, çözümlemeye çalışan, bu yönde politika ve liderlik üreten, okulun yön ve istikametini belirleyen ve aynı zamanda bütün okul çalışan ve paydaşlarını aynı amaç doğrultusunda yönlendiren kişidir (Turan, 2021).

Yönetici Algısı: Doğrudan ya da dolaylı olarak yönetici ile ilişki içinde olan, yöneticinin kararlarından etkilenen, çalışmalarında tecrübelerinden kaynaklı yönetici rolü oluşturan tüm kişi/kurumların soyut olarak zihinlerinde, somut olarak söylemlerinde, eserlerinde vb. oluşturdukları yönetici profilidir.

Sinema: Güzel sanatların dalı olarak yansıtılmaya uygun olan filmleri gerçekleştirme ve yaratma sanatı (TDK, 2019).

1.7 Konuyla İlgili Yapılmış Çalışmalar

Türk sinemasında eğitim yöneticisi algısına bakmak için öncelikle filmlerde eğitimin ve okulun ele alınış şekli ve filmlerdeki öğretmen algısına bakılması gerekmektedir. Doğrudan veya dolaylı olarak filmlerde öğretmen karakterinin işlendiği pek çok sinema filmi mevcuttur. Ayrıca eğitim sistemini anlatan, sistemle ilgili bilgiler içeren

veya eğitim sisteminin sosyolojik, psikolojik ve eleştirel açıdan ele alındığı filmlere rastlamakta mümkündür. Eğitim günlük yaşamımızın bir parçası olduğundan diğer konuların işleniş süreçlerinde ve günlük hayatın aktarılmasında bir parça da olsa eğitim ve okul ortamları ile ilgili sahneler filmlerin içerisinde kendine yer bulmaktadır. Eğitimin yer aldığı tüm filmlerde de öğretmen, öğrenci, öğrenci velisi, eğitim yöneticisi, okul ortamı, derslikler, eğitim sistemi, okul kuralları, eğitimden beklentiler, eğitimin bireye etkileri gibi konular filmlerin konusu olabilmektedir. Konunun çok yönlü olarak incelenebilir olması sebebiyle çalışmaların geniş bir perspektifte ele alınması gerekmektedir. Çünkü eğitim çok fazla unsur açısından önemlidir ve filmlerde sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde eğitim sistemindeki yönetici profillerini inceleyen çalışmaların (Tofur, 2017; Yalanız, 2018; Gündüz ve Altunbaş, 2018) yanı sıra filmlerdeki öğretmen ve öğrenci profillerini inceleyen çalışmalara (Yurdigül, 2014; Akıncı Yüksel, 2015; Akcan ve Polat, 2016; Çak, 2020; Ünal, 2020; Topakoğlu ve Canlı, 2022) ve filmlerde okul kavramını inceleyen çalışmalara (Akıncı Yüksel, 2015; Sümer, 2019; Çakar Bikiç, 2021) rastlamak mümkündür. Bu çalışmalarla beraber sinema ve eğitim ilişkisine odaklanan ve sinemayı bir eğitim aracı olarak inceleyen çalışmalar da mevcuttur (Birkök, 2008; Yorulmaz, 2010; Adadağ, 2012; Oruç ve Sarıbudak, 2015; Silman, 2017; Develi Fırat, 2019; Yetimova, 2019; Beltekin ve Begün, 2020; Kaçmaz, 2020; Öz ve Aksun, 2020). Yapılan çalışmalarda aynı zamanda eğitim içerikli sinema filmlerinin seyirci üzerindeki etkisini inceleyen ve seyircinin filmlere yönelik algılarını inceleyen çalışmaların (Öztunç ve Şanlı, 2019; Kaya, 2021; Yıldız, 2021) olduğu görülmektedir. Ayrıca sinema filmlerinin öğretmen yetiştirme sürecinde aktif olarak kullanımı ve öğretmenlerin mesleki becerilerine etkilerini araştıran çalışmalarda mevcuttur (Kaşkaya vd, 2011; Kılıç ve Çaycı, 2017; İnce Yakar, 2017; Sıvacı, 2018; Kezer ve Çetiner, 2019; Üstün veKorkmaz, 2021).

Tofur (2017), "Hababam Sınıfı filmi ilk serisinin Katz'ın yönetsel üç beceri yaklaşımına göre incelenmesi" adlı müdür ve müdür yardımcısı profillerini incelediği çalışmasında, müdür yardımcısı imajının müdür imajından gerek meslek bilgisi gerekse insani ilişkiler bakımından çok daha olumlu tasvir edildiğini gözlemlemiştir.

Yalanız'ın 2018 yılında hazırladığı "Sinemaya Konu Olan Eğitim Sistemlerinin Örgütsel ve Yönetsel Sorunları" isimli çalışmada ise filmlerdeki yönetsel ve örgütsel sorunlara işlevsel açıdan bakılmıştır. Çalışmanın sonucunda sinemanın toplumsal meseleleri değerlendirmek ve rasyonalize etmek açısından sosyolojik bir değer, tarihî bir vesika olduğu tespitinde bulunulmuş ve eğitim sistemlerinin sinemaya yansıtılmasının bir devlet politikası olabileceği gibi, milli bir mesele olması sebebiyle de sinemada yer bulduğu sonucuna varılmıştır.

Gündüz ve Altınbaş'ın (2018) "Türk Sinemasında Eğitim İçerikli Filmlerde Okul Yöneticisi Tasviri" adlı çalışmasında ise okul yöneticileri kategorilere ayrılmış ve toplu bir değerlendirme yapılmıştır. Bu çalışmada Türk sinemasında 1965- 2007 yılları arasında çekilen, okul yöneticisi imajını içeren ve temsil kabiliyeti yüksek 23 film analize tabi tutulmuş, benzer okul yöneticisi özellikleri bir araya getirilerek temalandırılmıştır. Araştırma sonucunda otoriter, bürokrat, soytarı/maskara ve paragöz vb. olumsuz temalar ile; öğrenci dostu ve idealist/mesleğe adanmış şekilde olumlu temalar ortaya çıkmıştır. En çok tekrar eden temalar otoriter ve bürokrat temasıdır. Okul yöneticilerinin otorite ile özdeşleşen imajı nedeniyle, Türk sinemasında geçmişten gelen bir öğrenci-yönetici çatışmasının mevcut olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın sonucunda okul yöneticilerinin daha çok olumsuz özelliklerle tasvirlerinin yapıldığı tespitine varılmıştır.

Yurdigül, 2014 yılında "Eğitim Olgusunun Sinematografik Anlatıdaki Yeri Üzerine Bir Yaklaşım Denemesi ("Bal" Filmi Örneği)" adıyla yaptığı çalışmasında eğitim konusunu 'Bal' filmi üzerinden açıklamaya çalışmıştır. Çalışmada eğitim ve sinema ilişkisi hem sinemanın eğitim aracı olarak kullanılması hem de eğitim olgusunun sinema filmleri açısından bir amaç olarak ele alınması açısından değerlendirme yapılmıştır. Filmin karakterinin okul ile olan ilişkisi ve ailesinden aldığı informal eğitim bu çalışmanın içerisinde incelenmiştir.

Akıncı Yüksel (2015), "Kültürel Bir Ürün Olarak Türkiye'de Sinema Filmlerinde Okul, Öğretmen ve Öğrenci Temsilleri" ismiyle, Türk sinemasında ilköğretim düzeyinde okul, öğretmen ve öğrencilerin nasıl temsil edildiklerini araştırmak için yaptığı çalışmasında seçtiği üç tane filmi betimsel analiz yoluyla incelemiştir.

Çalışmada incelenen bu filmler ve gerçek toplumsal değerlerin arasındaki ilişkiye kültür bağlamında bakılmıştır. Çalışmanın sonucunda toplumsal değerler ve filmlerdeki karakterlerin birbiriyle genel olarak uyumlu oldukları belirtilmiştir. Sinema bir sanat dalı olmakla birlikte toplumsal olay ve olgularla da yüzleşme aracı olarak görülmüştür.

Akçan ve Polat (2016) "Eğitim Konulu Türk Filmlerinde Öğretmen İmajı: Öğretmen İmajına Tarihi Bakış" adıyla yaptıkları çalışmada eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajının tarihi içindeki değişimini incelemişlerdir. İnceledikleri filmlerde öğretmen imajının genellikle olumu özelliklere sahip olduğu, döneminin toplumsal özelliklerini yansıtan kişiler oldukları ve kendilerini eğitime adamış kişiler olarak tasvir edildikleri bulgusuna ulaşmışlardır. Ayrıca filmlerde öğretmenlerin sistem karşısında çaresiz kaldıkları durumların olduğu da belirtilmiştir.

Ünal, 2020 yılında yaptığı "Eğitim Temalı Türk Filmlerinde Yer Alan Değerlerin İncelenmesi" adlı çalışmasında değerlerin aktarılmasında filmlerin etkisini incelemek amacıyla sekiz Türk filmini ele almıştır. Bu çalışmada ele alınan filmlerin tamamında öğretmen karakterinin hep olumlu şekilde ele alındığı, filmlerde genel olarak çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, sevgi ve saygı gibi değerlerin ele alındığını belirtmiştir.

Çak (2020), "Türk Sinemasında Öğretmen İmajı ve Öğretmenlik Mesleğinin Tarihsel Süreç İçerisinde Dönüşümü " ismiyle, cumhuriyet dönemi Türk modernleşmesi bağlamında öğretmen konulu filmlerdeki öğretmen imajını incelemek amacıyla yaptığı çalışmasında incelediği dokuz film üzerinden öğretmen imajının tarihsel süreçle birlikte değişime uğradığını belirtmiştir. Bu imajın “modernleşme çabasının öncüsü olan öğretmen” figüründen “sınava hazırlayıcı öğretmen” modeline doğru dönüştüğü gözlemlenmiştir. Değişen öğretmen imajıyla beraber öğretmen ve öğrenci ilişkilerinin de farklılaştığı belirtilmiştir.

Topakoğlu ve Canlı (2022), "Sinema ve Öğretmen İmajı: Türk Filmlerinin Kadın Ve Erkek Öğretmen İmajı Açısından İncelenmesi" adlı çalışmada Türk filmlerinde yer alan kadın ve erkek öğretmen imajlarını incelemişler ve 8 tane Türk filmi üzerinden

analiz yapmışlardır. Doküman analizi yöntemi ile yaptıkları çalışmanın sonucuna göre filmlerde çoğunlukla özgeci ve idealist öğretmen tiplemelerinin yer aldığı, ceza kullanımından uzak sosyal pekiştireçler ile disiplin yöntemlerinin tercih edildiği, topluma etki etme çabasında olan idealist öğretmen karakterlerinin işlendiğini ve filmlerdeki öğretmen karakterlerinin çoğunlukla ekonomik sıkıntılar yaşadıklarının gözlendiğini belirtmişlerdir.

Çakar Bikiç (2021), "Geleneksel Eğitim Anlayışının Üç İdiot Filmi Üzerinden Eleştirel Bir Analizi" isimli çalışma yaparak film üzerinden geleneksel eğitim anlayışının değerlendirmesini yapmıştır. Çalışma sonucunda ezberci ve dayatmacı eğitim anlayışının insanı makine gibi algıladığını, bireysel ihtiyaçların önemsenmediğini ve bu anlayış sonucunda istenmeyen sonuçların ortaya çıkabileceği ortaya çıkmıştır.

Birkök (2008), içerik analizi ve gözlem tekniğini birlikte kullanarak sinema filmlerinin eğitimde toplumsallaştırma amacıyla kullanımını "Bir Toplumsallaştırma Aracı Olarak Eğitimde Alternatif Medya Kullanımı: Sinema Filmleri" adlı çalışmasında incelemiştir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre sinema filmleri sanat ve teknolojinin bir arada olması sebebiyle çok geniş kitlelere çok rahat ulaşabildiğine ulaşılmıştır. Ayrıca sinema filminin özel bir amaçla yapılarak eğitimde kullanılabileceğini, bu amaçla hazırlanabilecek filmlerin ders kitaplarının yerini alabileceğini ortaya koymuştur.

Yorulmaz (2010), "Sinema ve Din Eğitimi" adıyla yaptığı çalışmasında sinemanın toplumu etkileme ve yön verme gücünün önemine dikkat çekerek din eğitiminde bir araç olarak kullanılabileceğini belirtmiştir.

Adadağ (2012), "Ulusu Eğitmek: İki Dünya Savaşı Arası Dönemde Eğitici Sinema" adıyla yaptığı çalışmasında eğitici sinemanın iki dünya savaşı arasında ülkeler tarafından kullanımı ile ilgili bulgularını ortaya koymuştur. Bu bulgulara göre eğitici sinema hükümet politikaları içerisinde halkı sağlık yönünden eğitmek amacıyla yer almış, hükümetlerin propaganda görevini üstlenmiş, savaş yorgunu olan halkın canlandırılmasına aracılık etmiş, bireylerin bilgilenmesinin yanı sıra etkilenmesini ve

yönlendirilmesini üstlenmiştir. Yani sinema toplumsal olarak halkı eğitme görevini yerine getirmiştir.

Oruç ve Sarıbudak (2015), "Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin eğitim içerikli filmlerin eğitim ortamlarına etkisine ilişkin görüşleri" adlı çalışmalarında eğitim içerikli filmlerin eğitim ortamlarına etkisini okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri bağlamında araştırmışlardır. 18 okul yöneticisi ve 123 öğretmen ile yaptıkları çalışmalarında öncelikle eğitimciler arasında en popüler olan 10 eğitim filmini belirlemişlerdir. Bu filmler *Ölü Ozanlar Derneği, Her Çocuk Özeldir, 3 Aptal, İki Dil Bir Bavul, Akıl Oyunları, Koro, Siyah, Can Dostum, Hababam Sınıfı ve Özgürlük Yazarları* filmleridir. Çalışma sonucunda katılımcıların oldukça az sayıda eğitim içerikli film izledikleri ancak izledikleri filmlerdeki eğitim ortamları ile kendi eğitim ortamlarını karşılaştırdıkları, eğitimcilerin filmdeki ana karakterlerle özdeşim kurdukları ve eğitim içerikli filmlerin eğitim ortamlarında kullanılmasının eğitim ortamlarına olumlu katkı sağlayacağına inandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Silman (2017), "Eğitim Konulu Filmler" ismiyle, sınıf ve okul yönetimi, eğitim sistemi, öğretim stratejileri, öğretmen-öğrenci ilişkileri gibi konularda dünya çapında yayınlanmış olan eğitim konulu sinema filmlerini incelediği çalışmasında okuldaki uygulamaların sinema ortamına aktarılmasını ve sinemanın okul ortamına aktarıldığı anlayışı irdelemiştir. Çalışmada incelenen her bir filmle öğretmen ve öğretmen adaylarını öz kontrol amacıyla sorgulamaya götürmektedir.

Yetimova (2019), "Ulusal Eğitim Meselesine Sinemanın Gözünden Bakmak: Entre Les Murs (Fransa) ve İki Dil Bir Bavul (Türkiye) Filmleri Üzerine Bir Karşılaştırma" adlı çalışmada ulusal eğitim meselesini Türk ve Fransız yapımı iki film üzerinden ele almıştır. Çalışmanın bulgularına bakıldığında filmlerdeki sosyolojik yapının belgesel tadında seyirciye aktarıldığını, her iki filmde de idealist öğretmen karakterlerinin yer aldığını ancak sistemsel sıkıntılar nedeniyle her iki öğretmenin çabasının yetersiz kaldığını, her iki filmde de göçmen ve çok kültürlülük kavramlarının seyirciye aktarıldığı belirtilmiştir.

Develi Fırat (2019), "Halide Edip Adıvar'ın Romanlarının Sinema Uyarlamalarında Eğitsel Unsurlar" isimli yazarın eserlerinin sinemaya uyarlamalarındaki eğitsel unsurları incelediği çalışmasında *Ateşten Gömlek, Sinekli Bakkal, Vurun Kahpeye, Döner Ayna, Yol Palas* Cinayeti isimli romanlarını ele almıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre kitapların sinemaya uyarlama aşamasında kitaplardaki derinliğin film sahnelerine aktarılamadığını tespit etmiştir. Yazarın özellikle kadın karakterleri baş karakter olarak işlemesinin ve eğitimle kendini geliştirip çevresine tesir edebilen kişiler olarak işlemesine rağmen sinemaya aynı şekilde yansıtılmadığını belirtmektedir.

Beltekin ve Begün (2020) "Muhalif Sinemada Eğitim Eleştirisi-İki Dil Bir Bavul Örneği" isimli çalışmalarında İki Dil Bir Bavul adlı filmi üzerinden eğitim sistemine muhalif bakış açısını ele almışlardır. Filmin dil konusu üzerine eğildiğinin belirtildiği bu çalışma öğretmenlerin ve öğrencilerin eğitim ve iletişim konusunda düştüğü zorluklarla ilgili mesajlar verdiğini belirtmişlerdir.

Kaçmaz (2020), "Hababam Sınıfı Filmlerinin Değerler Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi" ismiyle Hababam sınıfı filmlerini değerler eğitimi açısından olumlu ve olumsuz yönlerini incelemek amacıyla yaptığı çalışmasında bu film serisinin eğitim sistemindeki aksaklıklara dikkat çekmek amacıyla yapıldığını ve asıl sorunun öğrenciden değil sistemden kaynaklandığı mesajının verildiği belirtilmiştir. Ayrıca öğrenciler sempatik olarak gösterilse de pek çok olumsuz davranış sergilemektedirler. Filmlerde eğitim ve okumaya verilen önemin ön planda tutulduğu gözlenmiştir.

Öz ve Aksun (2020), "Sinemanın Eğitim Amaçlı Kullanılması: EBA (Eğitim Bilişim Ağı) İçeriğindeki Kısa Metraj Filmlerin Çözümlemesi" ismiyle yaptıkları çalışmada sinema filmlerinin eğitim amaçlı kullanımı konusunda eğitim bilişim ağı ortamında kullanılan filmlerin çözümlemesini yapmak ve eğitim içerisindeki yerleri ile ilgili bulgular elde etmeyi amaçlamışlardır. Yapılan incelemelerde eğitim ortamlarında kullanılan filmlerin eğitim açısından etkili olduğundan filmlerin hem nitelik hem de kalitesinin artırılmasının önemli olduğu sonucuna varılmıştır.

Öztunç ve Şanlı (2019) "Hababam Sınıfı filmine Yönelik İzleyici Algısı" isimli çalışmasında izleyicilerin film konusundaki algılarını araştırmışlardır. Filmi izleyenler arasından 120 kişi ile anket ve görüşme tekniği kullanılarak araştırma yapılmıştır. Filmin mizahi yönünün yüksek olmasına rağmen yapılış amacı eğitim sistemini eleştirmek olduğundan izleyicinin bu konuda nasıl algıladığı araştırılmıştır. İzleyici açısından bakıldığında sadece mizah yönü değil eleştirel ve duygusal yönünün de izleyiciler üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yıldız (2021), "Cumhuriyetin İlk Yıllarında Milli Eğitim Politikalarında Bir Araç Olarak Sinemanın Kullanılması: 1925 Şakir Seden Raporu" isimli çalışmasında cumhuriyetin ilk yıllarında sinemanın bir eğitim aracı olarak kullanılması amacıyla Şakir SEDEN tarafından hazırlanan raporu incelemiştir. Bu rapora göre sinemanın bir eğitim aracı olarak kullanılmasının önemi üzerinde durulmuştur. Filmlerin eğitim ortamlarında kullanılabilmesi için bir film kütüphanesinin kurulmasının gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca modern tekniklerden istifade edilebilmesinin yolunun Maarif teşkilatı olarak da kendini güncelleyebilmesine bağlı olduğunu belirtmiştir.

Kaya (2021), "Kapsayıcı Eğitim Bağlamında “Hıçkırık” Filminin Analizi" isimli çalışmasında Hint yapımı “Hıçkırık” filmini incelemiştir. Kapsayıcı eğitim açısından bakıldığında filmde bireysel farklılıklara saygı ve olumsuz önyargılarla baş etme, herkese eşit fırsatlar sunma ve bireyin güçlü yönlerini keşfetme, başarıya ulaşmak için hedefler belirleme ve bireye özgü farklılaştırılmış öğretim yöntemlerinin kullanılması alt temaları filmde gözlemlenmiştir. Bu açıdan bu filmin kapsayıcı eğitimi temsil eden bir örnek olabileceği belirtilmiştir.

Kaşkaya vd. (2011) "Okul ve Öğretmen İçerikli Sinema Filmlerinin Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutumlarına ve Öz Yeterlik Algılarına Etkisi" adıyla yaptıkları çalışmada okul ve öğretmen içerikli sinema filmlerinin öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ve öz yeterlilik algılarına yaptığı etki araştırılmıştır. Araştırmada katılımcılara 6 hafta boyunca 6 farklı eğitim içerikli film izlettirilmiş ve filmlerle ilgili tartışmalar gerçekleştirilmiştir. Mesleğe yönelik olarak sevgi, değer ve uyum konusundaki tutumlarında katılımcıların olumlu anlamda değişim gösterdikleri ve

eğitsel sinema filmlerinin bireylerin öz yeterlilik algılarında olumlu bir değişime yol açtığı gözlenmiştir.

İnce Yakar (2017), "Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Eğitim Amaçlı Sinema Filmi Kullanım Yöntemleri" isimli 44 edebiyat öğretmeni ile yaptığı çalışmasında sinema filmlerinin derslerde kullanımı ile ilgili öğretmenlerin algı ve tutumları ile ilgili bilgiler toplamıştır. Çalışma sonucuna göre sinema filmlerinin eğitim amacıyla kullanımı ile ilgili öğretmenlerin çok az bir kısmı bu konuda eğitim almış, yine çok az bir kısmı sinemayı eğitim amaçlı olarak derslerde kullandıklarını belirtmişlerdir. Derslerde sinema filmlerini daha çok eğlenceli vakit geçirmek için kullandıklarını belirtmişler ve genellikle plansız ve hazırlıksız bir şekilde dersin içeriğine dahil ettiklerini söylemişlerdir.

Polat ve Akcan (2017), "Eğitim Temalı Filmlerin Çok Kültürlü Eğitim Açısından Analizi" isimli çalışmalarında okulların ne ölçüde çok kültürlülüğü destekleyebilecekleri konusunu incelemişlerdir. Bu çalışma kapsamında 5 adet film çok kültürlülük açısından ele alınmıştır. Sonuçlara göre okul çalışanlarının çok kültürlülüğü destekleyen tutumlarda etkili olduklarını, öğrencilerin bu ortamda daha başarılı sonuçlar elde ettiklerini, ebeveynlerin çok kültürlü eğitim kapsamında eğitime dahil edilebilmelerinin mümkün olduğunu, öğrencilerdeki ön yargı duygularını yönetebilmelerinde bu tutumların etkili olabileceği ortaya konulmuştur.

Sıvacı (2018), "Öğretmen Eğitiminde Film: Öğretmen Adaylarının ‘Her Çocuk Özeldir’ filmini Değerlendirmesi" isimli çalışmasında öğretmen adaylarının eğitim sürecinde “Her Çocuk Özeldir” filminin kullanılmasını değerlendirmişlerdir. Çalışmanın sonucuna göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı filmin mesleki gelişimlerine ve kişisel gelişimlerine olumlu katkı sağladığını belirtmişlerdir. Katılımcıların filmin içerik olarak eğitim ortamlarının düzenlenmesi ile ilgili bilgileri içerdiğinden özel gereksinimli bireylere yönelik farkındalık oluşturmaya katkı sağladığı ve bireysel farklılıklara yönelik olumlu algı sağlayacağı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Sinema Nedir?

Sinema sözcüğü kinema (hareket) ve graphein (yazmak) sözcüklerinden türeyen ve Lumiere kardeşlerin ürettikleri ve sinemanın başlangıcı sayılan cihazlarını adlandırdıkları sinematograf sözcüğünün kısaltılmış halidir (Arslantepe, 2012). Sinema da görüntü kayıt cihazları ile birlikte elde edilen görüntüler ve ışıklar bir perdeye aktarılması ile oluşur ve genellikle izleyicilerin bulunduğu salonlarda ve televizyonda bu hareketli videolar gösterilir (Öztürk, 2011: s.20). Sinema filmleri bir kurgu etrafında şekillenmiş olan hareketlerin kamera ile kaydedilmesi ve görüntülerin düzenlenerek izleyiciye aktarılması suretiyle oluşmaktadır (Özdemir, 2014: s.10).

Sinema resim, edebiyat, müzik, tiyatro gibi sanat dallarının bir bileşkesi gibidir (Yüce, 2005, s. 68). İçerisinde tüm sanat dallarından bir parça barındırmaktadır. Sinema vermek istediği mesajlar ve izleyicinin yorumlama çeşitliliğinden dolayı geniş bir tarihe sahip olan bir kurgu, ticari koşullarda üretilmesinden ve bir pazar oluşturmasından dolayı bir ticaret aracı ve taşıdığı mesajlar ile ve farklı teknikler kullanması sebebiyle bir dile sahip olan bir iletişim aracıdır.

Peş peşe gelen ve birbiri arasında çok az fark olan fotoğraflar bir eylemin hareketliymiş gibi algılanmasına yol açmaktadır (Özdemir, 2014: s.5). Kayıt edilen her bir video arka arkaya gelen bu fotoğraf karelerinden oluşur. Sinema ise içerisinde pek çok fotoğraf karesini barındırması ve bir hareketi canlandırması yönüyle fotoğraf sanatından ayrışmaktadır (Vincenti, 2015). Hareketlerin kayıt edilmesi ile oluşmasından ve bir nesnenin tek sefer değil de sürekliliğinden dolayı da resim sanatından ayrışmaktadır (Bazin, 1993).

Ortaya çıktığı ilk yıllarda bir tiyatro sahnesinde oynayan oyuncuların hareketsiz kameralar ile kayıt edilmesi ile oluşan filmler sonraki yıllarda kameranın yerinin değiştirilmesi ve kurguların çekildikten sonra montajlar ile yorumlama farklılıklarının ortaya çıkması ile sinema tiyatro sanatından farklılık göstermeye başlamıştır (Arslantepe, 2012). İnsanların canlı olarak gösteride bulundukları tiyatro sanatına göre

sinema bu gösterinin kayıt altında olması ile tiyatro sanatından ayrışmakta ve insanların hareketlerini canlı olarak kaydetmesinden dolayı tiyatroyu da kapsamına almaktadır (Çevik ve Öztürk, 2008: s. 95).

Ortaya konulan her sinema eseri bir konu etrafında şekillenmekte, bulunduğu çevrenin şartlarından etkilenmekte, insanların duygu ve düşüncelerine hitap etmekte ve duygu ve düşüncelerin şekillenmesinde rol oynamaktadır (Yüceer, 2018: s.44). Duygu ve düşüncelerin şekillenmesinde rol oynayan bu araç aynı zamanda içinde bulunduğu toplumun değer ve görüşlerini de barındırmaktadır (Güçhan, 1993: s.52). Mesajını aktarmak isteyen sanatçı eserini çok yönlü olarak ele almakta ve bir görüntüye anlatmak istediği bilgileri sığdırmaktadır (Künüçen, 2007: s.227). Görüntüler kameranın planı, açısı, hareketleri, aydınlatması, renk, kostüm, makyaj, oyunculuk, dekor, dramatik yapı gibi her bir ayrıntısıyla bir plan dâhilinde oluşturulduğundan seyirci bu görüntüyü bütün olarak algılamaktadır (Arslantepe, 2012). Seyirciye sunulan bu bütünlük içerisinde sinema anlaşılmak istendiğinde her bir ayrıntının anlam sürecindeki rolü ele alınmalıdır (Sivas, 2012: s. 529).

2.1.1 Sinemanın Özellikleri

Bir sinema eserini görüntü, gürültü, müzik, sesler ve yazılar oluşturduğundan bir sinema eserinin incelenmesinde bu kaynaklardan yararlanılarak filmin anlatmak istediği mesaj anlamlandırmaya çalışılmalıdır (Bağder, 1999). Bu anlamlandırma süreci anlatılmak istenen mesaj ve seyircide uyanan duygu, düşünce ve oluşan algı ile bir bütün oluşturmaktadır (Güçhan, 1993).

Karşılıklı etkileşimin ürünü olması sebebiyle tek yönlü şekilde filmi incelemek yetersiz bilgiye sebep olmaktadır (Künüçen, 2007). Çünkü sinema bir iletişim aracıdır ve iletişimin kaynak, alıcı, mesaj ve geri bildirimden oluşan bileşenleri vardır (Güngör, 2021, s.49). İletişim kişiler arasında, duygu, düşünce, bilgi, haber alışverişi, duygu, düşünce, bilgi ve haberlerin, akla gelebilecek her türlü biçim ve yolla kişiden kişiye karşılıklı olarak aktarılması olarak tanımlanabilir (TDK, 2019).

Sinema duygu, düşünce, bilgi ve haber aktarmasından dolayı ve geniş kitlelere hitap eden bir araç olmasından dolayı bir kitle iletişim aracıdır. Kitle iletişim araçları

denildiğinde sinema, televizyon, gazete, dergi, fotoğraf, internet gibi araçlar ifade edilmektedir (Dilber, 2014). Kitle iletişiminde araçlar kanalıyla alıcıya bilgi ve mesajlar verilmek istenir. Verilen mesaj alıcıda bir duygu ve düşünce uyandırır (Güngör, 2021, s.49). Bireyde duygu ve düşüncenin uyanması başarılı bir iletişimin gerçekleştiği anlamına gelmektedir. Sinema da taşıdığı mesajlar ile bireyde bir duygulanım oluşturması sonucunda bir iletişim kanalı görevi görmektedir (Telci, 2015, s.365).

Bir film temelde dünyamızda var olan fotoğrafların iki boyutlu olarak görüntünün yeniden canlandırılıp izleyiciye sunulması ile oluşturulmaktadır (Arnheim, 2002). Sinema zaten dünyamızda var olan bir görüntüyü başka bir çerçeveden aktardığı için gerçekliği taşıma özelliğine sahiptir (Bazin, 1993).

Sinema sanatında öykünün anlatılmasında oyuncular ve dekor aktif olurken, anlatım yapısında kurgu, görüntü, ses ve aydınlatma ile bir bütün oluşturmaktadır (Karadoğan, 2005). Bu argümanların bir araya gelmesiyle bir film oluşturulduğundan kendine has özelliklere sahip çok yönlü bir sanat dalıdır.

Sinema bir sanat dalı olmasının yanında teknolojik gelişmelerle birlikte dönüşüm geçirmekte ve izleyici tarafından satın alınma, talep görme gibi bağları olduğundan bir endüstridir (Ergül, 2014). Teknolojik gelişmelerle beraber dönüşüm geçirmesinin sebebi daha fazla izleyiciye ulaşma ve yeniliklerle kendine bir pazar oluşturma çabasıdır (Dilber, 2014, s. 61). Yapılan her film oluşmaya başladığı süreçten itibaren ilgili olduğu tüm kişi ve kurumlara bir ekonomik kazanç sağlamaktadır ve sağladığı bu kazançla beraber kendine has bir pazar oluşturmaktadır (Vincenti, 2015).

2.1.2 Sinema- Sanat İlişkisi

Sanat bireyin doğadan aldığı ilhamları kendi estetik duygusu ile bütünleştirdikten sonra özgün bir şekilde eserini ortaya koyması olarak ifade edilebilir (Erzen, 1975). Bir becerinin sanat eseri olabilmesi estetik kaygı taşıması ile ilişkilendirilmektedir (Yüce, 2005).

Sanat insanlar arasında iletişim sağlayan kendine özgü bir dili olan kişinin eserini ortaya koymasını sağlayan anlatım gücüdür (Serdaroğlu, 2016). Sanat; belli kalıplar içine konulamayan ve estetik olan insan duygularını, fikirlerini ve hayallerini çeşitli şekillerde çeşitli boyutlarda gerçekleştirme, dışa vurma ve var etme çabasıdır (Kutup, 2010, s. 9). Sanat farklı dönemlerde farklı şekillerde açıklanan ve kişinin görüş ve düşüncelerine göre şekillenebilen bir olgu olarak kabul edilebilir. Sinema da bir anlatım yönü bulundurmasından dolayı ve kendine has bir üslubu olması dolayısıyla bir sanat dalı olarak kabul edilebilir (Serdaroğlu, 2016).

Sinema dili olmayan bir yetenekle iletişimde bulunmaktadır (Metz (1985b): akt. Bağder, 1999). Sinema bir öykünün kurgulanması ile bir anlatım dili oluşturularak seyirciye bir konunun aktarılması işidir (Bazin, 1993). Filmler gerçekliğin yeniden mekanik olarak üretilmesi olduğu için bir sanat dalı değildir görüşünü savunanların aksine diğer dallardan ayrılan yönleri ile beraber gerçek bir sanattır (Arnheim, 2002).

2.1.3 Sinemada Akımlar

Sanatsal anlamda etkili olan dışavurumculuk, izlenimcilik, gerçeküstücülük, gelecekçilik, yeni dalga, yeni gerçekçilik ve özgür sinema gibi pek çok akımın sinematografik anlatıyı da etkilediği görülmektedir (Öztürk, 1993). Günümüz sinemasında da karşılığını bulabilen sanat akımları sinemanın da bir resim, müzik, heykeltıraş ya da bir mimari gibi farklı sanatlarla döşenebilmesine imkan tanımıştır (Sucu, 2012, s. 123).

Bireyin iç dünyasında bulunan duygusal süreçlerinin sanatçının esere aktarması olarak tanımlanabilen dışavurumculuk 1920li yıllarda Almanya'da ortaya çıkmış ve etkili olmuştur (Eğilli, 2010). Dış dünyanın etkisinden ve doğal yaşamdan etkilenmeden insan ruhunun sanata aktarılmasını savunmaktadır. İlk yapılan filmler gerçekçi bağlamda eserler vermişler sonrasında kendilerini dışavurumcu sanata bırakmışlardır (Monaco, 2014, s.374). İzlenimcilik ise dışavurumculuğun aksine doğal yaşamın olduğu gibi sanata aktarılabilmesini savunur (Yalın, 2020). Gerçeküstücülük gerçeğin üstünde gerçeklik ve onun üstünde aşkın arayışında, aslında temelde bilince bir başkaldırı olarak dada kavramları ışığında ortaya çıkmış bir akımdır (Gök, 2007, s.

119). Modern sinema döneminde gelişim gösteren yeni gerçekçilik ve yeni dalga akımları sinemada gerçekçiliğe önem vermişlerdir (Sucu, 2012). Yeni gerçekçilik akımında yönetmenler oyuncu olmayan kişilerle stüdyo dışındaki yerlerde çekimler yaptıklarından sinemada oyuncunun yerinin tartışılmasına sebep olmuşlardır (Öztürk, 1993). Politik ve toplumsal konular ise gerçekçi bir şekilde seyirciye yeni dalga akımının etkisiyle aktarılmıştır (Uğur, 2017, s.335).

Her akım bulunduğu dönemden etkilenmiş ve bu dönemdeki sinema yapımlarını etkilemişlerdir (Öztürk, 1993). Türk sineması da bu akımlardan nasibini almış ortaya konulan eserler dönemin akımlarının izlerini taşımışlardır. 1960 darbesinden sonra toplumsal gerçekçi akımı benimseyen sinemacılar toplumsal sorunların üzerine eğilmiş, Yılmaz Güney filmleri ile kendini gösteren Devrimci sinema gelenekselciliğin baskıcı yapısı altındaki ekonomik sorunları ve işsizlik sorunlarını gündemde tutmuş, milli sinema akımıyla muhafazakar film örnekleri ortaya konulmuş ve ulusalcı sinema akımıyla da batı kültürüne karşı olarak eserler ortaya koymuşlardır (Karakaya, 2015).

Toplumsal gerçekçilik ülkemizde ilk çıkan akımlardan biri olarak göze çarparken diğer akımların ortaya çıkması için de bir zemin oluşturduğu söylenebilir (Yılmaz, 2011, s. 52). Ulusal sinema akımı temsilcileri doğu ve batı kıyaslaması yaparak yabancılaşma ve batılılaşma konularını ele almışlar ve Türk sinemasını bir çeşit halk sanatı olarak görmüşlerdir (Karaca, 2020, s. 1).

2.1.4 Sinemada Gerçeklik ve Kurgu İlişkisi

Sinema tarihine bakıldığında ilk gösterimler gerçek hayattan bazı sahnelerin kaydedilmesi ile ortaya çıkmıştır (Demoğlu, 2013). Uzun yıllar gösterdiği gelişim ile birlikte kurgulanan hayallerin perdeye aktarılma sürecinde yine gerçeklikle bağı kopmamıştır (Bazin, 1993, s.27). Her ne kadar gerçekliğe bir müdahale ile kurgu oluşturulmuş olsa da gerçeklikten bağını koparmadan bir hayal ürünü olarak ortaya konulabilmektedir (Erdemir Göze, 2018). Bir hayal ürünü olması ve insanların gerçek hayatına temas eden bir parçasının olması seyircinin izlediği film ile ilgili olumlu ya da olumsuz bir yorumda bulunmasında etkili olmaktadır (Ayça, 1992, s.124). İnsanlar

izledikleri filmlerin ardından güzel, beğendim veya çirkin, beğenmedim şeklinde yorumlarda bulunabilirler ancak bu yorumlar bireye özgü ve görecelik içeren yorumlardan öteye gidememektedir (Adanır, 2015, s.171). Böyle bir değerlendirme yapıldığında filmin gerçeklikle bağından öte bireyin algılayış biçimi ve duygusal olarak kaldığı etki göz önünde bulundurulmalıdır (Bazin, 1993). Ancak çekilen her bir film aynı zamanda gündelik hayattan bir parça ile seyirciye gerçek bir aktarımda da bulunmaktadır (Erdemir Göze, 2018). Yani bireyde duygu uyandırabilmesi kurgunun gerçeklikle arasındaki bağın başarısı ile alakalı olmaktadır (Bazin, 1993). Gerçeklikle bağının bulunması ile birlikte sinema dönemin popüler kültüründen etkilenen bir yapıya sahiptir (Demir ve Çençen, 2015). İçinde bulunduğu dönemin değerleri ile donanan bir sinema filmi bulunduğu dönemin gerçekleri ile değerlendirilmelidir (Erdemir Göze, 2018: s.303). Anlatılanlar hayal ürünü olsa bile temel yapısı bireyin gerçeklikten etkilenmesi ile oluşmaktadır (Bazin, 1993).

2.2 Sinemanın Tarihçesi

2.2.1 Sinemanın Dünyadaki Gelişim Süreci

Sinemanın başlangıcı olarak Paris'te Lumierre kardeşlerin 1895'te yaptıkları ilk gösterim kabul edilmektedir (Şener, 1979). Sadece bir anlık kaydedilmiş hareketli görüntülerin aktarıldığı, sesin olmadığı gösterimlerin ardından bir öykünün anlatıldığı filmlere geçilmesi ile birlikte artan ilgi ile özel sinema salonları açılmış ve paralı gösterimler başlamıştır (Çevirir ve Yakışan, 1994). Sinema film stüdyolarının kurulmasıyla birlikte hızlı bir gelişim süreci göstermiştir (Teksoy, 2005). İlk çıktığı anlarda bir eğlence aracı olan sinema zamanla ekonomik olarak bir sektör haline gelmeye başlamıştır (Yüceer, 2010, s.11). On dokuzuncu yüzyılda sanayi devrimi ile birlikte ortaya çıkan ciddi değişimler sinema üzerinde de etkili olmuş, kentlerde artan nüfus ile birlikte insanların boş vakitlerini değerlendirme amacıyla sinemaya artan bir ilgi gözlenmiştir (Tağ, 2014). 1. Dünya savaşı döneminde film yapımcılarının da silahaltına alınması ve orduda görevlendirilmesi sinema yapımlarının hızlı gelişimini sekteye uğratsa da sonrasında insanlar savaşın travmalarından kurtulmak ve yaşadıkları acıları unutmak için yine sinemaya yönelmişlerdir (Göz, 2014).

Sessiz ve kısa metrajlı filmlerin hâkim olduğu gelişim döneminden sonra ilk sesli uzun metrajlı filmlerin gösterimi 1930lu yıllara tekabül etmektedir (Doğramacı, 2011). Birinci dünya savaşından sonra Hollywood'da filmler üretmeye başlayan şirketlerin kurulduğu ve bu şirketlerin stüdyo sistemini kullanmaya başlamalarıyla seri üretimler ortaya çıkmaya başlamıştır (Teksoy, 2005). İkinci dünya savaşı döneminde insanları bilgilendirme ve cephedeki askerlere moral verme amacı taşıyan sinema savaş sonrasında yine eğlence aracı olarak halkı eğlendirme görevini üstlenmekte ve bu ilgi ile bağımsız girişimlerin ortaya çıkmaya başladığı görülmektedir (Arslantepe, 2012). 1950lerden itibaren televizyon ile bir rekabet ortamına giren sinema sektörü 1990lı yıllardan itibaren büyük bütçeli filmler yaparak izleyiciye ulaşmaya çalışmıştır (Çavuşoğlu, 2006). Televizyon ile olan rekabetin sonucunda film şirketleri seyirciye ulaşmak için hem televizyona uygun olacak filmler üretmeye başlamış hem de hem de televizyona uygun tasarlanan stillerini sinema salonlarına taşımışlardır (Özden, 2004: s.29).

2.2.2 Sinemanın Türkiye'deki Tarihçesi

Sinemanın Türkiye'deki tarihçesine bakıldığında dönemsel olayların etkisiyle şekillenen bir gelişim sürecinden bahsedilebilir. Hiçbir sanat, içinde oluştuğu; siyasal, toplumsal, ekonomik, kültürel, sanatsal, hukuksal, yönetsel, teknolojik olgulardan ve ortamdan soyutlanarak kendi iç dinamiğini oluşturan dönüşüm, devinim, etkileşim, yaratma, yetenek, beceri, mesleksel türdeşlik gibi öğeler değerlendirilerek ve yorumlanarak tarihsel dönemlere ayrılamaz (Erksan, 1964: s. 2).

Osmanlı Devleti döneminde 1907 yılında film makinası Manastır şehrine gelmiş sonrasında da 1911 yılında önemli olayları kayıt altına alan çekimler yapılmıştır ve sonrasında önemli olaylar yine kamera ile kayıt altına alınmış ve içinde bulunulan toplumsal olaylar gösterilmiştir (Erksan, 1964).

Kurtuluş savaşı dönemlerinde Türkiye'de sinema çeşitli cemiyet ve vakıfların orduya yardım amaçlı olarak filmler ürettiği ve haber, belge ve propaganda niyetiyle kullanıldığı görülmektedir (Önder ve Baydemir, 2005). Sinemanın bu dönemdeki gelişim seyrine bakıldığında ordu uzantısı olarak geliştiği, gerekli teknik malzemenin

sadece ordunun elinde olduğu ve yarı devlet destekli kurumların ilk yapımları ortaya koyduğu görülmektedir (Çeliktemel-Thomen, 2010).

Cumhuriyet dönemi ile birlikte ülkeye getirilen yeniliklerin halka aktarılması, ulusal duyguların pekiştirilmesi, eğitim, sanat ve kültürel alanda geliştirme amacıyla sinemanın iletişim gücünden yararlanılmıştır (Önder ve Baydemir, 2005). Atatürk döneminde başlatılan reform çalışmaları sanatsal alanda da yapılmış ancak sonraki yıllarda ikinci dünya savaşının başlaması ile birlikte yapılan reformlar sekteye uğramıştır (Ormanlı, 2006).

Sinemanın cumhuriyet dönemi ve sonraki dönemlerdeki gelişiminde ünlü yazarların romanlarından sinemaya yapılan uyarlamalar özellikle göze çarpmaktadır. Cumhuriyet döneminde Halide edip ADIVAR'ın 'Ateşten Gömlek' romanı sonraki yıllarda da Reşat Nuri Güntekin'in 'Hülleci' romanı ve Reşat Nuri GÜNTEKİN'in 'Çalıkuşu' romanından uyarlanan 'Bir Dağ Masalı' sinemaya yapılan uyarlama çalışmalardandır. 1960lı yıllara gelindiğinde yine Reşat Nuri GÜNTEKİN'in 'Çalıkuşu' ve Rıfat ILGAZ'ın 'Hababam Sınıfı' romanları sinemaya aktarılmıştır (Akıncı Yüksel, 2015, s.5). Ayrıca bu dönemde kırsal kültürden oluşan etkilerle ortaya çıkan Yeşilçam sinemasının aktif olmaya başladığı toplumsal sorunların filmlerde çokça işlendiği, iç göç sorunlarının ve kente ayak uyduramayan ailelerin konu olarak işlendiği yapımlar ön plana çıkmaktadır (Çelik, 2010). Yeşilçam sineması sinema salonlarının Anadolu'ya yayılmasının bir ürünüdür (Ayça, 1992, s.125).

Yöneticilerin toplumu kontrol etme çabası ile ortaya koyduğu yasaklar pek çok sinema filminin de yasaklanmasını beraberinde getirmiştir ve siyasi çalkantılar kendini çoğulcu görüşlerin etkisine bırakana kadar sinema sektörü de sıkıntılı dönemlerden geçmiştir (Aytekin, 2013). 1980li yıllarda ülkenin üst üste darbelere maruz kalması, siyasal ve toplumsal anlamdaki belirsizlikler ve karmaşa sinema sektörünü de etkilemiş Yeşilçam filmlerinin yanında toplumcu gerçekçilikle çekilen filmler ortaya çıkmaya başlamıştır (Ayça, 1992).

1990'lardan itibaren yeni nesil bir anlayışla filmler çekilmeye başlanmış hem sanat sineması örnekleri hem de popüler gişe filmleri ortaya çıkmış sonrasında da Avrupa

sanatının etkisiyle yeni filmler üretilmeye başlanmıştır (Saydam, 2020). 2000li yıllardan itibaren Türkiye'deki sinemalarda hem çekilen film türleri açısından hem de konuların çeşitliliği açısından bir değişim meydana gelmiş, meydana gelen bu değişimle beraber çekilen film sayılarında ve izleyici sayılarında artış gözlenmiştir (Bostan, 2013). Fikirlerini ve görüşlerini özgürce ortaya koyabilen bağımsız sinema örnekleri bu dönemde çokça görülmektedir. Bu yıllardaki artışta devletin sinema filmlerini destekleyen projeler üretmesi ve yurt dışındaki festivallere daha fazla film gönderilmesi etkili olmuştur (Sevinç, 2014).

2.3 Sinema-Toplum İlişkisi

İçinde bulunduğu toplumun görüşlerinden ve duygularından beslenen sinema toplumun tarihsel gelişimi ile birlikte şekil değiştirmektedir (Akmeşe ve Deniz, 2015). Sinemanın tarihsel sürecine baktığımızda toplumları etkileyen olayların sinemanın gelişimi ve dönüşümünde de etkin rol oynadığı görülmektedir. Sinema bir eğlence ve iletişim aracı olmasının yanı sıra bulunduğu toplumun değerlerini yansıtmaktadır ve içinde bulunduğu toplumun yaşam tarzının şekillenmesinde etkili olmaktadır (Kalkan, 1988).

Ortaya konulan herhangi bir eser içinde bulunduğu toplumun siyasal, ekonomik, tarihsel ve sosyal ortamından bağımsız olarak düşünülemez. Sinema eserleri de toplumsal, ideolojik, psikolojik ve ekonomik olarak dört boyutta ele alınmalıdır (Güçhan, 1993). Eserin yaratıcıları yani senarist ve yönetmen içinde bulunduğu toplumun duygu, düşünce, değer yargıları, inançları ve görüşlerinden etkilenerek eserini geliştirmektedirler (Bazin, 1993). Toplumun bir bireyi olarak etrafındaki olayları izlediğinden ve olayların aktörü olarak ya da olayların sonuçlarından etkilendiğinden, sinemanın yapımcısı bu olayların izleri altında yapımını ürettiğinden sinemanın tarihsel bir kayıt niteliği taşıdığı söylenebilir.

Aktardığı bilgi ile birlikte hedef kitlesinde bir bakış açısının oluşmasında etkili olmaktadır. İzleyici kitlesi filmlerdeki öğretilerden kolayca etkilenmektedirler (Osborne, 2002). Bu nedenle sinema Türkiye'deki serüveninde cumhuriyet döneminde

milli duyguların harekete geçirilmesi amacıyla çeşitli gösterimler yapılmış ve halka ulaşılmaya çalışılmıştır (Önder ve Baydemir, 2005).

Sinema modern zamanlarda seyirlik bir meze olmaktan ziyade temel bir sosyalleşme ve kimlik edinme mekanizmasını içinde barındırmaktadır (Bilici, 2007). Bir kitle iletişim aracı olan sinema izleyicinin yapımdan bilgilenmesini ve etkilenmesini sağlamakta ve popüler kültür ürünleri sinema gibi medya araçları sayesinde halka ulaştırılabilmektedir (Dilber, 2014, s.61). İnsanlar izledikleri filmlerin karakterlerinin giydikleri kıyafetten, yaşam tarzından, ideolojilerinden, fikir ve düşüncelerinden etkilenmektedirler (Demir ve Çençen, 2015). Bunun sonucunda izleyici izlediği filmlerin etkisini davranışlarına ve yaşam tarzına yansıtmaktadır.

Sinemanın klasik anlatım yönü ile izleyici izlediği karakterleri içinde bulunduğu dönem ve kültür ile beraber değerlendirerek kendini karakterlerle özdeşleştirmektedir (Genç, 2010). Örneğin Yolcu'nun (2006) sigara kullananlar arasında yaptığı çalışmaya göre katılımcıların %4.2' si izledikleri filmlerden etkilenerek sigaraya başladıklarını belirtmişlerdir. Göker'in (2018) yaptığı çalışmaya göre de katılanların %31'i kendilerini bir kahramanla özdeşleştirdiklerini, %30'u ise izledikleri filmin ruh halini etkilediğini belirtmişlerdir.

2.4 Sinema-Eğitim İlişkisi

2.4.1 Sinemanın Eğitimle Olan Tarihsel İlişkisi

Sinema Lumierre kardeşlerin ilk gösteriyi yaptığı günden beri insan hayatını her alanda etkilemiş ve verdiği mesajlarla insanların ilgisini çekmiştir. Görsel ve işitsel duyularımıza aynı anda hitap eden bu sanat dalı bir eğlence aracı olarak kullanılmakla beraber toplumsal, siyasal, ekonomik olarak da fikir ve duyguları aktarabilmesinden dolayı zaman zaman bir eğitim aracı olarak da görev üstlenmiştir (İnce Yakar, 2013). Sinema filmleri hem görsel hem de işitsel manada içerdiği bilgileri izleyiciye iletebildiğinden karmaşık bilgilerin seyirci tarafından daha kolay anlaşılmasını sağlamakta olduğundan sadece öğretim ortamlarını zenginleştirmekle kalmamakta kendi başına eğitim ve öğretim unsuru olabilmektedir (Birkök, 2008).

Aynı zamanda sinema toplumu eğitici bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır (Yurdigül, 2014: s.491). Topluma bilgi aktarma görevinin yanı sıra bireylerde eleştirel düşünmeye de sebep olmaktadır (Birkök, 2008). Okul, öğrenci, veli, öğretmen, okul yöneticisi karakterleri sinemaya bir figür olarak aktarılmakta ve eğitim ortamları, eğitim sistemleri sinemanın içerisinde yer almakta veya sinema bir araç olarak eğitim ortamlarında kullanılmaktadır (İnce Yakar, 2013). Bu nedenle sinema eğitimde önemli bir yere sahiptir.

Sinemanın bir eğitim materyali olarak kullanılmasının yanında eğitim ortamlarını ve eğitime dair diğer nesneleri ele alan filmlerin yapılması sinema ve eğitim arasındaki ilişkiye bir başka açıdan incelemeyi gerektirmektedir (Adadağ, 2012). Filmlere konu edilen eğitim ortamları, kullanılan eğitim materyalleri ve öğretim stratejileri, öğretmen, öğrenci, veli, okul yöneticisi karakterleri, bu karakterlerin birbirleriyle olan ilişkileri, seyirciye karakterlerin sunuluş tarzı, filmin içeriğindeki eğitimle ilgili mesajlar ve seyircide uyandırdığı duygulanım, filmin hitap ettiği izleyici kitlesinde uyandırdığı etki açısından değerlendirmeyi gerektirmektedir (Yalanız, 2018).

1900'lü yıllarda başlayan ve yıllar geçtikçe yaygınlaşan sinema kültürü eğitim ortamlarında aktif olarak kullanılmış ve bu kullanımı artırmak amacıyla Amerika'da çeşitli oluşumlar boy göstermiştir.

Bu birlikler Görsel Eğitim Ulusal Akademisi (1919), Amerikan Eğitim Filmleri Birliği (1919), Görsel Eğitim Derneği (1920-1932), Amerikan Ulusal Eğitim Birliği (1920-1932), Amerikan Görsel Eğitim Birliği (1922-1932), Ulusal Eğitim Birliği Görsel Eğitim Bölümü (1923-1946), Ulusal Eğitim Birliği Görsel-İşitsel Eğitim Bölümü (1947-1971) ve Eğitim ve Teknoloji Birliği'dir (1971-) (Orgeron vd. 2012: akt. İnce Yakar, 2013, s. 22).

Benzer oluşumlar Avrupa'da da çeşitli şekillerde ortaya çıkmış ve sinemanın eğitim ile olan bağını geliştiren çalışmalar yapmışlardır. Sinemanın politik ve siyasal alanda bir bağının bulunması ve yöneticiler tarafından sinemanın eğitim amaçlı olarak kullanılması sinemanın özgün yanının ortaya çıkmasını sağlamıştır (Yalanız, 2018).

Amerika ve Avrupa'daki çalışmaların paralelinde ülkemizde de sinema filmleri ve eğitim arasındaki bağı değerlendiren çalışmalar yapılmıştır. İlk olarak 'Askeri film merkezi', ardından cumhuriyet ile birlikte 'Ordu film merkezi' kurulmuş ve son olarak 'Öğretici filmler merkezi' açılmıştır (İnce Yakar, 2013). Bu üç kurum üzerinden değerlendirildiğinde özellikle sonuncu olan yani "Öğretici Filmler Merkezi" milli değerlerin ve yeni gelişmekte olan ülke için planlanan reform yapılanmalarının halka ulaştırılması için gerekli çalışmaların yapıldığı bir kurum olarak sinemanın eğitim amaçlı kullanılan yönünü temsil etmektedir (Keleş, 2019).

Ülkemizde cumhuriyet döneminde yapılan reformların halk üzerinde etkililiğini test etmek amacıyla sinemanın eğitim yönünden faydalanmak isteyen dönemin Milli Eğitim Bakanı konuyla alakalı bir rapor hazırlanmasını istemiştir (Yıldız, 2021). Edebi anlamda ise 1933'te Kazım Nami Duru sinemanın halkı terbiye etmede kullanılabileceğini belirten 'Sinemanın Rolü' isimli bir kitap yayımlamıştır (Yıldırım ve Yıldırım, 2020).

2.4.2 Eğitim Açısından Sinema

Teknolojik gelişmelerin hızlı bir şeklide ilerlemesi ders içeriklerinin de paralel olarak değişmesini gerektirmiş ve bu nedenle de sinema filmlerinin eğitimde bir araç olarak kullanımını artırmıştır (Birkök, 2008). Herhangi bir sinema filmi bir ders içeriği için kaynak olarak kullanılabilmekte veya bir konunun anlatımı için özel olarak bir sinema filmi hazırlanabilmektedir. Yardım ve destek amaçlı olarak kullanılan filmler öğrencide bellekte tutmaya yardımcı olmakta, konunun ince ayrıntılarını gözlemleyebilmeye yardımcı olma, sözcüklerle ifade edilemeyen konuları görsellikle daha anlaşılır kılma, kelimelerle ifade edilebilen kavramların görüntüsüne hakim olma, öğrencide dikkati çekme ve öğrenciyi daha duyarlı kılma gibi faydalar sağlamaktadır (Pekdağ, 2007). Özellikle belgesel tarzdaki insan yaşamından örnekler sunan, tarih ile ilgili bilgiler aktaran veya örnek olaylar anlatan sinema filmleri işlenen konu ile birlikte anlaşılmaya yardımcı araçlardandır (Akbulut, 2010). Ancak eğitim amacıyla kullanılan filmlerin sürekli kullanılması ve uzun olması öğrenciler üzerinde okuduğunu anlama becerisi üzerinde olumsuz etkiye de yol açabilmektedir (Öz ve Aksun, 2020).

2.4.3 Sinemada Gerçeklik ve Kurgu İlişkisi

Sinema tarihine bakıldığında ilk gösterimler gerçek hayattan bazı sahnelerin kaydedilmesi ve seyirciye perdeden aktarılması ile ortaya çıkmıştır (Demoğlu, 2013: s.12). Sinema gerçek olan olayların teknik ve mekanik imkanlar dahilinde kaydedilerek yeniden seyirciye sunulması olarak tanımlandığından bir kurmaca olarak tasarlansa bile insanlar onu olduğu gibi algılarlar (Bazin, 1993, s.29). Bir insanın kafası gibi hareket eden kameranın hareketleri ile birlikte kaydedilen görüntüler izleyen kişinin algısı üzerinde etkiye sahiptir (Çiğdem, 1999, s.97).

İlk çıktığı dönemlerde olmakta olan olayları kaydederek izleyiciye aktaran sinema filmleri zamanla bir hikâyenin anlatılması amacını gütmeye başlamış ve hayal ürünü olan parçaları oyuncular ile kayıt ederek sinema perdesine aktarmıştır (Özden, 2014, s.20). Bazin'e göre sinemada montajlanarak bir kurgu oluşturulması gerçeklikle olan bağını azaltmaz aksine montaj filmin anlattıklarının yanında önemsiz kalmaktadır (Büker, 1989, s.107).

Sinemanın uzun yıllar gösterdiği gelişim ile birlikte kurgulanan hayallerin perdeye aktarılma sürecinde yine gerçeklikle bağı kopmamıştır (Bazin, 1993). Sinemanın toplumsal yapının içinden çıkması toplumsal olaylarla bütünleşik bir yapı ile meydana gelmesi gerçekliği kendine has bir üslupla anlatması sonucu sinema gündelik hayatı izleyiciye aktaran bir role sahiptir (Yıldırım, 2018). Çekilen her bir film aynı zamanda gündelik hayattan bir parça ile seyirciye gerçek bir aktarımda da bulunmaktadır.

Bir hayal ürünü olması ve insanların gerçek hayatına temas eden bir parçasının olması seyircinin izlediği film ile ilgili olumlu ya da olumsuz bir yorumda bulunmasında etkili olmaktadır. İnsanlar izledikleri filmlerin ardından 'güzel, beğendim' veya 'çirkin, beğenmedim' şeklinde yorumlarda bulunabilirler ancak bu yorumlar bireye özgü ve görecelik içeren yorumlardan öteye gidememektedir (Adanır, 2015). Böyle bir değerlendirme yapıldığında filmin gerçeklikle bağından öte bireyin algılayış biçimi ve duygusal olarak kaldığı etki göz önünde bulundurulmalıdır.

Gerçekçilik kuramlarından olan Bazin filmlerin gerçekçilik görüntülerinin önemli olduğunu ve sinemanın gerçeğin sanatı olarak tanımlayarak gerçekliğe ne kadar

yakınsa o kadar sanat olabileceği görüşünü savunur (Gök, 2007). Sinema seyirciye sinema hikayesinin mantıklı gerekleri ve tekniğin şimdiki sınırlarıyla bağdaşabileceği ölçüde, gerçeğin elden geldiğince tam bir görüntüsünü vermek ister (Bazin, 1993, s.205).

2.5 Sinema Filmlerinin Eğitimde Kullanımı

2.5.1 Öğretimde Filmlerin Kullanımı

Filmler iletilmek istenen mesajları ve bilgileri diğer iletişim araçlarına göre daha kolay ve etkili bir şekilde seyirciye aktarma olanağına sahip olduğundan ve içerisinde pek çok kültürel olguyu barındırdığından eğitim ortamlarında kullanılması etkili eğitim ortamlarının oluşturulmasına olanak sağlamaktadır (Polat ve Akcan, 2014, s.483). Konu Bandura'nın sosyal öğrenme kuramı çerçevesinde ele alındığında sinema filmleri ortaya koydukları karakterler ile çocuklar ve gençler üzerinde modelleme yoluyla öğrenme sağlamaktadır (Ünal, 2020, s.111). Ayrıca sinema filmleri bir konunun aktarılmasında ses, görüntü ve kurgunun birleşimiyle bireyin tüm duyularına hitap ettiğinden öğrenme ve hatırlama düzeylerine olumlu tesirde bulunmaktadır (Birkök, 2008, s.9).

Konusu eğitim olan sinema filmlerine bakıldığında pek çoğunda gerçek hayatla aralarında sağlam bir ilişki olduğu, yazılan senaryolarda gerçek hayatta yaşayan olay ve karakterlerden esinlenildiği görülmektedir (Oruç ve Sarıbudak, 2015).

Konusu eğitim olan filmlerin insanlar üzerindeki etkisi dikkate alındığında izleyicinin karakterlerle ilgili farkındalık kazandığı, içerisinde bulunulan durum ve dönem hakkında bilgi sahibi oldukları görülmektedir (Yıldırım vd., 2016). Ayrıca konusu eğitim olan filmler eğitimcilerin kendilerini mesleki anlamda geliştirmelerine katkı sağlarken, öğrencilerin de okul ortamları ile ilgili bilgi ve beceri edinmelerine kolaylık sağlamaktadır (Tofur, 2018). Bununla birlikte konusu eğitim olan filmler olumlu ve olumsuz anlamda pek çok örneği içerisinde barındırdığından bu konuda seçici davranmak ve eleştirel bir gözle izlemek kişiye sağlayacağı kazanımlar açısından önem kazanmaktadır (Akcan ve Kara, 2021). Çünkü eğitim içerikli filmler bireyi bilgilendirmesinin yanı sıra pek çok değerin aktarılmasında da rol oynamaktadır (Ünal,

2020). Örneğin Ölü Ozanlar Derneği filminde yer alan öğretmen karakteri bireylerin özdeşleşmek isteyebilecekleri zarif ve düşünceli bir karaktere sahiptir (Burbach ve Figgins, 1993). Ülkemizde de eğitim temalı filmlerde yer alan öğretmen karakterleri genellikle idealist ve öz verili yapısı ile seyirci üzerinde olumlu tesirde bulunmaktadır (Akcan ve Polat, 2016).

Eğitim içerikli filmlerin mesleki anlamda gelişmeye destek olduğu düşünüldüğünden Milli Eğitim Bakanlığı ülkemizde aday öğretmen yetiştirme sürecinde ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla izlenmesi önerilen film listesi yayınlamıştır (Kezer ve Çetiner, 2019) (http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_07/31162132_Yrnek_film_listesi.pdf). Ayrıca bu tarz filmleri izleyerek mesleki gelişimlerine katkı sağlamak isteyen eğitimciler arasında yapılan çalışmada katılımcıların %14'ü izledikleri filmlerin bakış açısını etkilediğini, empati duygusunu geliştirdiğini ve sabır göstermesine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir (Üstün ve Korkmaz, 2021). Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla yapılan mesleki çalışmalarda zaman zaman öğretmenlere bu filmler izletilmekte veya izlemeleri önerilmektedir (https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_07/26174415_Strateji_Belgesi_RG-Ylan-_26.07.2017.pdf).

2.5.2 Kültür Aktarımında ve Kültürü Yansıtmada Filmlerin Yeri

Kültür, tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2019). Kültürel ürünlerin seyirciye aktarılmasında kitle iletişim araçları önemli bir göreve sahiptirler (Demir ve Çençen, 2015, s.15). Sinemaya toplumbilimci bakış açısıyla yaklaşıldığında filmler içinden çıktıkları toplumun kültürel izlerine sahip olmakta ve içinde bulunduğu toplumun tarihine tanıklık etmektedir (Yıldırım, 2018, s.235). Sinema da diğer sanat dalları gibi içinde bulunduğu toplumun kültürel ögelerinden etkilendiğinden kültürü aktarma da eğitici bir sorumluluğa sahiptir (Güçhan, 1993, s.65).

Sinema içinde bulunduğu toplumun kültürel ögelerini aktarmakla kalmaz aynı zamanda bu kültürü oluşturacak beceriyi de ortaya koyar (Yüceer, 2010, s.41). Popüler kültür ürünlerinin ortaya çıkartılmasında, bu ürünlerin seyirciye aktarılmasında ve kullanım alanının genişletilmesinde filmler önemli bir rol üstlenmektedirler (Demir ve Çençen, 2015, s.14). Kültürel aktarımda bulunan sinemanın ne anlatmaya çalıştığını filmin içeriğini incelediğimizde bulmak mümkündür (Güçhan, 1993, s.66). Örneğin Türkiye'de Yeşilçam sinemasını anlayabilmek için filmlerin içeriğine baktığınızda kültürel ve toplumsal olarak siyasal hayattaki değişimlerin topluma yansımasını, ekonomi politikalarının değişiminin halk üzerindeki etkisini, kırsal kesimdeki halkın şehir hayatına yönelmeye başlamasını ve uyum sağlamada yaşadıkları güçlükleri görmemiz mümkündür (Ayça, 1992, s.119).

2.5.3 Toplum Açısından Sinema Filmleri

Herhangi bir sanatsal eser içinden çıktığı toplumun kodları olmaksızın bir anlam ifade etmemektedir (Güçhan, 1993, s.54). Filmleri üreten sanatçılar izleyici ile iletişime geçmek isterler ve bu yüzden onların anlayabileceği kültürel ve toplumsal ögeleri filmin içinde barındırır ve izleyiciye sunarlar (Yüceer, 2010, s. 42). Farklı toplumsal ve kültürel unsurları içinde barındırmasından dolayı sinema filmleri sosyolojik araştırmaların konusu olmaktadırlar (Yenen, 2011, s.13).

Sinema anlatmak istediği konuyu ve vermek istediği mesajı kurgulayarak kostüm, ses, dekor, makyaj kullanarak seyirciye resmetmektedir (Özaslan, 2014, s.35). Sinemanın kurgusal yapısı üreticisinin yorumuyla harmanlandığından iletilmek istenen mesaj toplumsal olguları barındırmaktadır (Demir ve Çençen, 2015, s.17). Barındırdığı toplumsal olgular toplumun kendi gerçekliği ile yüzleşmesini sağlamaktadır (Yıldırım, 2018, s.236). Sinema kendine has yeterlilikleri sayesinde toplumsal eğitimde bir araç olarak kullanılabilmektedir (Birkök, 2008, s.2). Savaş dönemlerinden sonra sinema hem toplumun moral ve motivasyonunu yükseltmek için hem de toplumun bilgilenmesini sağlamak için bir araç olarak kullanılmıştır (Adadağ, 2012, s.32).

2.6 Eğitim İçerikli Filmler

Eğitimi en genel anlamıyla tanımlamak istediğimizde girdi, süreç, çıktı ve kontrol basamaklarından oluşan bireyde istendik şekilde davranış değiştirme becerisi olarak ele alınmaktadır (Ertürk, 1972). Eğitim sürecinde bireyde istendik davranışları gerçekleştirebilmek için bireye sunulması gereken beceri ve malzemeler yani girdiler pek çok alanla zenginleştirilebilir. Girdilerin zenginleştirilmesi aşamasında kullanılabilecek malzemelerden biri de görsel ve işitsel kaynaklardır. Görsel ve işitsel kaynakların en zengin olanı ise sinemadır. Sinema filmleri teknolojik gelişmelerle birlikte eğitim ortamlarında araç olarak kullanılabilmektedir (Yurdigül, 2014). Filmler hem sahneleriyle hem de konularıyla insanlar üzerinde derin izler bırakırlar (Budak, 1986). 'Görmek inanmaktır' özdeyişinin bir destekleyicisi olarak sinema sanatı anlatılmak istenen duygu, düşünce, bilgi, fikir, hayal ürünlerinin izleyiciye aktarılmasında en önemli kaynaktır (Birkök, 2008). Amerikan ordusunda eğitimler esnasında görsel yöntemlerin daha hızlı sonuç aldırdığının keşfedilmesi ile sinema savaş yıllarında da etkili bir şekilde kullanılmıştır (Yakar, 2013a). Çünkü sinema ile anlatılmak istenen bilgi ya da becerinin hissettirilmesinden öte izleyiciye davranış kalıbı olarak aktarılması sağlanmaktadır. Bunların ışığında pek çok eğitim ve eğitici içerikli film izleyiciler arasında popüler olmuş ve seyirci tarafından ilgi görmüştür (Karakaya, 2007). 1930 yapımı 'Mavi Melek' (Der Blaue Engel), 1986 yapımı 'Başka Tanrının Çocukları' (Children of a Lesser God) ve 1989 yapımı 'Ölü Ozanlar Derneği' (Dead Poets Society) gösterebileceğimiz örnekler arasındadır (Yüksel, 2015).

2.6.1 Türk Sinemasında Eğitim İçerikli Filmler

Türk sinemasında eğitim içerikli filmlerde işlenen konulara bakıldığında genel olarak öğretmen karakterlerin işlendiği ve bu karakterler üzerinden olumlu değerlerin seyirciye aktarıldığı gözlenmektedir (Ünal, 2020). İlk olarak Halide Edip Adıvar'ın "Vurun Kahpeye" isimli romanından, sonrasında ise Reşat Nuri Güntekin'in "Çalıkuşu" romanından uyarlama olan, öğretmen karakterlerinin yer aldığı filmler çekilmiştir (Yüksel, 2015). Karakterler genellikle idealist şekilde tasvir edilmektedir. 2000li yıllardan sonra çekilen filmlerde ise daha çok popüler kültürün ürünü olan

konuların işlendiği görülmekte ve işlenen karakterden çok konu bağlamında güldürme, eğlendirme amacı gütmektedir (Karakaya, 2007).

Öğrenci profili açısından bakıldığında ise hata yapmaya müsait öğrenci profillerinin öğretmen rehberliğindeki değişim ve dönüşümleri ele alınmaktadır. Bazı filmlerde ise eğitim sistemlerinin eleştirel bakış açısı ile seyirciye sunulduğu görülmektedir. Bu filmlerde yer alan karakterler bürokratik engellerle mücadele eden, elindeki imkânların sınırlılığına rağmen başarıya ulaşan karakterler göze çarpmaktadır. En bilinen eğitim içerikli filmlerden olan "Hababam Sınıfı" serisinde idealist bir okul yöneticisinin bozuk sistemle olan mücadelesi anlatılmaktadır (Yalanız, 2018).

Efendioğlu'na göre Türk sinemasında öğretmenin genel olarak 1960'larda sosyo-ekonomik, idealist; 1970'lerde mizahi, 1980'ler ve 1990'larda siyasi ve dini, 2000'lerde ise geçmiş yılların bayağı bir taklididir (2013). Yüksel'e göre de Türk sinemasında işlenen öğretmen karakterleri görev yaptıkları alanda bağlı bulundukları teşkilat tarafından yalnız bırakılmış ve destek alamamış profiller işlenmiştir (2015: s.15).

Ancak ülkemizde eğitim içerikli film ve belgeseller öğretmen eğitimine ve öğretmenlerin mesleki anlamda kendilerini geliştirmelerine çok büyük katkı sağlamalarına rağmen yeterli sayıda film yapılmadığı görülmektedir (Altan, 2016).

2.6.2 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticisi

Eğitim insan yaşamının standardını yükseltmede ve üretebilen bireyler yetiştirmede en önemli araç olarak görülmektedir. Bu nedenle tüm ülkeler eğitim yönetimi sistemlerine önem vermekte ve bir standarda ulaşma çabası göstermektedirler. Bu standarda ulaşma çabası içerisinde olması gereken temel maddeler bilgi temelleri olan, belirli inanç ve değerleri benimsemiş ve göstermesi gereken bir performans bulunan bir eğitim lideri anlayışıdır (Turan ve Şişman, 2000). Onural'a göre bir yöneticide bulunması gereken nitelikler ufku açık, problem çözme becerisine sahip, bilgisini yararlı davranışlara dönüştürebilen, kendini geliştirebilen ve çağdaş, yenilikleri takip edebilen bir yapıya sahip olmalıdır (2005).

Ülkemizde yapılan pek çok filmde eğitim ortamları ile beraber eğitim yöneticisi karakterleri işlenmiştir. Filmlerin içinde bulunduğu dönemlerin sosyal, psikolojik, ekonomik ve toplumsal sorunlarını yansıttığı bilindiğinden içerdiği karakterler de döneminin özelliklerini yansıtmaktadırlar. Genel olarak yozlaşmaların içinde kalmış dürüst insan profili, görevine bağlı, dürüst, kuralları uygulamaya çalışan kişilik yapısı, kendi mesleğinin yanında halkın diğer sorunlarıyla da ilgilenen çalışkan bir yapıda ahlaki yargılara sahip figürler yer almaktadır (Değirmenci, 2021). Eğitim ve okul içerikli filmler arasında yapılan incelemelerde işlenen eğitim yöneticisi karakterleri filmlerin çekildiği dönemlerinin özellikleri ve seyircide oluşturduğu algı ile beraber incelendiğinde eğitim yöneticileri hakkında bilgi almamızı sağlamaktadır.

2.6.3 Türk Sinemasında Okul ve Eğitim İçerikli Filmlerin Yapısı

Türk sinemasında konusu eğitim, okul, öğrenci, öğretmen, eğitim sistemi, ders olan pek çok film yapılmıştır. Yapılan filmlerde genel olarak öğrenci, öğretmen veya bir eğitim yöneticisi karakter olarak işlenmiş, işlenen karakterin sosyal ve duygusal dünyası eğitim sistemi ile birlikte ele alınmış, öğretmen- öğrenci ilişkisi masaya yatırılmış, öğretmen-eğitim sistemi ilişkileri irdelenmiş, toplum-eğitim sistemi arasındaki bağ analiz edilmiştir. Eğitim ortamlarında görülen olumlu ve olumsuz tüm imajlar ayırt edilmeksizin izleyiciye sunulmuştur. Hababam sınıfı (1975) filminde eğitim sistemi ile eğitimci arasındaki çatışmalar ele alınmış, Öğretmen (1988) filminde bir öğretmenin yaşadığı ekonomik sıkıntılar gözler önüne serilmiş, Hakkari'de Bir Mevsim (1982), İki Dil Bir Bavul (2008), Tatlı Dillim (1972) ve Mucize (2015) filmlerinde bir eğitimcinin yokluklar içindeki mücadelesi ele alınmıştır. Bal (2005) filminde bir öğrencinin ruhsal dünyası analiz edilmiş, Sınav (2006) filminde öğrencileri sınava mecbur eden zihniyet eleştirilmiş, Toprağın Çocukları (2012) filminde bir döneme damgasını vuran Köy Enstitülerinin toplumla olan çatışmaları ortaya konulmuştur.

2.7 Eğitim Yönetimi

Eğitim yönetimi formal çalışma alanı olarak ilk kez 20. Yüzyılın başlarında ABD'de başlamıştır (Özdemir, 2013, s.2). Eğitim yönetimi alanında 1960lı yıllardan itibaren

kuramsallaşma çalışmaları başlamış, kavramsal ve teorik çalışmalar ortaya çıkmış, 1970li yıllarda eğitimsel sorunlar için çözümler üretilmeye başlanmış ve 80li yıllardan itibaren eğitim yönetimi alanı bir disiplin olarak kabul görmeye başlamıştır (Turan, 2014). Günümüzde ise ülkemizde ve dünyada pek çok üniversitede eğitim yönetimi alanında dersler verilmektedir.

21. yüzyılın başlarında devletler ülkelerin gelişim göstermesinde eğitimi bir yapıtaşı olarak gördüklerinden öğrenci ve öğretmenlerin gelişimine önem vermişler bu nedenle de eğitim yönetimi alanında eğitim yöneticilerinden beklenti arttığından yeni yönetici yetiştirme programları geliştirmeye başlamışlardır (Balcı, 2008). Bunun sonucunda da eğitimi aktif bir şekilde geliştirmek için bir yöneticide bulunması gereken standartlar nelerdir sorusuna cevaben yönetici standartları oluşturulmaya başlanmıştır. Çünkü eğitimle birlikte birey bulunduğu ortamın sosyal ve politik olaylarını çözümleyebilmekte ve bu çevreden anlamlar çıkararak yaşam sürebilmesine yardımcı olmaktadır (Turan ve Şişman, 2000). Eğitimin bu şekilde özel bir öneme sahip olması da eğitim ortamlarının geliştirilmesine ve dolayısıyla eğitim yöneticilerinin de kendini geliştirmesine gerek duyulmasına yol açmaktadır.

> 1980-1990 yılları arasında Amerika'da eğitim yöneticileri için oluşturulan standartlar 2008 yılında öğrenci başarısını ön planda tutacak şekilde tekrar güncellenmiştir. Bu standartlara bakıldığında bir eğitim lideri tüm eğitim argümanları ile beraber bir öğrenme vizyonu oluşturmalı, öğrenciler ve okulun gelişmesi için uygun okul kültür ve politikalarını desteklemeli, okulu çalışanları ve çevresi ile işbirliği içinde olmalı, bütüncül bir sistem uygulayarak etik değerler çerçevesinde öğrencilerin başarısını artırmaya odaklanmalıdır (Özdemir vd., 2014).

Eğitim ve okul ortamları öğrenci, öğretmen, veli ve eğitim yöneticileri ile bir bütün oluşturduğundan ve okulun geliştirici yönlü politikalarını geliştirmesi gereken kişiler eğitim yöneticileri olduğundan bu standartlar önem kazanmaktadır. Bu nedenle de okul yöneticilerinin yönetim becerileri ve rolleri anlamında beklentiler sürekli güncellenmektedir (Alan ve Karip, 2014).

Ülkemizdeki eğitim yönetimi çalışmalarında cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren yoğun çalışmalar yapılmış eğitim yöneticisi yetiştirme konusunda 1946 yılındaki Üçüncü Milli Eğitim Şurası'nda eğitim yöneticisi yetiştirmek için bir yüksekokul kurulması önerilmiştir (Özdemir vd., 2014).

1950li yıllarda kapalı ve açık sistem anlayışlarının hakim olduğu eğitim yönetimi alanı 1970li yıllardan itibaren geleneksel yöntem ve mantıksal ampirik kuramlar hüküm sürmüştür (Çelik, 1997). Geleneksel yönetim anlayışında örgütün başarısı için daha merkeziyetçi bir anlayış gözetilerek personelin performans ölçüsünde kazanımlarının olması, denetimlerin sıkı tutulması gibi bir anlayış hâkimdir (Şahin ve Cemaloğlu, 2019). Geleneksel yönetim anlayışlarının ardından ortaya çıkan post modern paradigmalarda ise okul yöneticilerinde kültürel ve bireysel farklılıkları esas alan bir yaklaşımla, esnek bir eğitim anlayışı çerçevesinde, işbirlikçi olduğu birimlerle diyalog halinde olan, anlayışlı ve bireysel çabaları ön plana alan, yetkilerini yönettiği kadrolarla paylaşan, değişime ayak uydurabilen bir anlayışla bireyin gelişim ve dönüşümünü izleyebilen ve destekleyebilen bir yönetim anlayışı benimsemeleri beklenmektedir (Aslanargün, 2007).

Bir eğitim yöneticisinde bulunması gereken standartlar Turan ve Şişman tarafından şu şekilde özetlenmiştir:

- Kararların öğrenmeyi ve öğretimi güçlendirmek için alınması gerektiğine inanmak
- Okulları güçlendirmek için risk almak
- İnsanlara ve onların yargılarına güvenmek
- Sorumluluğu kabullenmek
- Yüksek standartlar, performans ve beklentilere sahip olmak
- Okulla ilişkili olanları yönetim sürecine katmanın gereğine inanmak
- Etkili bir okul yaşamı için düzenli/güvenli bir çevrenin önemine inanmak

Bu standartları sağlayabilmek için bu şartlara uygun yöneticilerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca bir eğitim yöneticisinde bulunması gereken özellikler ve beklentiler şu şekildedir.

> - Okulu için vizyon ve misyon geliştirmelidir.
> - Eğitim-öğretim ve yönetimin verimliliğini artırıp, eğitim kalitesini yükseltmek ve bu konuda sürekli gelişimi sağlamak için gerekli araştırmaları yapmalıdır. Bunun için sürekli kendini geliştirmeli, süper lider özellikleri gösterip personelini geliştirmelidir. Kendisini geliştirmeyen bir yöneticinin personelini geliştirmesi mümkün değildir.
> - Okulda öğrenen birey ve öğrenen organizasyon felsefesini yerleştirmelidir. Bu şekilde okulunu öğrenen okula çevirmelidir. Öğrenen okulda başta öğretmenler kendini geliştirecek sonra da bu davranışlar öğrenciye de yansıyacak dolayısıyla öğrencilerin başarısı da artacaktır.

- Okulunda ekip çalışması ruhunun yerleşmesini sağlamalıdır. Bu şekilde okulunda kollektif hareket edilmesini sağlayarak personelin bütünleşmesini sağlar. Okulda sinerjik yönetim davranışları göstermelidir.
- Gerektiğinde astlarına yetki devrederek işlerin daha iyi yürütülmesini sağlamalıdır
- Yeni teknolojik gelişmeleri okula kazandırmalıdır. Bunları kazandırdıktan sonra personelin bunlardan rahatlıkla yararlanabilmesi için gerekli tedbirleri almalıdır.
- Okulda katılımcı ve demokratik bir yönetim anlayışı benimsemelidir.
- Okulun çevreyle bütünleşmesi için gerekli tedbirleri almalıdır (Töremen ve Kolay, 2003).

Başarılı bir eğitim yönetimi için yöneticilerden etkili liderlik yapmaları beklenmektedir. Etkili bir liderlik için de öğretmenlerin eğitim yöneticilerinde görmek istediği özellikleri bulunmaktadır. Bunlar genel olarak etkili iletişim kurma becerisi, yeterli bir eğitim ortamı hazırlanması, mesleğe olumlu bakış açısı, etkili liderlik ve koordinasyon olarak sıralanabilir (Ağaoğlu vd., 2012). Özellikle etkili iletişim becerisinin bulunması birlikte çalıştığı eğitimcilerle koordinasyonu sağlama da önemli bir rol üstlenmekte ve toplumun eğitime ve eğitimciye bakış açısında önemli bir rol oynamaktadır (Çınar, 2009).

2.8 Film Analizi

Sinema filminin seyirciye ‘ne’ anlatmak istediğini çözümlemek için de ‘içerik analizi’ yapmak gerekmektedir (Güçhan, 1993). Verilmek istenen mesajın izleyiciye ulaştırılması için kurgulanan yapım içeriğinde pek çok olgu barındırmaktadır. Anlatılmak istenen konunun kodlarında bir öykü, anlatım tarzı ve anlatımın yapısı, dekor, zaman ve mekân kavramları bağlamında değerlendirilmelidir (Özçınar, 2010). İzleyici tüm bu kavramların bileşiminden oluşan yapıyı bir bütün olarak izler ve algılar ve izlediği filmden kendi algıları çıkarımda bulunur (Bazin, 1993). Çekilen her bir filmin bir söylem oluşturduğu bilindiğinden içerdiği ögelerin bütünüyle değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu değerlendirme süreci filmin içinde bulunduğu dönem ile birlikte belirli bir bakış açısına göre şekillenmektedir (Özden, 2004, s.17). Farklı bakış açıları filmlere biçimsel ve öyküsel açıdan farklı anlamlar yüklenmesine neden olmaktadır (Sezer, 2014, s.1).

Film tarihçilerine göre 1908 yılında Brisson tarafından bir dergide yayınlanan makale ilk film eleştirisi olarak kabul edilmekte ve sonrasında da çeşitli ülkelerde gazete köşelerinde bu konuya yer verilmeye başlandığı görülmektedir (Atay, 1990, s.7).

Filmlerin halk tarafından yoğun bir ilgi görmesi gazete ve dergilerde yer alan eleştiri yazılarının artmasını sağlamıştır (Özden, 2004, s.37).

Bir filmin anlamlarını çözümleme sürecinde kullanılan yöntemler vardır. Bu açıdan incelemeye alınan her bir film ya ele alınan kuramlar çerçevesinde filmin ne olduğuyla ilgili değerlendirmeye alınır ya da kuramlar çerçevesinde nasıl olması gerektiğiyle ilgili kurallar belirterek yapılır (Monaco, 2014, s. 367).

Özden, film eleştiri yöntemlerinin tarihsel gelişim süreçlerinden etkilendiğine ve çeşitli yaklaşımların geliştiğine dikkat çekmiştir (2004, s.104). Onun oluşturduğu eleştiri yöntemleri şu başlıklar altında toplanmaktadır:

- Tarihsel eleştiri
- Gazete eleştirisi
- Auteur eleştirisi
- Göstergebilimsel eleştiri
- Sosyolojik eleştiri
- İdeolojik eleştiri
- Psikanalitik eleştiri
- Feminist eleştiri

Sezer, film eleştirisi için tek bir yöntemin kullanılmasının zorluğundan bahsederek kullanılan yönteme göre eleştirinin şekilleneceğini belirtmiş ve eleştiri kuramlarını sekiz başlıkta toplamıştır (2014: s.11):

- Marksist eleştiri
- Tarihsel eleştiri
- Toplumbilimsel eleştiri
- Psikanalitik eleştiri
- Türsel eleştiri
- Feminist eleştiri
- Göstergebilimsel eleştiri
- Arketipçi eleştiri.

Arslantepe ise filmi okumak için analiz yöntemlerini

- Göstergebilimsel çözümleme,
- İdeolojik çözümleme,
- Ruhbilimsel çözümleme olarak sıralamıştır (2012).

Göstergebilim toplum yaşamı içerisinde farklı bildirişim ya da gösterge dizgelerini inceleyen bir bilim dalı olarak tanımlanır (Aktulum, 2004, s. 2). Filmi incelerken görüntüler üzerinden analiz etmeyi gerektirmektedir. Sinemanın dili göstergelerden ve söz dizilerinden oluşur (Monaco, 2001). Göstergebilim sinemanın neyi gösterdiğini değil anlamsal olarak neyi ifade etmeye çalıştığını irdeler (Bağder, 1999, s.145). Metz'e göre filmi sadece göstergeler üzerinden ele almak gereklidir çünkü izleyen kişi kendi kültürel kodları ile filme bir anlam yüklemektedir (1985b). Göstergebilim görüntüyü inceler, göstergenin anlamına bakar, göstergenin kullanımına ve göstergenin etkisine bakar (Kaplan, 2012, s.31). Metz filmin kendine has bir dili olduğunu ancak bu dilin doğal göstergelerle ve içerdiği metinlerle anlaşılabileceğini savunur (1985b; akt. Sivas, 2012). Bu nedenle sosyoloji, psikoloji, ekonomi, fizik, kimya gibi tüm bilim dallarıyla birlikte filmi analiz etmek gerekmektedir (Metz, 1982, akt. Güçhan, 1992, s.105). Görüntüyü izleyen seyirci ses ile birlikte bir anlama ulaşmaktadır (Özcan, 2013). Bu nedenle göstergebilimi dilbilimden ayrı düşünmek olanaksızdır (Çiçek, 2016, s.31).

Auteur kuramına göre iki temel eleştiri odağı vardır. Bunlardan birincisi filmin esas temasını ifade eden anlama odaklanırken diğeri biçime odaklanmaktadır (Wollen, 1998, s.70). Bu kurama göre film eleştirisi yapmak demek yönetmeni ele almak demektir (Yağbasan, 2007, s.208). Bir yönetmenin Auteur kuramına uygunluğuna bakarken öncelikle tekniği kullanımına odaklanılmalı, sonrasında yönetmenin ayırt edici özelliğine yani imzasına ve son olarak içsel anlamına bakılmalıdır (Sarris (2011), akt. Güngör, 2014, s.83). Bunlar içerisinde en önemli olanı ise içsel anlam yani yönetmenin felsefesidir. Filmi değerlendirirken kullanılan yöntemlerden biri olan tür eleştirisi Auteur eleştirisi ile benzerlik göstermektedir (Paçacı, 2019, s.85). Çünkü ilk tür eleştirileri Auteur kuramını savunan eleştirmenler tarafından yapılmıştır.

Sinemanın ilk eleştiri yazıları göstergebilim ve Auteur eleştirileri üzerinden yapılmış ancak sinemanın akademik çalışmalar ortamında daha fazla kendine yer bulması ile filmler ideolojik, toplumsal, psikolojik, sosyolojik açılardan daha fazla değerlendirilmeye alınmaya başlamıştır (Özden, 2004, s.47). 1960'lardan itibaren film eleştirilerine Marksist ve Feminist yaklaşımlar açısından da bakılmaya başlanmıştır (Biryıldız, 1994, s.63). Feminist yaklaşımlar açısından bir film incelemek demek filmi toplumdaki cinsiyetçilik yaklaşımlarıyla ele almak demek iken Marksist yaklaşımla ele almak demek toplumdaki sınıflar ve toplumsal koşullar bağlamında filmi değerlendirmek demektir (Sezer, 2014, s.12).

Film eleştirmeni filmi eleştirirken kendi ideolojik algısından yararlanarak film hakkında çıkarımlarda bulunur (Atay, 1990, s.36). Film sınırlı bir anlatımla oluşturabilir ancak onun izlenme zamanı ve izleyen kişi sayısı sınırsızdır ve bu ulaşmaktadırlar (Mencütekin, 2010). İdeolojik çözümleme filmdeki karakterin dünyaya bakış açısını, değerlerini, problemlere tepkilerini, problemlere yaklaşım yöntemleri ve bulduğu çözüm senaryolarını filmde ortaya konulan diyaloglar üzerinden değerlendirmeye ele almaktır (Arslantepe, 2012). İdeolojik çözümleme yaklaşımı kullanılırken de göstergebilim yaklaşımından yararlanmak gerekmektedir (Marty, 1974: akt. Özden, 2004, s.144). Filmlerin anlattığı konunun ne olduğunu anlamak için düz olarak ne anlattıkları ve yan anlam olarak aslında neyi ifade etmek istedikleri ele alınmalıdır (Akbayır ve Dumlu, 2017). Düz anlam olarak ne anlattığına odaklanırken çekim ölçekleri, kamera hareketleri ve ışık gibi ögeleri kullanarak yan anlamda ne anlatmak istediğine odaklanmamız gerekmektedir (Agocuk, 2014, s.9).

Çağdaş dönemdeki psikanalitik eleştiri gibi eleştiri türleri daha çok izleyici üzerinden filmleri okumayı tercih etmektedir (Yağbasan, 2014, s. 209). Bir bireyi tanımak için bilinçaltının dile yansımalarına bakılması gerektiğini söyleyen Freud ile birlikte film okumaları yaparken metinlerin altındaki mesajı anlamaya çalışarak psikanaliz eleştirisi yapılmaktadır (Paçacı, 2019, s.92). Ruhbilimsel çözümlemede karakterin psikolojik yapısı, davranışlarının sebep ve sonuçları üzerinden anlamlandırılmaya çalışılır (Sunal ve Arkan, 2020). Bireyin davranışlarının temel yapısını ne oluşturmaktadır, davranışa yönlendiren duygu ve düşünce nelerdir, davranışının nedenleri ve sonuçları üzerinden tartışmalarla analiz edilmektedir. Kurgu ele alınırken

mantıksal açıdan bir analiz yapılmakta, filmdeki kahramanın ruhsal yapısı irdelenmekte ve seyircinin bakış açısından psikolojik analiz yapılmaktadır (Bazin, 1993, s. 95). Ruhbilimsel olarak bir yaklaşım da arketipçi eleştiri yöntemi ele alınabilir. Bu yöntemde Jung'un arketip kavramına göre değerlendirme yaparak filmleri kollektif bilinç ile birlikte irdelemek gerekmektedir (Sezer, 2014, s.23). Her toplumda yer alan belirli psikolojik tabular vardır ancak her problem sinemaya olduğu gibi aktarılamamaktadır (Arslantepe, 2012, s.194). Eleştirmen yaptığı analizlerle dile getirilemeyen her şeyi ortaya çıkarabilir.

Film eleştirmeni filmi ele alırken normal edilgen olmayan bir seyirci değildir, etkili bir şekilde izleyerek verilerini toplar (Atay, 1990, s.35). Monaco'ya göre filmin analiz edilmesinde sesler, kodlar, mizansen ve kurgu ele alınmalıdır, çünkü filmin göstergelerinin anlaşılmasında kültürel kodlar ve bu kodlara yüklenen anlamlar önem taşımaktadır (2001, s.172). Film eleştirmeni yaptığı analizler ile dile getirilmeyen kodları ve gizli kalan mesajları açığa çıkarır (Arslantepe, 2012, s.12).

Marksist eleştiri yönteminde filmde toplum odaklı bakılmakta toplumla ilgisi olmayan ancak estetik görünüme sahip olan hiçbir şey değerlendirmeye alınmamaktadır. Marksist eleştiri yönteminde eleştirmen filmi toplumcu bir bakış açısıyla ele aldığından filmin içeriğine odaklanmaktadır ancak tarihsel açıdan ele alan bir eleştirmen filmi içinde bulunduğu dönem bakımından tarihsel olaylarla beraber değerlendirmeye alır (Sezer, 2014, s.14). Tarihsel eleştiri içinde bulunduğu toplumun tarihsel sürecinden etkilenmesi nedeniyle sosyolojik ve ideolojik eleştiri ile bağlantılıdır (Paçacı, 2019, s.90). Sosyolojik eleştiri filmleri sosyal bir sanat ve kültür ürünü olarak üretildiği dönem içerisindeki koşullara göre değerlendirmeyi esas almaktadır (Özden, 2004, s.153).

Filmlerin kültürel olarak topluma ne aktardığını çözümlenmesi gerekmektedir (Güçhan, 1993, s.70). Filmleri tarihsel, toplumsal, ideolojik açılardan ele almak filmlerin daha geniş bir perspektifle bize neler anlatmak istemiş olabileceğini anlamaya yardımcı olmaktadır (Özden, 2004, s.59). Sinema filmlerini tür açısından eleştiriye tabi tuttuğunuzda da filmin içinde bulunduğu toplumsal koşulları ele alarak değerlendirme yapıldığından tür eleştirisi tarihsel eleştiri ve sosyolojik eleştiri ile

birlikte yapılmaktadır (Paçacı, 2019, s.87). Tür açısından bir film incelenmek istendiğinde aynı tarza sahip diğer sinema filmleri ile bir karşılaştırma yapılması gerekmektedir (Sezer, 2014, s.20).

Film eleştirisini yayınlamak için kullanılan gazete ve dergi gibi süreli yayınlarda film eleştirisi yüzeysel bir şekilde bilgileri verilmekte ve kısaca yorumlanmaktadır (Atay, 1990, s. 25). Gazete ve dergi eleştirileri ile başlayan film eleştirileri giderek büyümüş ve insanları filmle ilgili etkileyecek boyutlara ulaşmış ve her geçen gün daha da gelişerek devam etmiştir (Sezer, 2014, s. 31).

3. YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli

Türk Sinemasındaki eğitim yöneticisi algısını irdeleyecek olan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yaklaşımı tercih edilmiştir. Nitel araştırmaların amacı bir olayı derinlemesine ve farklı açılardan analiz etmektir (Cohen ve Manion, 1994, s.106). Creswell'e (2002, s.481) göre nitel araştırmalar bir durumu tasvir etme, analiz etme ve bir grup ya da kişilerin davranış ve inançlarını yorumlama konusunda derinlemesine bilgi sağlamaktadır.

Nitel araştırmalar içerik analizi, durum çalışması, eylem araştırması ve anlatı araştırması şeklinde kategorilendirilebilir. Nitel araştırmaların olgu ve olayları doğal ortamda izleme olanağı sağlama, verilere doğrudan kaynağından ulaşma ve detaylı betimlemeler yapma gibi özellikleri vardır (Büyüköztürk vd., 2018).

Nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Şimşek ve Yıldırım, 1999, s.45).

Gözlem sosyal olguları gözleyerek anlamlandırma; görüşme ise sözlü iletişim yoluyla insanların tecrübe, duygu ve algıları hakkında bilgiler toplama işiyken doküman analizi ise gözlem ve görüşme yoluyla elde edilen tüm verileri ve dokümanları değerlendirerek bir sonuca ulaşma sürecidir (Yıldırım, 1999). Gözlem ve görüşme yapmaya gerek kalmadan elde edilebilen tüm belgeler ile de doküman analizi yapılabilir (Karataş, 2015). Doküman analizi elde edilen bilgi, bulgu ve belgeleri inceleyerek gözden geçirmek, sorgulamak ve anlamlandırmaktır (Karasar, 2005). Doküman analizinde toplanan bilgiler araştırmacının analizleri ile bir anlam kazanmaktadır.

3.2 Verilerin Toplanması ve Verilerin Analizi

Çalışmamızda, ülkemizde sinemanın aktif olmaya başladığı 1900'lü yıllardan başlayarak günümüze kadar çekilmiş olan konusu 'eğitim ve okul' olan filmler arasından içeriğinde 'eğitim yöneticisi' rolünün vurgulandığı yapımlar incelenmiştir. Bu yapımlarda görevi eğitim yöneticiliği olan okul müdürü, müdür yardımcısı, müfettiş, milli eğitim bakanı, milli eğitim müdürü, müsteşar gibi karakterlerden oluşmaktadır. Sinema döneminin toplumsal özelliklerini yansıtan ve dönemin popüler akımlarından etkilenen bir yapı sergilediğinden filmlerin incelenmesi aşamasında hem toplumsal olaylar hem de akımlar ele alınmıştır.

Çalışmanın temel amacını Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin nasıl algılandığı sorusu oluşturduğundan eğitim yöneticilerinin filmlerin senaryosunda izleyiciye nasıl sunulduğu konusu ön planda olmaktadır. Bu nedenle incelemeye alınan filmler söylem analizi yapılarak göstergebilim açısından incelenmiştir. Göstergebilim yöntemi kullanılmak istendiğinde yönetmenin anlatmak istediği anlamın ortaya çıkarılabilmesi için filmsel kodlar anlaşılmaya çalışılmalıdır (Özden, 2004, s.146).

Tablo 3.1'de gösterilen filmler 1900-2020 yılları arasında Türkiye'de gösterime girmiş olan, konusu 'eğitim' olan 95 film ve konusu 'okul' 245 film arasından, içeriğinde eğitim yöneticisi karakterinin bulunduğu filmler amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan benzeşik örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Çalışmanın amacı eğitim yöneticisi karakterlerini incelemek olduğundan bu olgunun incelenebileceği filmler tercih edilmiştir.

Çalışmamızda veri toplama sürecinin kesintiye uğramaması için elde edilen her yeni veri ile birlikte literatür taraması ve analizler yapılmıştır.

Tablo 3.1 Araştırmada incelenen Türk filmleri

No	Filmin Adı	Yapım yılı	Senarist	Yönetmen	İncelenen karakter	Karakter ismi	Oyuncu adı
1	Çalıkuşu	1966	Osman SEDEN	Osman SEDEN	Okul Müdiresi		Bedia MUVAHHİT
					Maaarif Müdürü	İbrahim Hilmi	Necdet Mahfi AYRAL
					Okul Müdürü		Vahi ÖZ
2	Bir Dağ Masalı	1967	Turgut DEMİRAĞ	Mahzun GÖNÜLLER	Müfettiş	Nuriye Hanım	Mualla SÜRER
3	Hababam Sınıfı	1975	Umur BUGAY	Ertem EĞİLMEZ	Okul Müdürü		Muharrem GÜRSES
					Müdür Muavini	Kel Mahmut/ Mahmut Hoca	Münir ÖZKUL
4	Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı	1976	Sadık ŞENDİL	Ertem EĞİLMEZ	Okul Müdürü		Muharrem GÜRSES
					Müdür Muavini	Kel Mahmut/ Mahmut Hoca	Münir ÖZKUL
					Müfettiş	Hüseyin Şevki TOPUZ	Engin ORBEY
					Milli Eğitim Bakanı		Orhan AYDINBAŞ
5	Hababam Sınıfı Uyanıyor	1977	Sadık ŞENDİL	Ertem EĞİLMEZ	Okul Müdürü		Muharrem GÜRSES
					Müdür Muavini	Kel Mahmut/ Mahmut Hoca	Münir ÖZKUL
6	Hababam Sınıfı Tatilde	1978	Sadık ŞENDİL	Ertem EĞİLMEZ	Okul Müdürü		Muharrem GÜRSES
					Müdür Muavini	Kel Mahmut/ Mahmut Hoca	Münir ÖZKUL
					Müfettiş	Hüseyin Şevki TOPUZ	Engin ORBEY

Tablo 3.1'in devamı

No	Filmin Adı	Yapım yılı	Senarist	Yönetmen	İncelenen karakter	Karakter ismi	Oyuncu adı
7	Taşı Toprağı Altın Şehir	1978	Erdoğan TÜNAŞ	Orhan AKSOY	Okul Müdürü		Zeki SEZER
8	Öğretmen	1988	İhsan YÜCE	Kartal TİBET	Okul Müdürü		Ekrem DÜMER
					Müdür Muavini		Faruk SAVUN
					Okul Müdürü		Kaya GÜREL
					Milli Eğitim Müdürü		Memduh ÜNSAL
					Milli Eğitim Müdürü		Savaş TANER
9	Bana Şans Dile	2001	Çağan IRMAK	Çağan IRMAK	Okul Müdürü		Kutay KÖKTÜRK
10	Sınav	2006	Yiğit GÜRALP	Ömer Faruk SORAK	Okul Müdürü	Müdür Rafet	Güven KIRAÇ
11	Toprağın Çocukları	2012	Dilşah ÖZDİNÇ	Ali Adnan ÖZGÜR	Okul Müdürü	Kemal Öğretmen	Erkan CAN
					Milli Eğitim Müdürü	İsmail Hakkı TONGUÇ	Bahtiyar ENGİN
12	Sürgün İnek	2014	Serkan ÖZTÜRK	Ayhan ÖZEN	Okul Müdürü		Burak SATIBOL
					Milli Eğitim Müdürü	Hasan Yılmaz ŞAHİNTÜRK	Erdal CİNDORUK
13	Mucize	2014	Mahsun KIRMIZIGÜL	Mahsun KIRMIZIGÜL	İlçe Milli Eğitim Müdürü		Cihat TAMER

Araştırmamızda kullanılabilecek filmleri belirlemek amacıyla ülkemizde filmlerin ilk gösterilmeye başlandığı 1900 lü yıllar başlangıç olarak kabul edilmiş ve günümüze kadar ulaşan filmler araştırılmıştır. Filmlerin konusunda çalışmamızın temelini oluşturan eğitim yöneticisi kavramını ele alabilmek için gerekli olan filmleri belirlemek amacıyla 'eğitim' ve 'okul' kavramları temel alınmıştır. Araştırmanın örneklemini oluşturmak için ise bu ölçütleri ele alan filmlerden içeriğinde "eğitim yöneticisi" karakteri bulunan filmlerle sınırlandırılmıştır.

Çalışmamızda yeterli veriyi toplayabilmek için filmlerde yer alan eğitim yöneticisi karakterinin yer aldığı sahnelerdeki diyaloglar ve okul ortamındaki diğer unsurlar tarafından algılanışları ele alınarak veriler toplanmıştır. Eğitim yöneticisi karakterini inceleyebilmek için sahip olduğu kişilik özelliklerine, diğerleri ile olan ilişkisine, kullandığı iletişim diline, görevli bulunduğu alan ile ilgili sahip olduğu bilgi ve becerisine, problem çözme yaklaşımlarına ve bir yöneticide bulunması gereken niteliklerden hangilerine sahip olduğuna bakılarak veriler toplanmıştır. Göstergebilim yöntemi ile filmlerdeki metinlerin dışına çıkmaya gerek kalmadan filmin esasındaki metin ile ne anlatılmaya çalışıldığı ele alınmaktadır (Özden, 2004, s.140). Ayrıca filmde kullanılan diyaloglar söylem analizi yapılarak irdelenmiş ve bu diyaloglarla seyirciye verilmek istenen mesajlar belirlenmiştir. Söylem analizi, konuşma ve metinler aracılığı ile oluşan anlam ürünleri ile ilgilenen geniş kapsamlı sosyal ve kültürel araştırmalar içinde kullanılan bir araştırma yöntemidir (Yıldırım, 2018, s.237).

Araştırmanın veri toplama ve veri analiz süreci şu basamaklardan oluşmaktadır.

1- 1900-2020 yılları arasında Türkiye'de gösterime giren uzun metrajlı konusu eğitim ve okul olan filmler belirlenmiştir.
2- Belirlenen filmlerde yer alan eğitim yöneticisi karakterlerinden incelemeye değer bulunanlar belirlenmiştir.
3- Belirlenen filmler araştırmacı tarafından izlenmiştir. Filmlerde işlenen karakterler ve dönemin toplumsal konuları kayıt altına alınmıştır.
4- Araştırmada veri sağlamaya elverişli olmayan eğitim yöneticisi karakterleri çalışmadan çıkarılmıştır.

5- Veri toplamaya elverişli olan filmlerdeki eğitim yöneticisi karakterlerinin hangi açılardan inceleneceği belirlenmiştir. Eğitim yöneticisinin iletişim becerileri, yönetim becerileri, eğitime bakış açısı, topluma bakış açısı, öğretmen ve öğrenci tarafından algılanışları, toplum tarafından algılanışları alt başlıkları belirlenerek filmler tekrar incelemeye tabi tutulmuştur.
6- Belirlenen alt başlıklar çerçevesinde göstergebilim ve söylem analizi yöntemleri ile eğitim yöneticilerinin sahip olduğu özellikler ortaya konulmuştur.

Çalışmanın güvenirliğini sağlamak için filmlerdeki karakterlerin analizlerini yaparken bulunduğu tek bir sahneye göre değil tüm film boyunca gösterilen performansa ve söylemlere tek tek bakılmış ve genel bir değerlendirme yapılmıştır. Bulunduğu sahnelerdeki bazı önemli kareleri fotoğraflanarak kayıt edilmiştir. Söylemlerinden alıntılar yapılarak kurduğu cümleler kayıt altına alınmıştır. İncelenen karakterin filmin temsil ettiği dönemsel özellikleri yansıtıp yansıtmadığına bakılmıştır.

Çalışmanın geçerliliğini sağlamak için yapılan analizler alanında yetkin bir psikolojik danışmana sunularak elde edilen bulguların geçerliliği sağlanmıştır.

Tablo 3.2 İncelenen filmlerin konusu ve dönemsel özellikleri

FİLMİN ADI	YAPIM YILI	KONUSU	FİLMDE İŞLENEN TOPLUMSAL KONULAR
Çalıkuşu	1966	Çalıkuşu, öğretmen olan genç bir kadının yaşadıklarını konu ediyor. Feride, küçük yaşta ailesini kaybetmesinin ardından teyzesi ile yaşar. Neşeli tavırları ile herkese kendisini sevdiren Feride'ye çevresindeki insanlar 'Çalıkuşu' adını takar. Liseden mezun olduktan sonra kuzeni Kamuran ile yakınlaşan Feride, kısa bir süre sonra Kamuran ile nişanlanır. Ancak evlilik hazırlıkları yaptıkları sırada Feride, Kamuran'ın başka bir kadın ile ilişkisi olduğunu öğrenir. Acısını kalbine gömerek evden ayrılan Feride, Anadolu'da öğretmenlik yapmaya başlar. Ancak aradan geçen yılların ardından Feride ve Kamuran'ın yolu yeniden kesişir.	Toplumda oluşan sınıfsal farklar, cahil halk tabakası, savaş ortamındaki ülke, Avrupa özentisi olan bir toplum kesimi, iş ve işlemlerdeki bürokratik engeller.
Bir Dağ Masalı	1967	Lale, dayısının yanında yaşayan genç bir kadındır. Dayısının iflası yüzünden zor zamanlar geçiren Lale, sözlüsünün kendisini aldattığını öğrenince iyice yıkılır. Üst üste yaşadığı acılardan sonra hayatına yeni bir yön vermek isteyen Lale, İstanbul'dan ayrılır. Bir köye yerleşen genç kadın, burada öğretmenlik yapmaya başlar. Köyde bugüne kadar pek görülmeyen şeyler uygulayan Lale'nin bu davranışları, bazı köylüleri rahatsız eder. Lale, köylüler tarafından şikayet edilince, hakkında iddia edilen şeylerin araştırılması için bir müfettiş görevlendirilir. Lale, kendisini müfettişe karşı aklamak zorunda kalır.	Cahil ve eğitime önem vermeyen halk kesimi, idealist bir öğretmen ve toplumun değişimini sağlama çabaları, toplumun değişmeyen kural anlayışı ve önyargıları.
Hababam Sınıfı	1975	Öğrencilik hayatları haylazlık ve tembellik üzerine kurulu olan bir sınıf dolusu matrak öğrencinin, Özel Çamlıca Lisesi'nde yaşadığı yer yer eğlenceli, yer yer de dokunaklı öyküleri anlatan film, Hababam Sınıfı serisinin ilk filmidir. Keskin zekaları sayesinde tüm öğretmenlerini avuçlarında oynatıp okul düzeni ve eğitim sistemini alaşağı eden bu birbirinden renkli karakterdeki öğrenciler hem okulun hem de sinemamızın en yaramaz sınıfı olma özelliğinde. Ancak bu hükümdarlık okula atanan yeni müdür muavinin gelişiyle sarsıldığında, Hababam Sınıfı daha önce hiç karşılaşmadığı türden bir disiplin anlayışına ve zekaya sahip olan Mahmut Hoca tarafından unutulmaz derslere tabi tutulur. Hababam Sınıfı serisinin ilk filmi olan bu yapıt Rıfat Ilgaz'ın ölümsüz eseri Hababam Sınıfı romanından uyarlanmıştı.	Eğitim sistemindeki aksaklıklar, zengin ancak çocuklarını bir okula teslim edip gitmiş ve ilgilenmemiş toplum yapısı, maddi kaygılarından dolayı çalışmak zorunda olan ancak sistemde geri kalmış kendini güncelleyememiş eğitimciler

Tablo 3.2’nin devamı

FİLMİN ADI	YAPIM YILI	KONUSU	FİLMDE İŞLENEN TOPLUMSAL KONULAR
Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı	1976	Sahte diplomalarla Mahmut Hoca'yı kandıran "Hababam Sınıfı" yine sınıfta kalmıştır. Yaşları baya ilerleyen öğrencilerin arasındaki 25 yaşındaki Ferit, baba olmuş ve mecburen bebeği okula getirmiştir. Peki bu bebek bir lisede nasıl kalabilecektir?	Eğitimle ilgilenmemiş aileler, okulu ticarethane gibi gören okul müdürü, idealist bir eğitim yöneticisi, tecrübesiz bir öğretmen.
Hababam Sınıfı Uyanıyor	1977	Okula Ahmet adında yeni bir öğrenci gelir. Ahmet'in babası, Mahmut Hoca'nın eski bir arkadaşıdır ve Ahmet, babasının vefatından sonra eğitimini sürdürebilmek için Mahmut Hoca'dan yardım ister. Ahmet, Hababam Sınıfı'na verilir ama adı torpilliye çıkar. Hababam'ın aksine çok çalışkan bir öğrenci olan Ahmet, sınıfa uyum sağlamakta zorlanır. Zamanla arkadaşlarına alışsa da, Ahmet'in vazgeçemeyeceği doğruları vardır.	Toplumun birbirinden habersiz yapısı, bir yanda zengin ama eğitime ilgisiz gençler diğer yanda imkansızlıklar içinde eğitime ulaşma çabası olan öğrenciler.
Hababam Sınıfı Tatilde	1978	Para sıkıntısı çeken okul müdürü Çamlıca Lisesi'ne yeni kız öğrencileri kabul eder. Kızlar hemen uyum sağlayıp erkeklere karşı savaş başlatır. Bu haylazlıklara karşılık Mahmut Hoca öğrencileri izcilik kampına gönderir.	Paragöz okul müdürü, eğitime ilgisiz ve haylaz öğrenciler, çıkarları için topluma zarar veren iş adamları
Taşı Toprağı Altın Şehir	1978	Ökkeş Uyanık (Levent Kırca), eşi Fatma (Ayşegül Atik), oğlu Mehmet ve kardeşi Cemal ile köyde yaşamaktadır. Yıllarca birikim yapıp, İstanbul’da kendilerine bir traktör alırlar ve taksit parasını biriktirmek için çalışmaya başlarlar. Ökkeş, İdris’in (Hüseyin Baradan) yanında hamallık yapar. Fatma bir bar kadınının evinde hizmetçidir. Okula yazdıramadıkları Mehmet kahveye çırak olur. Cemal inşaatta çalışır. Fatma’nın patronu ona şehir kıyafetleri alır. Ökkeş bundan hoşlanmaz. Mehmet daha fazla para kazanmak için gizlice kaçak sigara satmaya başlar. Cemal ise patronunun gözüne girmiş, en iyi adamı olmuştur. Biriktirdikleri parayla traktörü almaya giderler. Ama zam gelmiş ve daha da borçlanmışlardır. Tekrar birikim yapmaları gerekir. Bu arada Ökkeş işten atılır. Meyve satmaya başlar. Mehmet sigara satarken yakalanır. Ökkeş oğlunu zorla karakoldan kurtarır. Fatma’yı ise patronu bara götürmüş, genç kadın sarkıntılıktan güç kurtulmuştur.	Ekonomik sıkıntılar ile mücadele eden halk, eğitime dahil edilmeyen çocuklar, iş ve işlemlerdeki bürokratik engeller, çalışma hayatındaki insanların karşılaştığı zorluklar, sömürülen ve kolay kandırılabilen insanlar, kent hayatını bilinmezleri içinde kaybolan köylüler, kent hayatından büyük beklentileri olan fakir halk

Tablo 3.2'nin devamı

FİLMİN ADI	YAPIM YILI	KONUSU	FİLMDE İŞLENEN TOPLUMSAL KONULAR
Taşı Toprağı Altın Şehir	1978	Cemal'in patronu ise kaçakçıdır ve polis baskınında Cemal ölür. Mehmet arkadaşını bıçaklayıp hapse düşer. Tüm bu olumsuz ortama karşın Ökkeş traktörünü alır. Trafik şubesinden çıktığında traktörün çalındığını görür. Eve döndüğünde Fatma'nın yabancı bir adamla gidişine tanık olur. Ailede bir tek Ökkeş bozulmadan kalmış ama, İstanbul'un hiç de sandığı gibi taşı toprağı altın bir kent olmadığını acı bir şekilde anlamıştır…	
Öğretmen	1988	Başarılarından dolayı ödül olarak İstanbul'a tayin edilen bir öğretmenin şehir hayatında yaşadığı ekonomik zorluklar ile akıl sağlığını kaybetmesi konu edilmiştir.	Geçim derdindeki eğitimciler, yaşam koşullarının zorluğu ile ek iş yapmak zorunda kalmaları ve eğitime gerekli olan önemi verememeleri, şehir hayatındaki yaşam kalitesinin düşüklüğü, iş hayatına dahil olmak zorunda olan çocuklar, fakir halktan haberi olmayan zengin bir toplum kesimi, toplumsal olarak insanlar arasında bulunan uçurum,
Bana Şans Dile	2001	Sosyal açıdan iletişim problemi yaşayan Bahadır isimli öğrencinin sınıf arkadaşlarını rehin alması ile gelişen olaylar konu edilmiştir.	Öğrenciyi sosyal ve duygusal açıdan destekleyemeyen aileler ve okul ortamı, hatalı yollara sürüklenen öğrenci profilleri, öğrenciyi anlayamayan ve öğrenci ile bir mücadele içinde olan eğitimciler

Tablo 3.2’nin devamı

FİLMİN ADI	YAPIM YILI	KONUSU	FİLMDE İŞLENEN TOPLUMSAL KONULAR
Sınav	2006	Aile baskısı, sınav stresi, gelecek kaygısı taşıyan gençlerin ÖSS sorularını çalma girişimi anlatılmaktadır.	Gelecek açısından kaygılı öğrenciler ve aileler, hayatına yol vermek isteyen gençler için tek seçeneğin 3 saatlik bir sınav olması, öğrenciden kopuk eğitimciler, eğitim sistemindeki sıkıntılar, maddi kaygılar taşıyan okul yöneticileri, tek kurtuluş yolunu sınav kazanmak olarak gören aile yapıları,
Toprağın Çocukları	2012	Film Köy Enstitülerinin hikayesini konu almaktadır. 1935’lere gelindiğinde Türk halkının en büyük yoksunluklarından biri de eğitimdir. Savaştan henüz çıkmış ve ayağa kalkmaya çalışan bir ülkenin çocukları, yoktan var etmeyi öğrenirler. Cumhuriyet düşü bir Rönesans gibi eğitimle, insan devrimini gerçekleştirecektir. Mustafa Kemal Atatürk, Hasan Ali Yücel, İsmail Hakkı Tonguç insan devrimi ışığının eğitimde olduğunu düşünürler. Yüzde sekseni okuma yazma bilmeyen insanlardan oluşan bir ülkenin, mutlak ve sarsılmaz birliğinin yegane temeli eğitimdir. Bu temel hep birlikte atılacaktır ki sağlam olsun. İşte Köy Enstitüleri bu temelin kendisi olarak düşünülmüş, savaştan çıkmış bir halkın genç çocukları, genç öğretmenleri ve ustaları geriye muazzam bir miras bırakmak için büyük bir mücadele vermiştir. Kemal kendi köyünde bağnazlığa, ayrımcılığa karşı eğitimle savaş verir. Tüm acılarına rağmen çocuklarını gönderdiği köy enstitüsünde ise İsmail Hakkı Tonguç komünizm suçlamalarıyla çarpışmaktadır. Dönemin politikaları, II Dünya Savaşı'nın etkileri, Turancı gençlik gibi nedenlerle enstitülerin bağımsız ve üretken yapısı kırılmak istenir.	Birbiriyle çatışan halk, halkın birbiriyle çatışmasını destekleyen devlet adamları, halkın ideolojik ve zararlı olduğunu düşündüğü okullar için yaptığı kara propaganda, karşıt görüştekilerin birbirine yaşam hakkı tanımak istememesi, geleceğin eğitimle değişeceğine ve toplumun eğitimle kalkınacağına inanan eğitimciler ve öğrenciler, eğitimde yenilikler yapan eğitim yöneticileri

Tablo 3.2’nin devamı

FİLMİN ADI	YAPIM YILI	KONUSU	FİLMDE İŞLENEN TOPLUMSAL KONULAR
Toprağın Çocukları	2012	Bir çingene kızı olan Karika ise çingene olduğu için vatandaş bile sayılmaz. Köylü, Karika’yı ve ailesini istemez. Aybike, Tatar bir kız çocuğudur. On üçünde evlendirilir. Henüz on üçünde iken bakımından sorumlu olduğu Kerim’le kendini anne hisseder. Bu özel bağ ikisinin de enstitüye gelmesiyle daha da güçlenir. Savaş biter. Çok partili rejime geçilir. İsmail Hakkı Tonguç görevinden alınır. Hasan Ali Yücel istifa eder. Enstitüler tek tek kapanmaya başlar. Fakat kapanan kapıları genç enstitülüler açmaya çalışmaktan asla vazgeçmezler.	
Sürgün İnek	2014	Yıl 1997 Düşüncelerinden ötürü insanların sürüldüğü günlerde, sıra Gomalak köyündeki bir ineğin özgürlüğüne gelmiştir. Şevket ve Cemile kendi halinde yaşayan, birbirlerini ve inekleri Sarıkız'ı çok seven bir çifttir. Bu çiftin hayatları ineklerinin Atatürk büstünü kırmasıyla birden bire içinden çıkılmaz bir hal alır. Bu olayın çığ gibi büyüdüğüne, hadisenin köy sınırlarını aştığına, şaşkınlık ve korkuyla şahit olurlar. Muhtarından, ihtiyar heyetine, bürokratından, askerine herkes bir ineğin peşine düşer. Mesele büyüdükçe işle sağından solundan ilgili bütün kişiler kendilerini trajikomik bir hal içinde bulur.	28 Şubat süreci, Atatürk büstünün bir inek tarafından kırılması ve bu olayla ilgili başlatılan soruşturma, öğretmenlerin ucuz bahanelerle soruşturmalara maruz kalması, halkın arasındaki fikir ayrılıkların sebep olduğu çatışmalı ortam, ülkenin yönetim ortamından ve otoriteden korkan halk ve devlet görevlileri, insanların her zaman yaptığı günlük uygulamalarından anlam yaratmaya çalışan devlet görevlileri

Tablo 3.2’nin devamı

FİLMİN ADI	YAPIM YILI	KONUSU	FİLMDE İŞLENEN TOPLUMSAL KONULAR
Mucize	2014	Ege’de yaşayan bir öğretmenin ülkenin doğusunda bir köye tayin edilmesi sonucu öğretmenin köylüyü tanıması ve köylülerdeki değişim ele alınmıştır.	Ülkenin doğusu ve batısı arasındaki halkın birbirinden habersiz yapısı, ülkenin darbe etkisi altında kalması ve yönetimdeki belirsizlikler, okulsuz bir köye rastgele tayin edilen bir öğretmen, toplum üzerinde etkili olan töre anlayışları, insanların önyargıları ile mücadele etmek zorunda kalan engelli bir birey ve ailesi

(Kaynak: www.beyazperde.com, www.sinematurk.com)

Değerlendirmeye alınan karakterlerin görev çeşitliliği oluşturmasına dikkat edilmiş, farklı görev tanımları olan karakterlerin benzer filmlerde nasıl algılandığının karşılaştırılması yapılmıştır. Değerlendirilen görev tanımları ve incelenen film sayısı Tablo 3.3'de gösterilmiştir.

Tablo 3.3 İncelenen karakterlerin ve görev tanımlarının sayısı

Görev Tanımı	**İncelenen Karakter Sayısı**	**İncelenen Film Sayısı**
Milli Eğitim Bakanı	1	1
Müfettiş	2	3
Maarif Müdürü/ Milli Eğitim Müdürü	6	5
Okul Müdürü	10	13
Müdür Yardımcısı	2	6

Araştırmamızda toplanan veriler doküman analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan olgular hakkında bilgi veren yazılı ve görsel materyallerin analizini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Nitel araştırmalarda analiz hem veri toplama sürecinde hem de veri toplama süreci bittikten sonra yapılabilir. Bu tür araştırmalarda analiz yapılma nedeni, şablonları, düşünceleri, açıklamaları ve anlamları keşfetmektir (Büyüköztürk vd., 2008, s. 258).

Veri analiz sürecinde elde edilen veriler düzenli ve detaylı bir şekilde toplanmalı ancak her araştırmanın şekline göre analiz yöntemi değişmektedir (Coffey ve Atkinson (1996): akt. Sözbilir, 2009). Verilerin analiz yöntemi araştırmacıya, araştırmada elde edilen bulgulara ve araştırmanın amacına göre değişim gösterebilmektedir.

Doküman analizi çeşitli aşamalardan oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla

(a) analiz edilecek uygun dokümanın seçilmesi,
(b) kategorilerin geliştirilmesi
(c) analiz biriminin saptanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Nitel araştırmalarda çoğunlukla betimsel, içerik ve söylem analizi yöntemleri kullanılmaktadır (Baltacı, 2019, s.377).

3.2.1 Betimsel Analiz

Betimsel analiz ile ilgili süreci Karataş şu şekilde aktarmıştır (2015).

Bu yaklaşımda amaç görüşme ve gözlem sonucu elde edilen verilerin düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunulmasıdır. Veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre sınıflandırılır, özetlenir ve yorumlanır. Bulgular arasında neden sonuç ilişkisi kurulur ve gerekirse olgular arasında karşılaştırmalar yapılır.

Betimsel analiz aşağıda belirtilen dört aşamadan oluşur (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.224):

1. Betimsel Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma: Araştırma sorularından, araştırmanın kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve/veya gözlemde yer alan boyutlardan yola çıkarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenir. Eğer daha önceden belirlenmiş bir kavramsal çerçeve yoksa, betimsel analizi kullanmak güçtür. Böyle bir durumda belirlenecek temalar, veri kaybına ve yanlış veri düzenlenmesine neden olabilir.

2. Tematik Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi: Bu aşamada, daha önce oluşturulan çerçeveye göre elde edilen veriler okunur ve düzenlenir. Buna göre bazı veriler dışarıda kalabilir ya da önemli olmayabilir. Ayrıca bu aşamada, daha sonra sonuçlar yazılırken kullanılacak doğrudan alıntılar da seçilir.

3. Bulguların Tanımlanması: Düzenlenen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenir.

4. Bulguların Yorumlanması: Tanımlanan bulguların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması bu aşamada yapılır.

3.2.2 İçerik Analizi

İçerik analizinde temel amaç ortaya konulan verileri açıklamaya çalışmak için verilerin birbiri ile olan ilişkisine bakmaktır. İçerik analizinde en temel olarak bulunması gereken konu yöntemin sistematik ve tarafsız olması gerektiğidir (Koçak ve Arun, 2006, s. 22). Betimsel analizle ortaya çıkarılan veriler için belirli standartlar oluşturma ve bunları araştırma bulguları olarak ortaya koyabilmektir. Araştırmacı elde ettiği verileri uygun şekilde parçalara ayırarak belirli maddeler oluşturmaya çalışır. Kendi içinde anlamlı bir bölüm oluşturan bu bölümler, araştırmacı tarafından isimlendirilir, diğer bir deyişle kodlanır (Neuman, 2012, s. 668).

İçerik çözümlemesi bazı şeylerin miktarını (şiddet, meslek türleri vs.) bazı iletişim biçimi örnekleminde (çizgi filmlerde, haberlerde) ölçmeye (saymaya) dayanan araştırma tekniğidir (Pazarbaşı, 2018, s. 37). Araştırmacı içerik analizi yöntemi ile veride oluşturulan temaları ve kavramları anlama yoluna gidebilmektedir (Sallan Gül ve Nizam, 2021: s.182)

3.2.3 Söylem Analizi

Söylem analizi belirli kişilerin iletişimde bulunmak için aktardıkları konuşmaları ve mesajları belirli kurallar çerçevesinde inceleyerek ve gruplandırarak yorumlamaktır (Çelik ve Ekşi, 2008). Söylem analizinin aşamaları şu şekildedir:

1- Araştırma sorusu ve problemi oluşturma
2- Transkript oluşturulması
3- Şüpheci okuma
4- Kodlama
5- Analiz (Oğuz, 2008).

Söylem analizinde şu basamaklar bulunmalıdır:

1- Dilbilimsel unsurlar: Kullanılan dilin biçimsel özellikleri ve kullanılan metnin biçimsel açıdan barındırdığı özellikler ele alınır.

2- Metinler arasılık: Kullanılan söylemin diğer söylemlerle arasında olan bağ ele alınır.
3- Bağlam: Anlatılmak istenen konunun ve kullanılan dilin bir arada ele alınması gerekir (Şahin, vd., 2018).

Söylem ağızdan çıkan kelimeleri ifade eden kavram değil de ağızdan çıkan kelimelerin ifade etmek istediği, anlaşılmasını istediği fikir ve anlamları belirtmektedir (Çelik ve Ekşi, 2008, s.100). Söylemlerin bireye ulaşması sürecinde yazı, konuşma, resim, sembol veya işaretlerin yani göstergelerin etkili olduğu bilinmektedir (Oğuz, 2008, s.53). Bu durumda söylem analizi ile birlikte göstergebilim yöntemi kullanılarak ifade edilmek istenen anlam anlaşılabilmektedir.

3.2.3.1 Göstergebilim

Göstergebilim göstergelerle ilgilenen kelime, ses veya nesne şeklinde karşımıza çıkan ifadelerden düşünce ve anlam yaratmaya yarayan bilim dalıdır (Yaylagül, 2015, s.12). Göstergebilim gösterge dizgeleri arasındaki bağlantıları kurmayı sağlayan anlamları ortaya çıkarmaya ve göstergeleri açıklamaya çalışır (Aktulum, 2004, s.2). Sinema bir mesaj iletme aracı olduğundan göstergebilim ile çözümlenerek ne ifade etmeye çalıştığı anlaşılabilir (Wollen, 2008, s.142). Sinema yazılı ve sözlü bir mesajdan çok gösterdikleri ile bütününde bir anlam gizlemektedir (James, 2011, s.157). Sinema göstergebilimi yapılan filmlerden verilen mesajları anlamaya çalışırken ruhbilimsel ve toplumbilimsel eleştiri yaklaşımlarından faydalanmaktadır (Bağder, 1999, s.151).

Sassure göstergebilim yöntemini 3 ana madde üzerinden açıklamıştır: Gösterge, gösterilen ve gösteren (Yaylagül, 2015, s.23). Sinema verilmek istenen iletiyi, dünya görüşünü ve düşünceyi gerçekçi bir bakış açısıyla aktardığından gösterge gören ve gösteren arasında bir iletim aracıdır (Wollen, 2008, s.148). Gören göstergebilime göre filmi anlamaya çalışırken filmin ifade sistemini, filmin içeriğindeki kodları ve nasıl bir anlam oluşturulduğunu anlamak durumundadır (Özden, 2004, s.146). Bu nedenle filmler incelenirken gösterilenler, kodlar ve anlaşılması istenen mesaj bir bütün halinde incelendiğinde düz anlam olarak ne anlattığı ve yan anlam olarak neyi ifade etmeye çalıştığı anlaşılabilir (Wollen, 2008, s.160).

Çalışmamızda göstergebilim kullanılırken gösterge, gösteren ve gösterilen olarak düz anlam olarak ne ifade ettiği ve yan anlam olarak ne anlatmaya çalıştığı ele alınmıştır. Göstergebilim ile birlikte içerikler incelenirken ifade edilen söylemler analiz edilerek anlamlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Filmlerde yer alan karakterlerin ifade tarzları, söylemleri, davranışları, ses tonları, ortama yansıttıkları duyguları, etrafta bulunan objeler, içinde bulunulan ortam, bireyler arası kurulan ilişki biçimi gibi kavramlar ele alınarak filmlerle ilgili kodlamalar oluşturulmuştur. Bu kodlamalar analiz edilerek gösterilen içeriklerin gören tarafından algılanış biçimi ve verilmek istenen mesajlar anlaşılmaya çalışılmıştır. Analiz yaparken söylem analizi basamakları ele alınmış ve ifade edilen cümle ve kelimeler konu bağlamında ele alınmıştır. İfade edilen metinlerin söylenme amaçları, karşıdakinde bıraktığı duygu, verilmek istenen mesaj, alıcının geri dönütleri ile beraber ele alınarak oluşturduğu anlam ortaya çıkarılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde göstergebilim ve söylem analizi yöntemleri kullanılarak Türk sinemasında karşımıza çıkan eğitim yöneticisi karakterleri aşağıdaki başlıklar açısından incelenmiştir.

- Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin İletişim Becerileri
- Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin Yönetim Becerileri
- Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Problem Çözme Yaklaşımları
- Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Eğitime Bakış Açısı
- Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Topluma Bakış Açısı
- Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Eğitim Unsurları Olan Öğrenci ve Öğretmen Açısından Algılanışları
- Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Toplumsal ve Sosyal Algılanışları
- İçinde Bulunduğu Toplumsal ve Sosyal Dönemlerin Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin Uygulamalarına Etkileri

4.1 Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin İletişim Becerileri

Filmlerde yer alan göstergelerin çözümlenmesi tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4.1 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin iletişim becerilerinin gösterge çözümlemeleri

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Okul müdiresi	Ses tonu	Ilımlı ses tonu	Kucaklayıcılık/anlayış
Çalıkuşu	Okul müdiresi	Ses tonu ve konuşma	Konuşurken zorlanma yutkunma	Empatik anlayış
Çalıkuşu	Maarif müdürü İbrahim Hilmi	Konuşma	Aşağılayıcı ifadeler	Yetersiz hissettirme

Tablo 4.1'in devamı

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Maarif müdürü İbrahim Hilmi	Beden dili	Şikayetvari ve beğenmeyen tavır	Aşağılama
Hababam Sınıfı	Kel Mahmut	Beden dili	Kendinden emin ve net	Kurallara sadık tavır
Hababam Sınıfı	Milli Eğitim Bakanı	Beden dili	Gülümseme	İletişime açıklık
Sınav	Müdür Rafet	Beden dili	Önünü ilikleme	Çıkarcılık
Taşı Toprağı Altın Şehir	Müdür	Tutum	Ayakta duran ve oturan veliler	Ayrımcılık
Mucize	İlçe Milli Eğitim Müdürü	Konuşma	Kısık ses	Otoriteden korku
Toprağın Çocukları	Okul Müdürü	Beden dili	Dinleme paylaşımda bulunma	İletişime açıklık ve paylaşımcılık
Toprağın Çocukları	Milli Eğitim Müdürü-İsmail Hakkı Tonguç	Masa başı toplantı	Dinleme paylaşımda bulunma	İletişime açıklık, otoriter olmayan tutum, görevi paylaşma

Çalıkuşu filminin ilk bölümünde okul müdiresi karakteri yer almaktadır. Kişilik yapısı olarak ılımlı, anlayışlı, sevecen bir yapıda olan okul müdiresi öğrenci ve velisi ile olan iletişimde yapıcı bir rol sergilemektedir. Veli ile olan iletişimde ilgili bir tutum sergilemekte, ebeveyni okul ortamı ve çocuk konusunda teskin etmekte olduğu gözlenmektedir. Öğrenciye babasının vefat haberini verdiği sahnede yine öğrenci için uygun bir dil kullanmaya çalışmakta, öğrencinin seviyesine ve göz hizasına inerek konuşmakta olduğu görüldüğünden uygun pedagojik yöntemleri kullanmaya çalışan bir yönetici figürü vardır.

Çalıkuşu filminde bir başka okul müdürü karakteri daha yer almaktadır. Dar'ül Muallimat müdürü geleneksel bir yapıya sahip, kuralcı bir tutum sergileyen okul

yöneticisidir. Gelenekselci tavrının yanında hitap ettiği kişilere karşı sıcak ve sevecen bir iletişim dili kullandığı görülmektedir.

Hababam sınıfı filmlerinde yer alan müfettiş karakteri iletişim anlamında zayıf bir yapıda gösterilmiştir. Müfettişin öğrencilerle bir araya geldiğinde duygusal açıdan kendini kontrol etmede zorlanması zayıf yönünü göstermektedir. Dışarıdan bakıldığında sistemin rayında gittiğini düşünmekte olan müfettiş Hüseyin Şevki Topuz öğrenci ile karşı karşıya geldiğinde aslında sistemsel aksamaların olduğunu görmektedir.

İncelenen filmlerden sadece bir tanesinde milli eğitim bakanı karakteri yer almaktadır. Hababam sınıfı filminde yer alan milli eğitim bakanı sıcak ve sevecen bir yapıya sahip, öğrenci ile iletişim kurabilen, onları anlayıp dinleyebilen ve çözüm odaklı olarak hareket edebilen bir bakan profili çizilmiştir. Kendisinin de bir eğitimci olduğunu belirten, eğitime ve eğitimciye önem veren, öğrenciyi de önemseyen bir yönetim anlayışına sahip olduğu görülmektedir.

Sınav filminde yer alan okul müdürü Rafet bey iletişim becerileri açısından kişiye göre değişken bir yapı göstermektedir. Amaçlarına göre hareket etmekte, çıkarcı bir yapı sergilemektedir. Okula gelen ünlü iş adamı ile konuşurken nazik, kibar bir üslup kullanmakta, öğrenci veya herhangi bir personel ile konuşurken ise sert, kaba bir üslup benimsemektedir. Kurduğu ilişkilerde çıkarcı olduğundan dolayı kişiye göre davranış şekli değişmekte, kurduğu cümleler ve hitap tarzı şekil almaktadır. Anlık zevk ve hırslarını baskılayamadığından hata yapmaya müsait bir yapıya sahiptir. Ahlaki açıdan uygun olmayacak şekilde öğretmeni ile gönül ilişkisine girmekte, bu durum öğrenciler tarafından fark uygunsuz bir ortamda fark edilmekte ve öğrenciler tarafından okul müdürünü tehdit amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Taşı Toprağı Altın Şehir filminde yer alan okul müdürü karakteri iletişim becerileri açısından değişken bir yapı gösteren başka bir karakter olarak karşımıza çıkmaktadır. İki farklı veli profili ile görüşme yaparken farklı üslup ve tavırlar kullanmaktadır. Kişiye göre kullandığı dil ile beraber davranış şeklinde de değişim kendini hissettirmektedir.

Öğretmen filminde yer alan köy okulundaki okul müdürü beraber çalıştığı kişilerle sıcak, samimi, içten bir iletişim tutumu sergilemektedir. Şehirdeki okul müdürü de yine benzer şekilde karşısındaki bireye değer veren bir tarz ile davranmaktadır. Filmde yer alan ilçe milli eğitim müdürü de anlayışlı, saygılı, değer verici tarzda bir üslup kullanmaktadır. Filmde yer alan müfettişte normal, anlayışlı ve saygılı bir hitap tarzı ile işine olan saygısını göstermektedir.

Toprağın Çocukları filminde yer alan okul müdürü iletişim becerileri açısından nitelikli, karşısındakini dinleyen, anlamaya çalışan, bireye değer veren bir yaklaşımla iletişimde bulunmaktadır. Yönetim becerileri açısından alanına hakim, okulun ve eğitim sisteminin amaçlarına göre hareket eden, beraber çalıştığı kişi ve kurumlarla işbirliği içerisinde olan, yeniliklere açık ve yenilikler için öncülük eden bir yönetim anlayışına sahip olduğu görülmektedir. Aynı filmde yer alan milli eğitim müdürü de eğitime inanmakta, eğitim sistemini geliştirmek için çalışmalar yapmakta, yeni fikirler üreterek sistemi güncelleştirmekte, bunları yaparken de birlikte çalıştığı kişilerden fikirler almakta olduğu görülmektedir. Sistemin en tabanında yer alan öğrenci ve öğretmenle iç içe bir görüntü sergilemektedir.

Bana Şans Dile filminde yer alan okul müdürü iletişim becerileri açısında gerekli yeterliliğe sahiptir, öğrenci ile konuşacağı zaman kişilik haklarına saygı göstererek yalnız olmayı tercih etmektedir.

4.2 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Yönetim Becerileri

Tablo 4.2 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin yönetim becerilerinin gösterge çözümlemesi

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Maarif Müdürü	Söylem	İddialı cümleler	Özgüven /Liderlik gücü
Bir Dağ Masalı	Müfettiş	Söylem	Gücünü ifade eden cümleler	Kanun ve kurallara düşkünlük
Hababam Sınıfı	Kel Mahmut	Söylem	Kuralları ve sınırları çizme	Etkili liderlik

Tablo 4.2'nin devamı

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Hababam Sınıfı	Milli Eğitim Bakanı	Beden dili	Kendinden emin ifadeler	Etkili liderlik
Sürgün İnek	Okul müdürü	Davranış	Okul bahçesinde saç kesme	Otoriter tavır/kişisel sınırları ihlal
Sürgün İnek	İlçe Milli Eğitim Müdürü	Söylem	Önünü ilikleme/panik havası	Otoriteden korku

Çalıkuşu filminde işlenen eğitim yöneticisi karakterlerinden biride maarif müdürüdür. Filmde yer alan ikinci maarif müdürü İbrahim Hilmi tez canlı, kendini yetkin gösteren ve etkili bir şekilde ifade ederken hızlı ve anlık kararlar almasıyla dikkat çekmektedir.

Maarif müdürü: İsterlerse vermesinler istediğimi, İstanbul'dakiler bir işaretimi bekliyor.

Maarif Müdürü: Siz buraya mektep mi diyorsunuz, Türkçe de nasıl derler burası eküri, eküri, ahır yani, rezalet, sefalet…

Kurduğu bu cümleler yönetim anlamında kendini tek yetkili olarak gösterdiğine işarettir. Yönetsel konularda alt kademedeki personelin fikir ve görüşlerini almamaktadır. Kendi gibi olanları benimsemiş ve diğerlerini yok sayan bir tutuma sahip yöneticilik anlayışı göstermektedir. Yasal olmayan bir tavrın yanında etkili ancak olumsuz bir liderlik gücü gösterdiği söylenebilmektedir. Öğretmene eleştirel bir yaklaşımla yaklaşmakta, muhatap olduğu personel ile umursamaz, empatiden yoksun ve anlayışsız bir iletişim kurmaktadır. Bireysel yapı olarak eğitim sisteminden ve yönettiği kadrolardan kopuk, kendi çıkarlarını ön planda tutan ve havalı diyebileceğimiz bir kişilik yapısına sahip olduğu söylenebilir.

Bir Dağ Masalı filminde eğitim yöneticisi olarak bir müfettiş karakteri işlenmiştir. Disiplinli, kuralcı, işine ve kanunlara hakim, araştıran ve anlamaya çalışan bir görüntü sergileyen müfettiş karakteri kendi kurallarına uymasa bile gördüğü yenilikçi eğitsel uygulamalar karşısında şaşkınlık yaşamakta ancak olumlu bir yaklaşım sergilemektedir. Soruşturma için geldiği köy okulunda otoriter davranışlar sergileyen

müfettiş karakterinin zamanla davranışlarında yumuşamalar olduğu gözlenmektedir. Sık sık emekliliğine 6 ay kalmasını dile getirerek yaptığı işle alakalı problem yaşamak istemeyişinden bahsetmektedir. Farklı eğitim uygulamaları karşısında eleştirel yaklaşmakta ancak olumlu yönlerini gördükten sonra kabullenme göstermektedir. Sınıf ortamında öğretmenin yaptığı uygulamaları önce kanunen değerlendirmekte sonrasında ise vicdanen kararlar vermektedir. Hatta kural ve kanunlara uygun olmayan, eğitim sistemi ile ters düşen uygulamalar karşısında şaşkınlıkla beraber takdirini gizlememektedir.

Hababam Sınıfı film serisinde müdür muavini olarak karşımıza çıkan Mahmut Hoca kişilik olarak sakin, ılımlı bir yapıdadır. Yöneticilik açısından bakıldığında sorgulayıcı, yönlendirici ve dönemin eğitim sistemine göre uyumlanmış kural koyucu bir yöneticilik görevine sahiptir. Mahmut Hoca öğrenciler için olması gerekli gördüğü sınırları baştan çizmektedir. Çizilen sınırlar ile ilgili sorumlulukları da öğrenciye yüklemektedir. Öngörülü olduğu gözlenen Mahmut hocanın öğrencilere en başından lakabını söylemesi öğrencileri yakından tanıdığı anlamına gelmektedir. Ayrıca öğrencilerin yapabilecekleri hatalar, uymayacakları kurallar konusunda da bilgi sahibidir. Öğrenci psikolojisini bilmekte olduğu görülmektedir. Okul ortamındaki disiplini sağlayabilmek için öğrencilerin davranışlarını dikkatli bir şekilde takip etmektedir. Hatalı davranılan durumlarda anlayış ve müsamaha gösterdiği durumlar olmakla birlikte hatanın telafisini istemekte ve gerekli gördüğü yerlerde kendine has ceza yöntemlerini işletmektedir.

Hababam Sınıfı filminde ikinci bir eğitim yöneticisi karakteri olarak yer alan okul müdürü öğrenci, veli ve öğretmen profili ile ilgili bilgi sahibidir. Ancak olumsuz bir eğitim algısına sahip olduğundan öğrenci, öğretmen ve velilere karşı da olumsuz bir bakış açısına sahiptir. Yönettiği okulun özel bir okul olmasından kaynaklı olarak maddi konulara daha fazla odaklanmakta olduğu gözlenmektedir. Bundan kaynaklı olarak da öğrencilerin okul yöneticisi hakkında ‘Patron’ lakabını kullandıkları görülmektedir. Okul ortamını ve öğrencinin eğitimini ön planda tutmak yerine okul üzerinden kazanılan parayı önemsemekte olup, öğretmen tercihlerini de yine bu kaygı ile yapmaktadır. Okul müdürünün öğretmenler ile olan iletişimi normal olup müdür yardımcısı ve öğretmenler arasında koordinasyonu sağlamaya özen gösterdiği

görülmektedir. Yönettiği personelle eğitim odaklı değil de maddiyat odaklı olduğu gözlenmektedir. Öğrencileri ise bir gelir kapısı olarak ve onları bir müşteri olarak düşünmektedir. Ancak problemli bir iletişime sahip olduğundan öğrenciler üzerinde bir etkisi yoktur. Disiplin yöntemi olarak şiddet ve dayak kullanmaktadır.

Mucize filminde yer alan ilçe milli eğitim müdürü iletişim becerileri açısından normal davranışlar göstermektedir. Bulunduğu durumun koşulları itibariyle durumu net bir şekilde izah etmeye çalışmakta olduğu görülmektedir. Yönetim becerileri açısından ise ülke durumunun karışık olmasını öne sürerek yapılması gereken işleri yapmamaktadır. Sosyal ve siyasal ortamdan eğitimi yönetemeyecek kadar etkilendiğini hissettirmektedir.

Sürgün İnek filminde yer alan okul müdürü yaşadığı olumsuz durumlarda sakinlik ve sükunetini korumaktadır. Olayı net bir şekilde anlamaya çalışmakta olduğu ve kesin hükümler vermekten kaçındığı görülmektedir. Disiplin ve okul kurallarını önemsemekte olduğu ve disiplini kendine has yöntemlerle sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Aynı filmde yer alan milli eğitim müdürü yönetim konusunda daha niteliksiz görülmektedir. Siyasetten ve otoriteden çekindiğinden davranışları bu kapsamda şekillenmektedir.

4.3 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Problem Çözme Yaklaşımları

Tablo 4.3 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin problem çözme yaklaşımlarının gösterge çözümlemeleri

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Maarif Müdürü	Söylem	Ilımlı cümleler	Çaba gösterici tutum
Çalıkuşu	Maarif müdürü İbrahim Hilmi	Söylem	İsteksiz cümleler	Düşünce ve ideoloji odaklılık
Bir Dağ Masalı	Müfettiş	Söylem	Destekleyici cümleler	Anlayışlı davranma, anlamaya çalışma
Hababam Sınıfı	Kel Mahmut	Davranış ve tutum	Anlayışlı ve sorgulayıcı cümleler	Çözüme odaklılık, anlayışlı davranma

Tablo 4.3'ün devamı

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Hababam Sınıfı	Okul müdürü	Söylem	Korku ifadeli cümleler	Maddiyata odaklılık
Sınav	Müdür Rafet	Davranış	Zorlayıcı davranışlar	Tehditkar tutum, otoriteye odaklılık, güç kullanma
Taşı Toprağı Altın Şehir	Okul Müdürü	Davranış ve söylem	Dinlememe ve olumsuz söylem	İsteksiz ve reddedici tutum
Öğretmen	İstanbul'daki okul müdürü	Davranış ve söylem	Otoriter tarzı yansıtan cümleler	Zorla kabullenme, söz geçirememe, sorumluluğu karşı tarafa yükleme
Mucize	İlçe Milli eğitim Müdürü	Davranış ve söylem	Reddedici cümleler	Alternatif yolu gösterme
Toprağın Çocukları	Okul müdürü	Davranış ve söylem	Birlikte karar alma	İşbirliğine açıklık, çözüm için alternatifler üretme, sorgulama

Çalıkuşu filminde yer alan ilk maarif müdürü eğitimin sağlanması için ve o dönemde zor bulunan eğitimciyi elinden kaçırmamak için öğretmene uygun bir görev yeri bulmaktadır. Duruma ve koşullara göre sorunu çözmek için çaba gösterdiği görülmektedir.

Maarif müdürü İbrahim Hilmi sorunları çözmek için uğraşmamakta, ani ve bireysel kararlar almaktadır. İşleri kendi kararına ve o an ki istek ve heveslerine göre halleden bir anlayışa sahiptir. Eğitim odaklı değil düşünce ve ideoloji odaklı davrandığından karşısındaki kişinin durum ve düşüncesine göre problem çözme yaklaşımı sergilemektedir.

Bir Dağ Masalı filminde yer alan müfettiş karakteri de problem çözmeye istekli ve yardımcı bir tutuma sahip olduğu gözlenmektedir. İçinde bulunulan durumu sorgulamaya devam ederken karşılaştığı uygulamalar karşısında pozitif bir tutum göstermekte, anlamaya çalışmakta ve kanun ve kurallar çerçevesinden çıkmak istemediği için ikna yolunu tercih etmektedir. İşlevsel gördüğü ancak kurallara aykırı olan eğitim uygulamalarını desteklemektedir.

Hababam Sınıfı serisinde yer alan Mahmut hoca problem çözme becerisi açısından öğretmen ve öğrenci olarak ayrı ayrı incelenmesi gerekmektedir. Öğrenci ile ilgili konularda karşılaştığı problemlerde öğrencinin kişilik haklarına saygı göstermekte, onları anlayışla karşılamaya çalışmakta, eğitimi öncelikli olarak ele aldığı için öğrenciyi kazanmak ve okula adapte edebilmek için uyulması gereken kuralları göz ardı edebilmektedir. Karşılaştığı problemlerde tek yetki ile karar vermek istemediğinden bir kurul oluşturulması fikrini savunmaktadır. Öğretmen ile ilgili problem çözme yaklaşımı olarak öğretmenin kişilik haklarına saygılı davranmakta, öğrenciler nezdinde onları eğitime hazırlayıcı ve adapte edici şekilde koordinasyonu üstlenmektedir. Mahmut hocanın okuldaki öğretmenlerle olan ilişkisine bakıldığında yapıcı bir iletişim dili kullanmakta olduğu gözlenmektedir. Öğretmenlerden kaynaklanan hatalarda onları rencide etmeyecek şekilde telafi yolları kullanmaktadır. Eğitim ve okul odaklı olarak problemlere yaklaşmaktadır.

Aynı filmde yer alan okul müdürü ise maddiyat odaklı düşüncelere sahip olduğundan problemlere yaklaşım tarzı da buna bağlı olarak gelişmektedir. Maddi açıdan kayıp yaşamak istememektedir. Bu nedenle sorunlara yaklaşırken yaşayacağı kayba göre tutum sergilemektedir. Sık sık "Aman yapmayın!, okulu mu kapattıracaksınız?" şeklinde korkusunu ifade ederek problemleri çözmek yerine yok saymayı tercih etmektedir.

Sınav filminde yer alan okul müdürü Rafet bey karşılaştığı sorunları çözme konusunda katı bir anlayışa sahiptir. Kılık kıyafeti uygun olmayan öğrenciyi tehdit edebilmekte, fiziksel açıdan zarar verebilmektedir. Örneğin saçı uzun olan bir öğrenciyi her gün saçından bir tutam kesmekle tehdit etmektedir.

Taşı Toprağı Altın Şehir filminde yer alan okul müdürünün problem çözmeye yaklaşmamakta olduğu ve konuyu çıkarları doğrultusunda hareket ederek çözmekte olduğu görülmüştür. Kişiye ve çıkarına göre problem çözme becerisi göstermektedir.

Öğretmen filminde yer alan şehirdeki okul müdürü problem çözme açısından bağlı bulunduğu kural ve kanunlar çerçevesinde hareket etmekte ve gelenekselci bir anlayışla hareket etmekte olduğu görülmektedir. Okulda köpek besleme fikrine karşı

çıkmakta olduğundan öğretmenle bu konuyu sert bir üslup kullanarak konuşmakta ancak öğretmenin ısrarlı tutumu karşısında pes etmekte, bir problemle karşılaştığında nasıl davranacağını bilememektedir. Filmde yer alan ilçe milli eğitim müdürü problem çözme yaklaşımı olarak dinleyen, sorgulayan ve anlamaya çalışan bir tarzla yaklaşmakta ve kendi başına kararlar almak yerine üstlerinden fikir alarak hareket etmektedir. Müfettiş karakteri ise problem çözümü için daha radikal kararlar almakta ve ani müdahaleler yapmaktadır. Hasta olduğunu düşündüğü Hüsnü öğretmen için hemen sağlık kuruluşuna başvuru yaptığı görülmüştür.

Mucize filminde yer alan ilçe milli eğitim müdürü problem çözme konusunda içinde bulunulan durum ve koşulları göz önünde bulundurmakta, hızlı ve aceleci kararlar vermekte, alt kademede bulunan personelin beklentilerini göz önünde bulundurmamaktadır. Köyüne okul yapılması talebi ile karşısına gelenlere taleplerini dinlemek çözüme kavuşturmak yerine sosyal ve siyasal ortamdaki çekincelerini dile getirerek problemleri görmezden gelme yolunu tercih etmiştir.

Toprağın çocukları filminde yer alan eğitim yöneticilerinin problem çözmeye karşı olgun bir bakış açısı ile yaklaştıkları, birlikte hareket ettikleri, olaylara geniş bir perspektiften bakıp ne olduğunu anlamaya çalıştıkları, problemlerin çözümü için yasal yolları tercih ettikleri, ülkenin kanun ve kurallarına inandıkları, her problemin çözülebileceğine ve çözümün kendilerinin bilgi ve becerilerine dayandığına inandıkları görülmektedir.

4.4 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Eğitime Bakış Açısı

Tablo 4.4 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin eğitime bakış açılarının gösterge çözümlemeleri

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Okul Müdiresi	Söylem	İnançlı ifadeler	Eğitimle değişime inanan düşünce tarzı
Çalıkuşu	Maarif Müdürü	Söylem	Keskin kararlar	Eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni düşünmeyen tutum

Tablo 4.4'ün devamı

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Bir Dağ Masalı	Müfettiş	Söylem	Kabullenici cümleler	Eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen, destekleyen tutum
Hababam Sınıfı	Kel Mahmut	Söylem	İnançlı ifadeler	Eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen, destekleyen tutum
Hababam Sınıfı	Okul Müdürü	Söylem	Para odaklı cümleler	Öğrenciye maddiyat odaklı bakış açısı
Sınav	Müdür Rafet	Söylem	Para odaklı cümleler	Eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni düşünmeyen tutum
Taşı Toprağı Altın Şehir	Okul Müdürü	Söylem	Umursamaz ve reddedici tutum	Eğitimde ayrımcı tutum sergileme
Toprağın Çocukları	Okul Müdürü	Söylem	Kapsayıcı kucaklayıcı cümleler	Eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen, destekleyen tutum
Toprağın Çocukları	Milli Eğitim Müdürü	Söylem	Kapsayıcı kucaklayıcı cümleler	Eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen, destekleyen tutum

Çalıkuşu filminde yer alan okul müdiresi öğrenciyi ve eğitimi önemsemekte, eğitimin iş ve işleyişi konusunda hassasiyet göstermekte, bireysel davranışlara saygı ile yaklaşmaktadır. Öğrenciyi eğitimle değiştirebileceğini düşünmektedir. Aynı filmde yer alan maarif müdürü ise eğitimle pek ilgilenmemekte, eğitimciyi önemsememektedir. Alması gereken kararlarda ideolojik bir yaklaşım sergilemektedir. Okul binasını beğenmediği için okulu kapatma kararı almakta ancak oradaki öğrenciler için bir alternatif eğitim yolu sunmamaktadır. Okulu kapatarak öğretmeni işsiz bırakmakta ancak eğitimcinin işine devam edebilmesi için bir yol düşünmemektedir. Yani eğitimin kesintiye uğramasını önemsememektedir.

Bir Dağ Masalı filmindeki müfettiş karakterinin eğitime bakış açısı olumludur. Öğrenciyi, öğretmeni önemsemektedir. Eğitim faaliyetinin uygun şekilde devam etmesi gerektiğini düşünmekte, görüş ve prensiplerine uygun düşmeyen ancak öğrenciye faydası olduğunu düşündüğü uygulamalar karşısında kabullenici bir tutum sergilemektedir. Yenilikçi uygulamaları geç keşfetmesinin pişmanlığını da yaşamaktadır. Öğretmenin eğitim anlayışı hoşuna gitmekle beraber zarar görmemesi

için ikna yolunu tercih etmektedir. Eğitim uygulamalarının duruma ve zamana göre güncellenebileceği fikrini benimsemektedir.

Hababam Sınıfı filmlerinde yer alan müdür yardımcısı Mahmut hoca öğrenci ve öğretmen için rehber olmaya çalışan, öğrenci, öğretmen ve okul yönetimi arasında koordinasyonu sağlayan, kural koyan ve bu kuralların denetimini sağlayan yönetici rolündedir. Öğrenciye, öğretmene, okula ve eğitime verdiği değeri hissettirmektedir. Her koşulda eğitimi öncelik olarak tutmaktadır. Öğrencilerin eğitime odaklanmaları için dikkatlerini dağıtabilecek unsurları takip etmekte ve öğrenciyi okula ve derslere odaklanmaları için yönlendirmektedir. Eğitimin devam edebilmesi için öğretmeni cesaretlendirmekte ve eksik gördüğü konularda öğretmenlere rehberlik görevini üstlenmektedir.

Aynı filmlerde yer alan okul müdürü karakteri ise okulu 'kepenk, dükkan, işler kesat' kavramlarıyla ilişkilendiren ve öğrenciyi de 'müşteri' olarak algılayan bir anlayışa sahiptir. Parasını ödeyemeyen öğrenciyi eğitiminin yarıda kalmasına bakmadan okuldan gönderme anlayışına sahiptir. Parası olmayanı ise hiçbir şekilde kabul etmemektedir. Öğrenci ile bir araya geldiği tek yer öğrencilerin eğlence maksatlı yaptıkları gösterilerdir.

Hababam sınıfı film serisinde yer alan müfettiş karakteri eğitime sadece bilgi açısından odaklandığı görülmektedir. Teftiş için okula geldiği zamanlarda öğrencinin sadece bilgi ile ilgili yönünü test ederek sonuca ulaşabileceği anlayışına sahiptir. Ancak bir eğitim yöneticisi olmasına rağmen öğrenci ile olan kopukluk hali iletişimine yansımakta ve öğrencinin karşısında duygularının esiri olarak iletişimi yarıda kesmek zorunda kalmaktadır. Kişisel olarak kendini kontrol edemeyişi işini yapmasına engel teşkil etmektedir. Başlangıçta vermeye çalıştığı ciddi ve etkili lider duruşunu öğrenci karşısında kaybetmektedir.

Sınav filmindeki okul müdürü Rafet Bey için eğitimin bir önemi yoktur. İçinde bulunduğu maddi koşullar ve ekonomik kaygılar nedeni ile öğretmen, öğrenci ve veli ile çıkar odaklı bir ilişki kurmaktadır. Onlara sistemsel birer obje gibi davranmakta olduğu görülmektedir. Sistemin akışını sağlayan unsurlar olarak algılamaktadır.

Eğitimi geliştirici uygulamalar içinde maddiyat odaklı baktığından yapılan işin çıktılarını kendi çıkarlarına uygun kazançlar açısından değerlendirmektedir.

Taşı Toprağı Altın Şehir filmindeki okul müdürü eğitimi önemsememektedir. Gösterdiği tutum ve davranışlar bireyin önemli olduğuna bir inancının olmadığı yönündedir. 'Eğitim her bireyin hakkıdır ve her birey eşit düzeyde yararlanmalıdır' ilkesine ters bir şekilde hareket etmektedir. Karşısına eğitim talebi ile gelen öğrenci ve velinin işini yapmamakta ve öğrencinin eğitimsel açıdan kayıp yaşamasına sebep olmaktadır. Öğrencinin eğitime kazandırılması yönünde bir çabası yoktur. Ülkenin geleceğinin eğitimle şekillenebileceğini düşünmemektedir. Toplumu zihninde bölümlere ayırdığından bu ayrıma göre hareket ettiği görülmektedir.

Öğretmen filminde yer alan eğitim yöneticisi karakterleri de eğitimi önemsemektedirler. Eğitimin aksamaması için yapılması gereken görev ve sorumlulukları yerine getirmektedirler. Ancak filmin genelinde konunun eğitimcinin ekonomik koşullar karşısında yaşadığı zorluklar olduğundan filmde yer alan eğitim yöneticileri eğitime odaklanmakta zorluk yaşamaktadırlar. Filmde geceleri çalışıp okuldaki masası başında tüm gün uyuyan bir müdür yardımcısı yer almaktadır. Diğer müdür yardımcısı da öğretmenler ile sürekli geçim derdi üzerinden konuşmalar yapmaktadır. Yani gündemleri hep ekonomik zorluklar ve yaşam koşullarıdır. Filmde bir eğitimcinin geçim derdi karşısında öğrencilerin etkilenmesi konu edilmektedir. Bu etki sonucunda müsteşar karakteri bunu değerlendirmek istemiş ve "Kendi öğretmenini kendin doyur" isimli bir kampanyaya dönüştürmüştür.

Mucize filminde yer alan ilçe milli eğitim müdürü eğitime dönemin siyasal koşullarının etkisi ile bakmaktadır. Siyasal ortamın korku iklimi ile eğitimi ikinci plana atmaktadır. Karşısına bir okul yapma talebi ile gelen öğretmene bu konuda yardımcı olmak yerine isterse memleketine geri dönebileceğini belirtmektedir. Dönemsel durumdan dolayı eğitimin kesintiye uğramasını normal karşılamaktadır.

Toprağın Çocukları filminde yer alan okul müdürü ve milli eğitim müdürünün eğitime bakış açıları incelendiğinde öğrenci ve öğretmen ile temas halinde, okuldan kopuk olmayan ve hatta eğitimin her aşamasına aktif olarak katılan bir yönetim anlayışına

sahip oldukları görülmektedir. Eğitimin toplumun ilerlemesinde etkili olacağının farkında olduklarından, eğitimle bir toplumun kalkınabileceğine inandıklarından ve eğitimle dünyanın ve insanların kaderinin değişebileceğine inandıklarından eğitimi önemsemekte ve eğitime sıkıca sarılmaktadırlar. Toplumda yer alan sınıfsal farkların eğitimle ortadan kalkacağına inanmakta, toplumsal barışı sağlamak için eğitime güvenmekte, bireylerin kendilerini geliştirerek diğer insanlara faydalı olabileceğini düşünmektedirler. Karşılaştıkları engellerde pes etmek yerine inandıkları değerler için savaşmayı göze almaktadırlar. Eğitimde bireysel farkların önemine inanmakta, bireyleri öz değerlerini geliştirecek şekilde desteklemeye çalışmakta oldukları görülmektedir. Kendi eğitsel ve yönetimsel becerilerinden emin olarak hareket edip ülke için yenilikçi ve geliştirici uygulamalara eğitim sisteminde yer vermektedirler. İşbirliğine açık yönettiği ekiple birlikte kararlar alan ve ortak alınan kararlara sahip çıkan bir yönetim anlayışı ile hareket etmektedirler. Eğitimde sorgulamanın ve araştırmanın önemine inandıkları için kolay ulaşılabilir ve anlaşılabilir yöneticilik anlayışına sahiptirler.

4.5 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Topluma Bakış Açısı

Tablo 4.5 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin topluma bakış açılarının gösterge çözümlemeleri

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Maarif Müdürü	Davranış ve söylem	İdeolojik yaklaşım, topluma şekil vermek isteyen ideolojik bakış açısı	Toplumdan kopuk
Bir Dağ Masalı	Müfettiş	Söylem	Topluma şekil verme isteği olan cümleler	Toplumdan kopuk
Hababam Sınıfı	Kel Mahmut	Söylem	Toplumun yapısının farkında olan cümleler	Toplumla iç içe
Taşı Toprağı Altın Şehir	Okul Müdürü	Söylem ve davranış	İki veli grubuna ayrımcı tutum sergileme	Toplumu sınıflara ayırma
Toprağın Çocukları	Milli Eğitim Müdürü	Söylem	İnançlı tutum sergileme	Toplumla iç içe, topluma inanan

Çalıkuşu filminde yer alan maarif müdürü toplumu ideolojik bakış açısına göre değerlendirmektedir. Kendi gibi olan Fransızca bilen, Fransa hayranı olanları olumlu algılamakta, diğerlerine ise aşağılayıcı bir tutumla yaklaşmaktadır. Halkı sık sık eğitimsizlikle ve bilgisizlikle suçlamaktadır. Birlikte çalıştığı insanlara da bireysel olarak kendini yetkin göstermekte ve nüfuzlu olduğunu ima etmektedir. Ancak halkı Avrupalılardan aşağıda olduğunu düşünmektedir. Kendini ise halktan ayrı tutmaktadır. Kendindeki ve temsil ettiği kesimdeki güce inanmaktadır. Biçimsel olarak dış görünüşe önem vermektedir ve buna göre değerlendirmektedir.

- *Fransız kültürünü mecbur tutacaksın bu ülkede monşer…*

Toplumun gelişmesi ve değişmesinin yolunun inandığı ideolojik yaklaşımla sağlanabileceğini düşünmektedir. Avrupa görmüş olmasının kendisinin toplumu temsil gücünü yükselttiğini, o olmasa diğerlerinin rezil bir durumda olacağını düşünmektedir. Çevresindekilerin onun bu meziyetlerinden yararlandığını ima etmektedir.

- *Ooo ne memleket, Fransızca bildiklerini bile söylemeye üşeniyorlar monşer!*

Bir Dağ Masalı filmindeki müfettiş toplumun eğitimsiz olduğunun farkında olduğundan onların uyarılması gerektiğini düşünmektedir. Suçlu olanların cezalandırılmasının diğerlerine örnek olacağını düşünmektedir. Bu görüşlerini öğretmen ile ilgili asılsız ihbarda bulunan köylüler için *"Bu ihbarları yapanlar kimler, bu yılanları bulmalı, başlarını ezmeli"* şeklinde dile getirmektedir. Müfettiş karakteri her ne kadar kanunlar çerçevesinde hareket eden bir yapı da olsa da aslında tepeden inme kuralların ve kanunların toplum nezdinde etkili olmadığını gösteren bir anlatı sergilemektedir.

Hababam sınıfında yer alan Mahmut Hoca toplumu önemsemekte ve değer vermektedir. Toplumun eğitimle kalkınabileceği anlayışını benimsemektedir. Bu nedenle babası eski bir tanıdığı olan Ahmet isimli öğrenciyi eğitim sistemine kazandırmıştır. Ayrıca okul taksitini karşılayamayan öğrenci için özveride bulunarak öğrencinin okul ücretini ödemiş ve öğrencinin okuldan kopmasına engel olmuştur. Eğitimi öncelikli olarak gördüğünden öğrenciyi okulda tutmaya özen göstermekte,

öğrencileri zararlı alışkanlıklardan korumaya çalışmaktadır. Toplumun eğitime karşı olan ilgisizliğinden yakınmakta, onları da eğitime dahil edebilmek için sorumlulukları ile yüzleştirmektedir. Öğrenciyi ve eğitimi önemsediğini ve bundan dolayı zaman zaman öğrenciler, velileri ve diğer eğitimcilerle çatışmalar yaşadığını da belirtmiştir.

Taşı Toprağı Altın Şehir filmindeki okul müdürü toplumu sınıfsal olarak ayırmaktadır. Köyden gelmiş olan öğrenci ve ailesini gerekli evrakları tamam olmasına rağmen okula kabul etmemektedir.

Öğrenci Velisi: Köyden göç ettik beyefendi.

Okul Müdürü: Etmeseydiniz efendim. Zaten sizin sorumsuz davranışlarınız sorunları yaratıyor.

Öğrenci Velisi: Büyük bir sevaba girersiniz müdür bey, oğlanı açıkta bırakmayın.

Okul Müdürü: Sizlere laf anlatmak ta zor. Sınıflar tıklım tıklım dolu. Çocuğu okula almam olanak dışı.

Gibi cümlelerle ailenin isteğini yerine getirmek için direnç göstermektedir. Ancak yaptığı uygulamanın aileye özel olduğu göze çarpmaktadır. Bu aileyi karşısında ayakta bekleterek iletişimini devam ettirirken aynı esnada başka bir çocuk ve ailesini odaya girer girmez ayakta hürmetle karşılamakta, oturabilmesi için yer göstermekte ve çay, kahve gibi ikramlarla ilgisini göstermektedir. Siyasi olarak güçlü bir kişiliği temsil eden bu veli için *"başkanım", "buyrun, emredin"* gibi hitap kelimeleri kullanmakta, hangi sınıfı tercih edersiniz diye fikrini almakta ve yine onlar için iyi olduğunu düşündüğü sınıfa öğrenciyi kayıt etmektedir.

Okul Müdürü: 1/A münasiptir sizin yeğeninize çünkü 1/B de biraz avam çocuklar var.

Okul Müdürü: Siz nasıl uygun görürseniz öyle olsun."

Gibi cümlelerle toplumu sınıfsal farklara ayırarak ele almaktadır. Topluma olan bu bakış açısıyla beraber aynı isteğe sahip iki veli profiline iki farklı davranış göstermekte

ve görevine uygun olmayan şekilde eşit davranmamaktadır. Sonrasında ise köylü olan öğrenci ve ailesine *"aklınızdan iltimas yaptı diye geçiyordur, babam gelse eşit muamele yaparım ben, daha önce yerleri ayrılmıştı anladınız mı?"* şeklinde bir açıklama yapmaktadır. Bu açıklamayla kendi davranışına bir kılıf uydurarak bir şey bilmeyen cahil toplumu kandırabileceği anlayışına sahiptir.

Sürgün inek filminde yer alan okul müdürü gerçekçi bir anlayışa sahiptir. Toplumun yapısını bilmekte ve halkın masumiyetine inanmaktadır. Zaman zaman halkı yönlendirme görevi üstlenmektedir. Kendisi de halkın içinden biri gibi hareket etmektedir.

Toprağın çocukları filminde yer alan okul müdürü toplumun eğitimle gelişebileceğine inandığından topluma güvenmekte, karşılaştıkları sorunların eğitimle üstesinden gelinebileceğine inanmaktadır. İnsanların hepsini aynı kefeye koymadan bireysel farkların ve inanışların olabileceğini kabullenmiş şekilde davranmaktadır. Filmdeki milli eğitim müdürü de okul müdürü ile benzer bir bakış açısına sahiptir. Toplumun geleceğinin eğitimle şekilleneceğini bilmektedir. Bu nedenle ümitli bir bakış açısı ile topluma bakmaktadır. Toplumu geliştirmek için mücadele etmeye kararlıdır. Bu nedenle ülkeye faydası olacağını düşündüğü uygulamaları sisteme dahil ederek toplumun faydalanmasını sağlamaktadır.

4.6 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Eğitim Unsurları Olan Öğrenci ve Öğretmen Açısından Algılanışları

Çalıkuşu filminde yer alan Maarif müdürü İbrahim Hilmi ve Dar'ül Muallimat müdürü Feride öğretmen tarafından işlerini yoluna koyacak, düzeni ve disiplini sağlayacak, koordine edecek kişi şeklinde bir beklentiyle algılanmaktadır.

Bir Dağ Masalı filminde müfettiş Nuriye Hanım öğretmen tarafından sorgulayıcı, inceleyici, hüküm verici ve kişilik olarak insancıl, anlaşılabilir, iletişim kurulabilir bir yapıda algılanmaktadır. Öğretmen Lale müfettişin soruşturmayı yürüten kişi olarak nesnel değerlendirme yapabilmesi için ortamı oluşturmaya gayret göstermiştir. Onu etkileyecek durumlardan kaçınmış ama insani yönden de yapılması gerekenler için elinden geleni yapmaya gayret göstermiştir. Görevinin gerekliliklerini yerine getiren

müfettiş için sorgulamada esas olan konularla ilgili açıklamalar gerekli şekilde öğretmen tarafından yapılmıştır. Müfettişin vicdani yönden rahat olarak karar alabilmesi için öğretmen tarafından konular tek tek izah edilmiştir.

Hababam sınıfı filmlerinde öğrenciler müdür yardımcısı Mahmut hocayı olumlu yönlerden babacan, sevecen, ılımlı, anlayışlı, insancıl bir şekilde algılamaktadırlar. Olumsuz olarak ise kuralcı, yasakçı, müdahaleci ve mücadele edilmesi gereken bir kişi olarak düşünmektedirler. Aynı öğrenci profili okul müdürü için "patron" tabirini kullanmaktadırlar. Yani okul müdürüne bakış açıları tamamen olumsuzdur. Bu filmlerdeki öğretmenler müdür yardımcısı Mahmut hocadan okulu disipline edecek kişi, kural koyacak, otoriteyi kuracak ve düzene sokacak kişi olarak beklenti içindedirler. Öğretmenler maddiyat odaklı bir müdür profili olduğundan okul müdürüne karşı beklentisizdirler. Ayrıca bürokrasiden korkan bir müdür olduğundan öğretmenler bunun farkına vararak okulu kapatmakla tehdit etmektedirler.

Sınav filminde yer alan okul müdürü öğrenciler tarafından ahlaksız, zorba, kural koyucu, iletişim kurulamaz, kolay tehdit edilebilir, korkak, çıkarcı olarak algılandığı görülmüştür. Öğretmenler tarafından ise tutarsız, etkisiz, çıkarcı, anlayışsız olarak algılandığı görülmektedir.

Mucize filminde yer alan milli eğitim müdürü öğretmen tarafından yardımcı, ulaşılabilir, koordine edebilir, düzenleyebilir, etkili olabilir algısına sahiptir. Devletin bir mekanizması olarak algılanmaktadır.

Bana Şans Dile filminde okul müdürü öğrenci tarafından iletişime geçilebilir, derdini anlayabilir, konuşulabilir gibi bir algıya sahipken sonrasında öğrenciyi önemsemediği, derdini anlayamayacağı algısı oluşmuştur. Öğrencinin duygusal ve sosyal ihtiyaçlarının farkında değildir.

Sürgün İnek filmindeki okul müdürü öğretmen tarafından kuralcı, disiplin sağlayıcı bir rolde görülmektedir. Disiplin sağlamayı eline bir cetvel alarak, çocukların saç uzunluğunu ölçerek sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Dayak ve şiddet uygulamaya yatkın olduğu anlaşılmaktadır.

Toprağın Çocukları filminde yer alan okul müdürünün okulda oluşturduğu takım ruhu ile öğrenci ve öğretmen ile sağlam bir iletişimi bulunmaktadır. Kendisi de takımın hem bir üyesi hem de lideri olarak hareket etmekte, işbirliğine dayalı bir yönetim tarzını tercih etmektedir. Öğrenci ve öğretmenler yöneticinin bu davranışlarının farkında olduğundan saygı ve sevgi beslemektedirler. Milli eğitim müdürü de öğrenciler arasında "Tonguç baba" olarak anılmaktadır. Yani takımın bir lideri de o dur. Yönetimde olanlarla fikir paylaşımı yapabilmekte ve kendi fikirlerini de yöneticiye karşı özgürce dile getirebilmektedirler.

4.7 Türk Sinemasında Eğitim Yöneticilerinin Toplumsal ve Sosyal Algılanışları

Tablo 4.6 Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin toplumsal ve sosyal algılanışlarının gösterge çözümlemeleri

Film	Karakter	Gösterge	Gösteren	Gösterilen
Çalıkuşu	Maarif müdürü/okul müdiresi	Söylem ve davranış	Saygılı tutum	Gücün temsilcisi
Bir Dağ Masalı	Müfettiş	Söylem ve davranış	Saygılı tutum	Gücün temsilcisi
Sürgün İnek	Okul müdürü/ ilçe milli eğitim müdürü	Söylem ve davranış	Saygılı tutum	Gücün temsilcisi
Toprağın Çocukları	Okul müdürü/ milli eğitim müdürü	Söylem ve davranış	Saygılı tutum ve düşmanca tutum bir arada	İdeolojik bakış açısının yöneticilere olan bakış açısına etkisi

Çalıkuşu filminde yer alan eğitim yöneticileri bulundukları okulların ve temsil ettikleri toplumsal sınıfların prototipini canlandırmaktadırlar. Onların bu temsil gücü onlarla iletişime geçen okul çalışanları, öğrenciler ve halk tarafından da hissedilmektedir. Çevresindeki insanları etkileyen, yönlendiren, müdahale eden ve ortamdaki kuralları belirleyen bir örnek sergilemektedirler.

Bir Dağ Masalı filminde yer alan müfettiş Nuriye Hanım toplum tarafından devletin bir gücü olarak düşünülmektedir. Saygı ve hürmet gösterilmesi gerekli anlayışı mevcuttur. Film boyunca hiçbir şekilde müfettişe karşı saygısız bir tutumda

bulunulmamıştır. Müfettiş tahkikat yapan, kontrol eden, kurtarıcı, kanunları koruyucu ve temsil edici rolündedir. Köyün ileri gelenlerinden Şükrü Efendi müfettişe "sizin yılanlar gibi dediğiniz insanlar her yerdedir, çoğu ben gibi cahildirler, birer birer aramak neye yarar onları, onları da sizin gibi okumuş kimseler sözlerinin doğruluğu ile, bilgileriyle uyarıp yola getirmeli" şeklinde halkın eğitimcilerden beklentisini dile getirmektedir. Aslında bu cümleler ülkeyi temsil eden eğitim yöneticilerinin halktan kopuk yapısını da göstermektedir. Halktan birisi müfettiş ile olan iletişimsizliği gözler önüne sermekte ve kendisiyle tanıştırmaktadır.

Sürgün İnek filminde yer alan okul müdürü halk tarafından bilirkişi konumuna koyulmaktadır. Problemleri anlama ve çözme becerisi beklenmektedir. İnsanlar kendilerine yakın görmekte ve rahatça iletişime geçebilmektedirler. Kendi sorunları ile ilgili dert yanabilecek kadar yakın hissetmektedirler.

Toprağın Çocukları filminde yer alan okul toplumun alışık olmadığı türden bir okul olduğundan ve toplumsal açıdan bir karmaşanın olduğu dönemde olunmasından kaynaklı olarak okul yöneticileri halk tarafından farklı görüşlerle algılanmaktadırlar. Halkın bir kısmı okula olan düşmanlıklarından dolayı yöneticilere de kin ve nefret ile yaklaşırken bir kısmı da onlara pozitif bir bakış açısı ile yaklaşmaktadırlar. Kin ve nefret besleyenler okulun ve eğitimcilerin kendi ideoloji ve görüşlerini öğrenciye dayattıklarını ileri sürmektedirler. Bu nedenle de temkinli yaklaşmaktadırlar. Hatta zarar verecek kadar ileri gitmektedirler. Ancak toplumun bir kesimi ise okulun ve eğitimin neleri değiştirebildiğine şahit olduklarından eğitim yöneticilerine inanmakta ve desteklemektedirler.

4.8 İçinde Bulunduğu Toplumsal ve Sosyal Yapının, Türk Sinemasındaki Eğitim Yöneticilerinin Yönetimdeki Uygulamalarına Etkileri

Bir Dağ Masalı filmindeki müfettiş Nuriye Hanım kanunları savunan, devletçi, görevine sadık, işini titizlikle yapan bir yapı göstermektedir. Bulunduğu yerde devletin temsil gücünü kullandığını göstererek otokratik bir duruş sergilemektedir. Ancak filmin ilerleyen bölümlerinde, bu otoriter duruşu, gerçeklerle yüzleşmesinin ardından kanun-vicdan çatışması yaşamasına sebep olmaktadır. Yaşadığı bu içsel çatışmalar

sonucu onun vicdani yönünün ağır basmasına ve öznel kararlar almasına da sebep olmaktadır. Kural ve kanunlara sıkı sıkıya bağlı olmasına rağmen eğitim açısından olumlu olan, okul ve öğrenciye faydası bulunan ancak kanunlara aykırı olan durumları görmezden gelmeyi tercih etmektedir. İşlevsel gördüğü eğitim-öğretim uygulamalarını içten desteklemeye de başlamaktadır. Başlarda öğretmenin zarar görmemesi için onu yaptığı uygulamalardan vazgeçirmeye çalışmaktadır. Ancak filmin sonraki aşamalarında öğretmene inanan, güvenen ve destekleyen bir müfettiş karakteri ortaya çıkmıştır.

Çalıkuşu filminde yer alan okul müdiresi toplumun içinde bulunduğu savaş döneminin farkındadır. Öğrenci velisinin orduda görevlendirilmesini normal karşılamakta, görevin ne kadar süreceğini sormakta, cevaptaki belirsizlik karşısında ise şaşkınlık belirtisi göstermemektedir. Filmde yer alan ilk maarif müdürü toplumsal koşulların iletişim konusunda gecikmelerin farkındadır. Durumun eğitimi aksatmaması, öğretmenin de bu süre içerisinde mağdur olmaması açısından kendi açısından bir çözüm bulmaktadır. Kimsenin gitmek istemediği uzakta olan bir köye öğretmenin göreve gidip gidemeyeceğini sormaktadır. Öğretmenin acele karar vermesini istemekte, okulun taliplisinin çok olduğunu öne sürerek öğretmeni ikna etmeye çalışmaktadır.

Çalıkuşu filminde yer alan maarif müdürü İbrahim Hilmi dönemin toplumsal ve sosyal durumunun yönetim becerilerine yansımasını çok belirgin bir şekilde göstermektedir. Fransız hayranlığının yanında yaptığı yönetsel uygulamalarda da ülkenin maarif kanunlarını değil Fransa'da gördüğü usul ve esasları uygun görmektedir.

Maarif Müdürü: Efendim ne memleket, ne memleket… dünyanın masrafını yaparlar sonra kendilerine bir kartvizit bastırmazlar, doğru dürüst isimlerini söyleyemezler, bir keşmekeştir gider. İdare de şaşmayacaksın, memurun hususi hayatına da karışacaksın…

Maarif Müdürü: Fransız kültürünü mecbur tutacaksın bu ülkede monşer…

Maarif Müdürü: Ah ne memleket! Fransızca bildiklerini bile söylemeye üşeniyorlar.

Kendini toplumsal sınıf olarak üst bir tabaka olarak algıladığından ülkenin durumunu sık sık küçümseyici şekilde ele alan bir yapıya sahiptir.

Çalıkuşu filminde yer alan Darül muallimat Müdürü toplumun muhafazakar yönünü temsil eden bir anlayışa sahiptir. Bu anlayışla birlikte öğretmenine 'kızım' diye hitap etmektedir. Ayrıca öğretmenin dış görünüşüyle alakalı dini açıdan yaklaşarak muhafazakar duruşunu göstermektedir.

Okul Müdürü: Önce yıka şu yüzünü, kadın kısmının süslenmek boyanmak hakkıdır ama muallimenin yüzü boyalı sınıfa girmesi katiyen caiz olamaz.

Sürgün İnek filminde yer alan milli eğitim müdürü Hasan Bey otoriteden korkan, siyasete hevesli bir yapı sergilemektedir. Dönemin gergin atmosferi onun da yönetsel uygulamalarına yansımış olduğundan ayaküstü sorgulama, azarlama gibi davranışlarına rastlanmaktadır. Makam sevgisi beslediği görülmektedir. Bunu görevine dönük olarak yaptıklarına da yansıtmaktadır.

Toprağın Çocukları filminde yer alan eğitim yöneticileri bireyin eğitimle değişebileceğine, bireyin değişmesi ile de toplumun kalkınabileceğine inanmış bir yöneticilik anlayışına sahip olduklarından toplumun yaşadığı sıkıntılı dönemlerin farkında olarak uygulamalarına devam etmekte, cehaletle mücadele etmeye kararlılıkla devam etmektedirler. Toplumun yaşadığı sıkıntılı süreçler yönetimdeki uygulamalarına etki etmemektedir. Bireysel olarak her ferdin gelişmesi için çaba göstermeye devam etmektedirler. Eğitimde özgürlüğe inanmakta, bireyin kendi potansiyelini keşfedebilmesi için imkanlar sunulmasını teşvik etmektedirler.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmamızda incelenen 13 film üzerinden Türk sinemasında eğitim yöneticilerinin algılanışları hakkında araştırmamızın alt problemlerine cevap niteliğinde sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Okul yöneticilerinin kurumu yönetmede izledikleri yönetim anlayışı öğretmenlerin değerlendirmeleri bağlamında incelediğinde yöneticilerin çağdaş yönetim ve liderlik anlayışını benimsedikleri, öğrenci ve öğretmene güven verecek şekilde uygulamalar yaptıkları, işbirliğine açık bir tutum sergiledikleri ve problemleri çözme konusunda istekli davrandıkları bilinmektedir (Okutan, 2000, s.5). Bu bilgiler ışığında incelenen Türk filmlerinde okul yöneticilerinin klasik yönetim anlayışını benimsedikleri gözlenmiştir. *Çalıkuşu, Taşı Toprağı Altın Şehir, Sürgün İnek, Bir Dağ Masalı, Hababam Sınıfı, Mucize* filmlerinde yer alan eğitim yöneticilerinin klasik yönetici tutumu sergiledikleri görülmektedir. *Toprağın Çocukları* filminde yer alan yöneticilerin ise çağdaş liderlik anlayışı ile hareket ettikleri gözlenmiştir.

Eğitim yöneticilerinin Türk sinemasındaki filmlerde oluşturulan karakterlerine iletişim becerileri açısından bakıldığında hem kucaklayıcı, empatik anlayışa sahip, iletişime açık, paylaşımcı yönleri işlenirken hem de aşağılayıcı, kuralcı, anlayışsız, çıkarcı, ayrımcı ve korkak rollerde gösterilmiştir. Karakterlerin özelliklerine göre filmlerdeki yöneticilerin iletişim becerilerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Olumlu özelliklere sahip olan karakterlerin iletişime daha açık ve anlaşmaya daha yatkın oldukları, olumsuz özelliklerdeki yöneticilerin iletişime kapalı, keskin sınırlara sahip ve anlaşma ve problem çözmeye yatkın olmadıkları belirlenmiştir.

Türk sinemasında eğitim yöneticisi karakterleri incelenen filmler bağlamında değerlendirildiğinde eğitime ve eğitimciye bakış açısının içinde bulunulan toplumsal, ekonomik ve siyasal duruma göre şekillendiği görülmektedir. Bu nedenle filmler açısından bakıldığında döneminin eğitimciye olan algısının filmlere ve işlenen dönemlere göre farklılık gösterdiği söylenebilmektedir.

Eğitim yöneticileri yönetim becerileri açısından incelendiğinde filmlerde karşımıza çıkan karakterler hem olumlu hem de olumsuz özelliklerde gösterilmiştir. Olumlu olarak özgüvenli, etkili liderlik becerilerine sahip, pozitif tutum sergileyen, paylaşımcı ve işbirliğine açık bir şekilde işlenirken olumsuz olarak otoriter tutum sergileyen, gücünü göstermeye çalışan, kişisel sınırları ihlal eden bir yönetim anlayışına sahip, kanun ve kural düşkünü olma yönleri ele alınmıştır.

Filmlerde yer alan eğitim yöneticilerinin problem çözme yaklaşımları ele alındığında çaba gösterici tutum sergileyen, problem çözmeye istekli tavrı olan, problemleri çözmek için işbirliği yapan, işini yaparken kanun ve kurallar çerçevesinde hareket eden ve duruma göre esneklik gösterebilen yöneticilerin işlendiği görülmektedir. Ayrıca bazı filmlerde problem çözmeye isteksiz ve reddedici tutum sergileyen, kişiye ve çıkarına göre hareket eden, tehditkar tutum göstererek problem çözmede güç kullanmaya çalışan yöneticilerinde işlendiği görülmüştür.

Eğitim yöneticilerinin eğitime bakış açıları incelendiğinde eğitimi, öğrenciyi ve öğretmeni önemseyen, toplumun eğitimle değişebileceği ve sorunların eğitimle giderilebileceği anlayışına sahip, okulun toplumu şekillendirebileceğine inanan ve herkese eşit eğitim anlayışına sahip yöneticiler işlenerek eğitim yöneticileri için ideal yönetici olguları işlenmiştir. Olumsuz olarak ise eğitimde ayrımcı düşüncelere sahip, eğitimin herkese eşit şekilde verilmesi gerektiğine inanmayan, topluma ve insanlara sınıfsal farklar açısından yaklaşan, çıkarlarını ön planda tutarak ve maddiyat odaklı eğitime bakan eğitim yöneticilerinin filmlerde gösterildiği görülmektedir.

Eğitim yöneticilerinin toplumla olan ilişkisine bakıldığında toplumdan kopuk, toplumun yaşam tarzından, düşüncelerinden, isteklerinden ve görüşlerinden haberdar olmayan eğitim yöneticileri sıklıkla gösterilmiştir. Bunun yanı sıra toplumun istek ve beklentilerini bilen ve toplumu eğitim ile değiştirebileceğini düşünen eğitim yöneticilerine rastlanmaktadır.

Eğitim yöneticilerinin öğrenci, öğretmen ve toplum açısından algılanışlarına bakıldığında maddiyat odaklı paragöz yöneticiler, yetkin olarak karar veremeyen, fazlaca disiplinci ve kuralcı anlayışa sahip yöneticiler, otorite ve gücünü olumsuz

olarak kullanan yöneticiler olduğu görülmektedir. Ayrıca anlayışlı, işine hakim, empatik anlayışa ve olumlu iletişime açık olarak algılanan yöneticilerde vardır.

Filmlerde eğitim yöneticilerinin hem olumlu hem de olumsuz olarak algılarının sunulduğu da görülmektedir. Hababam sınıfı filminde öğrenciler müdür yardımcısı ve milli eğitim bakanı ile ilgili olumlu bakış açısına sahipken, okul müdürü konusunda olumsuz bir algıya sahip oldukları görülmektedir. Toprağın çocukları filminde de eğitim yöneticileri halkın bir kısmı tarafından yüceltilirken bir diğer kısmı tarafından düşmanca duygular beslendiği görülmüştür. Çalıkuşu filminde yer alan eğitim yöneticilerinin de hem olumlu bir algıyla sunulduğu hem de olumsuz bir algıyla resmedildiği görülmektedir.

Eğitim yöneticilerinin incelenen filmlerde Çalıkuşu, Hababam sınıfı, Öğretmen ve Sürgün inek filmlerinde hem karizmatik, işinin ehli, yönetsel olarak yeterli olarak işlenmiş hem de yetersiz yönetim anlayışına sahip, beceriksiz, çıkarcı olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim yöneticilerinin kullandıkları güç kaynakları yasal güç, ödül gücü, karizmatik güç, ödül gücü ve uzmanlık gücü olarak sınıflanmaktadır (Yılmaz ve Altınkurt, 2011, s.388). Filmlere bakıldığında ise eğitim yöneticilerinin kendine tanımlanan yasal otorite gücüne dayandıkları, nadiren uzmanlık gücü ve zorlayıcı gücü kullandıkları görülmekte, karizmatik güç ve ödül gücüne ise rastlanmamaktadır. Topakoğlu ve Canlı'nın (2022, s.58) Türk sinemasındaki eğitimcilerin kadın ve erkek öğretmen imajları açısından incelediği çalışmasına göre ise filmlerde özgeci ve idealist karakterlerin yer aldığını, eğitimcilerin ceza kullanımından uzak bir tutum sergiledikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışma ise eğitim yöneticilerinin yasal otorite gücüne dayanan uygulamalarına rastlandığı belirttiğinden yani gerektiğinde cezai işlem uygulamaktan kaçınmamakta olan yöneticiler filmlerde işlendiğinden farklılık göstermektedir.

Eğitim yöneticilerinin eğitim ortamlarında karşılaştıkları problemlere bakıldığında okul müdürleri öğretmenlerle iletişim problemi yaşamaların yanında okul finansman problemleri, eğitim, öğretim ve çevre ile sorunlar yaşadıkları görülmektedir (Arslanargun ve Bozkurt, 2012, s.361). Bu sorunlar paralelinde Türk sinemasında işlenen eğitim yöneticilerinin karşılaştıkları sorunlara bakıldığında öğrenci, öğretmen

ve diğer eğitim yöneticileri ile iletişim ve yönetim anlamında sıkıntılar yaşandığı, eğitim yöneticilerinin maddi açıdan kaygılar taşıdıkları, yöneticilerin üzerindeki politik baskılar nedeniyle alınan kararlarda etkili olamadıkları görülmektedir. Ekonomik, siyasal, toplumsal ve politik sorunların eğitim sistemine olan etkilerinin eğitim ve öğretime negatif olarak yansıdığı gözlenmektedir. Eğitim yöneticilerinin yaşadıkları sorunların Türk sinemasında işlenen eğitim yöneticisi karakterleri ile incelenen filmlerde yansıtılmış olduğu görülmektedir. Yalanız'ın (2018, s.161) yaptığı çalışmanın sonuçlarına göre eğitim ortamlarında karşılaşılan sorunların ifadesinde sinema bir araç olarak kullanılmaktadır. Çalışmamızda bulunan bu sonuçlar ile paralellik gösterdiği görülmektedir.

Türk sinemasında yer alan eğitim yöneticilerinin içinde bulundukları toplumsal ve politik koşullar, toplumsal yapı, kültürel etmenler, beklentiler, yaptıkları uygulamalar nezdinde pozitif ve negatif olarak algılanmalarını etkilediği görülmektedir. Çünkü bulundukları kültürel ortam eğitim yönetimi uygulamalarına da etki etmektedir. İncelenen filmlerde siyasi açıdan baskıların yaşandığı 1980 darbesi, 28 Şubat süreci gibi dönemlerin eğitim yöneticileri üzerinde stres ve baskı oluşturduğu, bu durumun eğitim yönetimi uygulamalarına da yansıdığı görülmektedir. *Sürgün İnek* filminde yer alan yöneticiler dönemin koşulları nedeniyle yersiz soruşturmalarla uğraşmakta, *Toprağın Çocukları* filmindeki yöneticiler toplumun ayrılıkçı yapısı nedeniyle toplumla uzlaşma da sorun yaşamakta ve adli yargılamaya maruz kalmakta, *Mucize* filmindeki ilçe milli eğitim müdürü siyasi koşullar nedeniyle öğretmene görevini yapmama alternatifi sunmakta, *Çalıkuşu* filmindeki maarif müdürü dönemin özellikleri gereği kendi ideolojisi gibi düşünmeyeni yok saymakta, *Bir Dağ Masalı* filmindeki müfettiş yersiz sorgulamalarla uğraşmakta, *Hababam Sınıfı* filmindeki eğitim yöneticileri toplumun eğitime olan ilgisizliği ile okul sıralarında yıllarını harcayan öğrencileri eğitmeye çalışmakta, *Öğretmen* filmindeki eğitim yöneticileri maddi sorunlar yaşayan eğitimciler için karşılaştıkları koşulları normalleştirmeye çalışarak "Kendi Öğretmenini Kendin Doyur" kampanyası başlatmaktadır. İçinde bulunulan toplumsal durum yöneticilerin uygulamalarında etkili olmaktadır. Bu durum yönetimin toplumsal ve kültürel koşullara göre şekillenmesine sebep olmakta olduğundan yönetim anlamında bir standardın oluşmasına engel olmaktadır.

Sonuç olarak bakıldığında içinde bulunulan toplumsal, kültürel, ekonomik ve siyasi koşullar eğitim yönetimini etkilemekte dolayısı ile eğitim yöneticilerinin öğretmen, öğrenci ve toplum tarafından algılanışlarına da etki etmektedir. Sinemanın gerçeklikle olan bağı göz önüne alındığında Türk sinemasında incelenen eğitim yöneticisi karakterlerinin toplum tarafından algılanışları eğitim yönetimi sistemi ile ilgili sorunları da ortaya koymaktadır. Gündüz ve Altunbaş'ın (2018, s.71) yaptığı çalışmaya göre Türk sinemasında eğitim yöneticileri otoriter, bürokrat, öğrenci karşıtı, soytarı/maskara ve paragöz olarak olumsuz, öğrenci dostu ve idealist olarak iki olumlu temada işlenmiştir. Çalışmamız bu çalışmanın sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Ancak eğitim yöneticilerinin dönemsel özellikler nedeniyle algılanışlarının değişiklik göstermesi konusuna eğildiğinden bu çalışmadan ayrışmaktadır.

Çalışmanın sonuçlarına göre Türk sinemasındaki eğitim yöneticisi algısı çalışmasının eğitim yöneticileri için yapılacak olan uygulamalara ve bu konuyla alakalı yapılacak olan çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bununla beraber gelecekte yapılması muhtemel çalışmalar için şu öneriler sıralanabilir:

1- Eğitim yöneticilerinin ve müfettişlerin toplumsal algısını iyileştirmek adına taraflarca ortak çalışmalar yapılabilir.
2- Eğitim yöneticilerinin ve müfettişlerin karşılaştığı sorunlar bağlamında eğitim uygulamalarında güncellemeler yapılabilir.
3- Bu çalışma eğitim yöneticilerinin ve müfettişlerin inceleneceği diğer çalışmalara referans olarak kullanılabilir.

KAYNAKLAR

Adadağ, Ö. (2012). Ulusu eğitmek: iki dünya savaşı arası dönemde eğitici sinema. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (17), 29-61.

Adanır, O. (2015). Sinemada gerçeklik ve düşsellik/hakikat ve yalan. *Yedi*, (14), 171-173.

Agocuk, P. (2014). Amarcord filmi özelinde göstergebilimsel film çözümlemesi ve anlamlandırma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *7*(31), 8-18.

Ağaoğlu, E., Altınkurt, Y., Yılmaz, K. & Karaöse, T. (2012). Okul yöneticilerinin yeterliklerine ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri (Kütahya İli). *Eğitim ve Bilim*, *37*(164).

Akbulut, H. (2010). Bellek olarak belgesel sinema: son dönem Türkiye belgesel sinemasına bir bakış. *Sinecine: Sinema Araştırmaları Dergisi*, *1*(2), 119-124.

Akcan, E., & Kara, M. (2021). Eğitim konulu filmlerin sınıf yönetiminin boyutları açısından incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, *35*(2), 671-695.

Akcan, E., & Polat, S. (2016). Eğitim konulu Türk filmlerinde öğretmen imajı: öğretmen imajına tarihi bakış. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *22*(3), 293-320.

Aktulum, K. (2004). Göstergebilim. *Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, *5*(7), 1-12.

Akyüz, Y. (2012). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Altan, M. Z. (2016). *Öğretmenliğe dair: filmler ve öğretmenler*. Ankara: Pegem Akademi, 170 Sayfa, ISBN: 978-605-318-430-0

Altunbaş, Ş. & Gündüz, M. (2018). Türk sinemasında eğitim içerikli filmlerde okul yöneticisi tasviri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, *9*(18), 53-76.

Altunbaş, Ş. (2018). *Türk sinemasında eğitim içerikli filmlerin eğitim unsurları açısından analizi.* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi.

Anayasada yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması hakkında K.H.K. (2018, 9

Temmuz). Resmi Gazete (Sayı: 30473 (3. Mükerrer)). Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/2018070 m3.htm

Arslantepe, M. (2012). *Sinema okuryazarlığı*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.

Aslan, H., & Karip, E. (2014). Okul müdürlerinin liderlik standartlarının geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, *20*(3), 255-279.

Aslanargun, E. (2007). Modern eğitim yönetimi anlayışına yönelik eleştiriler ve postmodern eğitim yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *50*(50), 195-212.

Aslanargun, E., & Bozkurt, S. (2012). Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, *11*(2), 349-368.

Atay, S. R. (1990). *Türk film eleştirisinde yaklaşım biçimleri*. [Doktora tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Ayça, E. (1992). Türk sineması seyirci ilişkileri. *Kurgu Dergisi*. (11), 117-133.

Aytekin, H. (2017). *Türkiye'de toplumsal değişme ve belgesel sinema.* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Maltepe Üniversitesi.

Bağder, D. (1999). Sinema göstergebilimi. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, *10*, 143-152.

Balcı, A. (2008). Türkiye'de eğitim yönetiminin bilimleşme düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *54*(54), 181-209.

Balcı, A., & Apaydın, Ç. (2009). Türkiye'de eğitim yönetimi araştırmalarının durumu: kuram ve uygulamada eğitim yönetimi dergisi örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *59*(59), 325-344.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388

Baydemir,A. ve Önder, S. (2005). Türk sinemasının gelişimi (1895-1939). *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 6(2), 113-135.

Bazin, A. (1993). *Sinema nedir?* (İ. Şener, Çev.) İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Beltekin, N., & Begün, F. (2020). Muhalif sinemada eğitim eleştirisi-iki dil bir bavul örneği. *Hafıza*, *2*(2), 46-55.

Bikiç, N. Ç. (2021). Geleneksel eğitim anlayışının üç idiot filmi üzerinden eleştirel bir analizi. *Kültür Araştırmaları Dergisi, (8), 76-92.*

Bilici, M. V. (2007). Hollywood filmlerindeki apokaliptik temalar: sinema, popüler kültür ve din. *Milel ve Nihal*, *4*(2), 139-161.

Birkök, M. C. (2008). Bir toplumsallaştırma aracı olarak eğitimde alternatif medya kullanımı: sinema filmleri: alternate media usage in education as a socialization tool: movies. *Journal Of Human Sciences*, *5*(2). https://doi.org/10.14687/ijhs.v5i2.574.

Biryıldız, E. (1994). Feminist film eleştirileri. *Marmara İletişim Dergisi*, *8*(8), 63-66.

Bostan, E. (2013). *Yeni Türk sineması (2000'li yıllar)* [Doktora tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Budak, M. (1986). *Sinema yazıları*. İstanbul: Bayrak Yayıncılık.

Burbach, Hj & Figgins, Ma (1993). Filmdeki öğretmen imgelerinin tematik profili. *Öğretmen Eğitimi Üç Aylık, 20,* 65-75.

Büker, S. (1989). Film ve gerçek I. *Kurgu*, *5*(1), 86-93.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Clarke, J. (2002). *Sinema akımları: sinema dünyasını değiştiren filmler.* (Ç. E. Babaoglu, Çev.) İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Cohen, L. & Manion, L (1994). *Research methods in education*. London: Routledge Publication.

Creswell, J. W. (2002). *Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research.* Upper Saddle Creek, Nj: Pearson Education.

Çak, Ö. (2020). *Türk sinemasında öğretmen imajı ve öğretmenlik mesleğinin tarihsel süreç içerisinde dönüşümü* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Çavuşoğlu, N. (2006). *1990 Sonrası Türkiye'de bağımsız sinema* [Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Çelik, F. (2010). Modernleşme serüvenimiz ve Yeşilçam. *Sanat Dergisi,* (17), 31-37.

Çelik, H., & Ekşi, H. (2008). Söylem analizi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, *27*(27), 99-117.

Çelik, V. (1997). Eğitim yönetiminde kuramsal gelişmeler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *9*(9), 31-44.

Çevik, A., & Öztürk, Ö. (2008). Teatral performansların görsel ve işitsel ortama kaydedilme tekniği. *Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, *26*(26), 85-112.

Çevirir, N., & Yakışan, S. (1994). Sinemanın tarihsel gelişimi ve izleyici profili üzerine bir değerlendirme. *Marmara İletişim Dergisi*, *6*(6), 131-142.

Çınar, O. (2010). Okul müdürlerinin iletişim sürecindeki etkililiği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (26).

Çiçek, M. (2016). Göstergebilim ve sinema ya da sinema göstergebilimi. *Kesit Akademi Dergisi*, (3), 25-41.

Çiğdem, A. H. (1999). Sinemada görüntü ve gerçek ilişkisi. *Sanat Dergisi*, 0 (1), 97-102.

Değirmenci, S. D. (2021). 1960-1990 Yılları arasında Türk Sineması'nda kamu personelinin temsili. *Lapseki Meslek Yüksekokulu Uygulamalı Araştırmalar Dergisi*, *2*(3), 134-144.

Demir, Ö., & Çeçen, N. (2014). Tarih sinema etkileşiminin popüler kültürdeki yeri. *E-Kafkas Journal Of Educational Research*, *2*(1), 27-34.

Develi Fırat, E. (2020). *Halide Edip Adıvarın romanlarının sinema uyarlamalarında eğitsel unsurlar* [Yüksek Lisans Tezi]. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Dilber, F. (2014). Kitle iletişim araçları ve suç olgusu. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, *2014*(3), 60-66.

Efendioğlu, E. (2013). *Türk sinemasında öğretmen imajı.* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi.

Eğilli, B. (2010). *Bir sinema akımı olarak alman dışavurumculuğu ve toplumsal kökenlerinin incelenmesi* [Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Erdemir Göze, F. (2018). Sinema gerçeklik ilişkisini tarihi filmler ekseninde tartışmak. *Türkish Studies*. *13*(3), 299-314.

Ergül, R. R. (2014). *Sesli film çekimi ve film sesi: teknik ve kuramsal analiz* [Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi.

Erksan, M. (1964). Sinemanın 100. Yılı. *Cumhuriyet*, 11.06.1994.

Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.

Erzen, J. N. (1975). Sanat tanımları ve sanatım üzerine. *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi,* 1 (2).

Gevher, Ö. G., ve Aksun, K. (2020). *Sinemanın eğitim amaçlı kullanılması: Eba (eğitim bilişim ağı) içeriğindeki kısa metraj filmlerin çözümlemesi.*

Gök, C. (2007). Sinema ve gerçeklik. *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *1*(2), 112-123.

Göker, N. (2018). Sinema Seyirci ilişkisini etki çerçevesinde düşünmek bir izleyici araştırmasının sonuçları. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (29), 270-292.

Göz, M., (2014). Sinemanın gelişimi, Uyarlamalar ve Tarkovsky. *Fraktal'den*, *(1)*, 34-39.

Güçhan, G. (1993). Sinema-toplum ilişkileri. *Kurgu*, *12*(2), 49-69.

Gündüz, M. & Altınbaş, Ş. (2018). Türk sinemasında eğitim içerikli filmlerde okul yöneticisi tasviri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama. 9*(18). 54-76.

Güngör, A. C. (2021). İletişim, dil ve sanat bağlamında sinematografik imge. *Görsel Kültürde İletişim, Sanat ve Temsil-Erkan Çiçek-Ghonche Ghojoghı*, 43-63

Güngör, A. C. (2014). Auteur kuramı ve Metin Erksan sineması. *The Journal of Academic Social Science Studies,* 30, 79-100.

Kaçmaz, M. Y. (2020). *Hababam sınıfı filmlerinin değerler eğitimi açısından değerlendirilmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kalkan, F. (1988). *Türk sineması toplumbilimi*, Ajans Tümer Yayınları, İzmir.

Kaplan, E. (2012). *İdeolojik göstergeler ve anlam aktarımı bağlamında "Cennetin Krallığı" filminin çözümlenmesi* [Doktora Tezi]. İstanbul Kültür Üniversitesi.

Karaca, Ö. (2020). https://www.researchgate.net/publication/343614410_turk_sinemasinda_akimlar.

Karadoğan, A., & Abi, F. Ç. (2005). Şerif Gören Sineması'nda öykü, söylem ve tematik yapı. Ankara: Phoenix Yayınevi.

Karakaya, H. (2015). Türk sinemasında modernleşme algısı, akımlar ve din adamı tiplemesi. *Munzur Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (Müsbid)*, *4*(6), 6-15.

Karakaya, S. (2007). Son dönem popüler Türk filmlerinde anlatı yapısı ve çözümlemeli/karşılaştırmalı üç örnek: "Okul", "Hababam Sınıfı Merhaba", "O Şimdi Asker". *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *6*(19),233-249.

Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (17. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 81-83.

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Sosyal Hizmet E-Dergi Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 2.

Kaşkaya, A., Akar, M. S., Sağırlı, M. Ö., & Ünlü, İ. (2011). *Okul ve öğretmen içerikli sinema filmlerinin öğretmen adaylarının mesleki tutumlarına ve öz yeterlik algılarına etkisi.*

Kaya, N. G. (2021). Kapsayıcı eğitim bağlamında "Hıçkırık" filminin analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (Elektronik), 20*(80), 1818-1831.

Kezer, F., & Çetiner, K. (2019). Meb tarafından öğretmenlere önerilen eğitim içerikli filmlerin ölçme ve değerlendirme açısından incelenmesi. *Journal Of Measurement And Evaluation İn Education And Psychology*, *10*(3), 202-218.

Kılıç, R., Çaycı, B., Attila, D. Ö. L., & Gençer, Y. (2017). Milli Eğitim Bakanlığının tavsiye ettiği kitapların ve filmlerin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ve öğretmen yeterliklerine etkisi. *Researcher*, *5*(4), 680-698.

Koçak, A., & Özgür, A. (2006). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, *4*(3), 21-28.

Kutup, N. (2010). İnternet ve sanat, yeni medya ve net. Art. *Akademik Bilişim*, *10*(9).

Künüçen, H. H. (2018). Nuri Bilge Ceylan'ın filmlerinde kadın oyuncular ve yakın çekim sahneleri. *Etkileşim*. *1*, 133-153.

Künüçen, Ş. (2007). Sinema ve televizyonda teknolojinin önemi. *Selçuk İletişim*, *5*(1), 225-234.

Kürekçi, A. İ. (2014). Beyaz perdede yaşayan iki gölge: Karagöz ve sinema. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (52), 169-184.

Mencütekin, M. (2010). Sinema dili, film retoriği ve imgelenen anlama ulaşma-the language of cınema, fılm rethorıc and achıevıng the meanıng envısaged. *Öneri Dergisi, 9*(34), 259-266.

Metz, C., (1985/B), *Sinematografik dil kavramı üzerine*, (Büker, S., Onaran, O., Der.), Sinema Kuramları, (221-231), Ankara: Dost Yayınları.

Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (2019) Md. 77.

Oğuz, M. C. (2008). Söylem analizi. *Sosyoloji Notları*, 4(*5),* 52-57.

Okutan, M. (2000). Okul müdürlerinin yönetimsel davranışlarının değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7*(7), 162-167.

Onural, H. (2005). Üst düzey eğitim yöneticilerinin eğitim yönetimi alanındaki yeterlik sorunu ve nedenleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 41*(41), 69-85.

Orgeron, D., Orgeron, M. & Streible Don (2012) *Learning with the lights off*. New York: Oxford University Press.

Orhan, Ü. (2020). Eğitim temalı Türk filmlerinde yer alan değerlerin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi, 18*(39), 107-136.

Ormanlı, O. (2006). *Türk sinemasında geçiş dönemi ve toplumsal altyapısı: (1939-1950)* [Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Oruç, Ş. & Sarıbudak, D. (2015). Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin eğitim içerikli filmlerin eğitim ortamlarına etkisine ilişkin görüşleri. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi, 1*(1). 19-41.

Osborne, L. (2002*).* Clip Art: Theorizing The Shakespeare Film Clip. *Shakespeare Quarterly, 53*(2), 227.

Öz, G.G. & Aksun, K. (2020). Sinemanın eğitim amaçlı kullanılması: Eba (eğitim bilişim ağı) içeriğindeki kısa metraj filmlerin çözümlemesi. *Uluslararası Covid-19 Kongresi: Eğitimde Yeni Normlar*

Özaslan, S. (2014). *1970-1990 Yılları arasında sinemanın toplumsal ve sosyolojik açıdan moda üzerindeki etkileri* [Yüksek Lisans Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özcan, S. (2013). *Sinemada anlam: günümüz Türkiye sinemasında 12 Eylül temalı filmlerin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özçınar, M. (2010). *Sinematografik zaman ve mekanın oluşumunda felsefi arka plan* [Doktora Tezi]. Deü Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Özdemir, S., Köse, M. F., & Kavgacı, H. (2014). Türkiye'de eğitim yönetimi alanındaki yüksek lisans programlarının okul liderliği standartları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Mukaddime, 5*(1), 1-26.

Özdemir, S., Sezgin, F. & Koşar, S. (2013). Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Özdemir, V. (2014). *Sinemada görüntü düzenlemesi: günümüz Türkiye Sineması çerçevesinde bir değerlendirme* [Yüksek Lisans Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özden, Z. (2004). *Film eleştirisi: film eleştirisinde temel yaklaşımlar ve tür filmi eleştirisi*, Ankara: İmge, 2. Baskı.

Özön, N. (1985). *Sinema uygulayımı sanatı tarihi*. Ankara: Hil Yayıncılık.

Öztunç, M., & Şanlı, M. (2019). 'Hababam Sınıfı' filmine yönelik izleyici algısı. *İletişim Çalışmaları*, 75.

Öztürk, R. (1995). Sinemada akımlar. *Ankara University Journal Of Faculty Of Educational Sciences (Jfes), 26*(1), 227-235.

Öztürk, S. (2011). *Video ve enstalasyon sanatında mekan çözümlemeleri ve izleyici ilişkisi* [Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.

Paçacı, A. K. (2019). *Film eleştirisinde yöntem ve mizansen eleştirisi* [Yüksek Lisans Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pazarbaşı, B. (2018). Televizyonda yayınlanan ve ana teması şiddet olan çizgi filmlerin içerik analizi. *Intermedia International E-Journal, 5*(8), 28-41.

Pekdağ, B. (2007). Bilimsel filmlerin hazırlanması. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 1*(1), 57-84.

Polat, S. & Akcan, E. (2017). Eğitim temalı filmlerin çok kültürlü eğitim açısından analizi. *Electronic Turkish Studies, 12*(18), 475-504.

Sallan Gül, S. & Kahya Nizam, Ö. (2021). Sosyal bilimlerde içerik ve söylem analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 42*(1), 181-198. DOI: 10.30794/pausbed.803182

Saydam, B. (2020). Türk Sineması'nın tarihine genel bir bakış. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, *18*(36), 401-424.

Serdaroğlu, F. (2016). Sinema neden sanattır? Sinemayı sanat olarak ele alan bir araştırma ne tür bir yaklaşım benimsemelidir? *Kurgu*, *24*(2), 113-125.

Sevinç, Z. (2014). 2000 Sonrası Yeni Türk Sineması üzerine yapısal bir inceleme. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (40), 97-118.

Sezer, E. (2014). *Biçimsel ve öyküsel düzlemde film eleştirisi* [Yüksek Lisans Tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sıvacı, S. Y. (2018). Öğretmen eğitiminde film: öğretmen adaylarının 'her çocuk özeldir' filmini değerlendirmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, *19*(1), 495-506.

Silman, F. (2019). *Eğitim konulu filmler*. Ankara: Pegem Akademi.

Sivas, A. (2012). Göstergebilim ve sinema ilişkisi üzerine bir deneme. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 11*(21), 527-538.

Sözbilir, M. (2009). Nitel veri analizi. *Retrived From Http://Fenitay. Files. Wordpress. Com/2009/02/1112-Nitel-Arac59ftc4b1rmada-Veri Analizi. Pdf On*, *17*, 2014.

Sucu, İ. (2012). Sanat akımlarının etkisinde sinemada klasik ve alternatif eğilimler. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (17), 111-125.

Sunal, G., & Arkan, N. (2020). Sinemada şiddet olgusu bağlamında joker filminin çözümlemeci ruhbilimsel açıdan değerlendirilmesi. *Intermedia International E-Journal*, *7*(12), 238-251.

Sümer, O. (2019). Kolej-okul temalı Yeşilçam filmlerinde sosyal algı ve öğretmen-öğrenci ilişkileri: Kültürel ve durumsal analiz. *Sosyolojik Düşün*, *4*(2), 42-58.

Şahin, F. & Cemaloğlu, N. (2019). Eğitim yönetimi alan kitaplarında geleneksel yönetim yaklaşımlarına ilişkin ileri sürülen inanç ifadeleri: Doğruluk ve haklılandırma problemi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *39*(1).

Şahin, O. & Sarıbudak, D. (2015). Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin eğitim içerikli filmlerin eğitim ortamlarına etkisine ilişkin görüşleri. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, *1*(1).

Şahin, S., Fatma, Ç. E. K., Müdürlüğü-İzmir, M. E., & Zeytin, N. (2011). Eğitim müfettişlerinin mesleki memnuniyet ve memnuniyetsizlikleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *2*(2), 221-246.

Şahin, Ş., Ökmen, B., & Kılıç, A. (2018). Söylem analizi model önerisi. *Uluslararası Öğrenme Öğretim ve Eğitim Araştırmaları Kongresi, Amasya*.

Şener, E. (1979). İlk filmlerimiz. *Kurgu, 1*(1), 80-97.

Tağ, Ş. (2014). *Belgesel sinema ve türleri* [Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi.

Tdk (2019). *Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük*. http://tdk.gov.tr/ adresinden alınmıştır.

Teksoy, R. (2005). *Rekin Teksoy'un Sinema tarihi* Birinci Cilt. İstanbul: Oğlak Yayıncılık.

Telci, B. A. (2015). Simgeler evreninde iletişim: kodlama ve kod açımında teknolojik/kültürel etkenler ve medyatik iletişim kazaları. *Intermedia International E-Journal*, *2*(2), 358-371.

Thomen, Ö. Ç. (2010). Osmanlı İmparatorluğu'nda sinema ve propaganda 1908-1922. *Kurgu, 23*(1), 1-17.

Tofur, S. (2017). Hababam sınıfı filmi ilk serisinin Katz'ın yönetsel üç beceri yaklaşımına göre incelenmesi. *The Journal Of Academic Social Science Studies. 56*, 53-66.

Tofur, S. (2018). Sinematografik anlatıda okuldaki iletişim ağları: Ron Clark'ın hikayesi filmi örneği. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, *4*(1), 54-67.

Topakoğlu, İ. & Canlı, S. (2022). Sinema ve öğretmen imajı: Türk filmlerinin kadın ve erkek öğretmen imajı açısından incelenmesi. *Başkent University Journal Of Education, 9*(1), 48-63.

Töremen, F., & Kolay, Y. (2003). İlköğretim okulu yöneticilerinin sahip olması gereken yeterlikler. *Milli Eğitim Dergisi, 160*, 2009.

Tuncay, Y. (2005). Sinema ve edebiyat türleri arasında görülen etkileşimler. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, *1*(2), 67-74.

Turan, S. & Şişman, M. (2000). Okul yöneticileri için standartlar: eğitim yöneticilerinin bilgi temelleri üzerine düşünceler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3*(4), 68-87.

Turan, S. & Şişman, M. (2000). Okul yöneticileri için standartlar: eğitim yöneticilerinin bilgi temelleri üzerine düşünceler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *3*(4), 68-87.

Turan, S. (2010). *Eğitim yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Turan, S. (2014). *Eğitim yönetimi teori araştırma ve uygulama.* Ankara: Pegem Akademi.

Ufuk, U. (2017). İran yeni dalga sineması ve Majid Majidi'nin "Cennetin Çocukları" filmi. *Odü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (Odüsobiad)*, *7*(2), 333-342.

Uğurlu, F. (1992). Edebiyat ve sinema. *Kurgu Dergisi* (11), 135-151.

Ustun, A., & Korkmaz, B. (2021). Mesleki gelişim açısından eğitim içerikli filmlere ilişkin öğretmen görüşleri. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, *8*(3), 62-78.

Ünal, O. (2020). Eğitim temalı Türk filmlerinde yer alan değerlerin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, *18*(39), 107-136.

Vincenti, G. (2015). *Sinemanın yüzyılı*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Wollen, P. (2008). Sinemada göstergeler ve anlam, (Çev.: *Bülent Doğan ve Zafer -Aracagök).*

Yağbasan, M. (2007). Film okumalarında alımlama estetiği bir filmi yeniden okumak. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (6), 201-221.

Yakar, H. (2013). Sinema Filmlerinin eğitim amaçlı kullanımı: tarihsel bir değerlendirme. *Hayef Journal of Education*, *10*(1), 21-36.

Yakar, H. G. İ. (2017). Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin eğitim amaçlı sinema filmi kullanım yöntemleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi. 5* (62), 190-225.

Yalanız, Y. (2018). Sinemaya konu olan eğitim sistemlerinin örgütsel ve yönetsel sorunları. *TRT Akademi Dergisi*, *3*(5), 140-163**.**

Yalın, T. (2020). *Bir yönetmenin müzesi: Lars Von Trier Sinemasında Resim Sinema İlişkisi*.

Yaylagül, Ö. (2015). *Göstergebilim ve dilbilim*. Ankara: Hece Yayınları.

Yenen, İ. (2011). *Toplumsal tezahürleri bağlamında Türk sinemasında din dindarlık ve din adamı olgusu*. [Doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.

Yetimova, S. (2019). Ulusal eğitim meselesine sinemanın gözünden bakmak: Entre les murs (Fransa) ve İki dil bir bavul (Türkiye) filmleri üzerine bir karşılaştırma. *Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, *14*(20), 847-877.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim, 23*(*112*), 1-11.

Yıldırım, E. (2018). Toplumsal yapının aynası olarak sinema: Söylem ve eleştirel söylem analiz yöntemlerine göre ayla filminin çözümlemesi. *İnif E-Dergi, 3*(1), 234-243.

Yıldırım, F. E. & Yıldırım, T. (2020). Türkiye'de Sinematograf: Kâzım Nami Duru'nun Türkiye'de sinema tarih yazımına katkısı. *Ankara Üniversitesi İlef Dergisi, 7*(1), 39-72.

Yıldırım, N., Tüzel İşeri, E. & Yar Yıldırım, V. (2016). Aamir Khan filmlerinin eğitimsel açıdan incelenmesi: 3 Idiots (3 Aptal) ve Taare Zameen Par (Her Çocuk Özeldir) Üzerine Nitel Bir Değerlendirme60. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (36), 210-244.

Yıldız, M. (2021). *Cumhuriyetin ilk yıllarında Milli Eğitim politikalarında bir araç olarak sinemanın kullanılması: 1925 Şakir Seden raporu*.

Yılmaz, H. R. (2011). *Yeni gerçekçilik ve Türk sinemasında gerçekçilik.* [Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi.

Yılmaz, K., & Altinkurt, Y. (2012). Okul yöneticilerinin kullandıkları güç kaynakları ile öğretmenlerin iş doyumu arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 20*(2), 385-402.

Yılmazkol, Ö. (2011). *2000 sonrası Türk Sineması'na eleştirel bakış*. İstanbul: Okur Kitaplığı.

Yolcu, E. (2006). Sinema filmlerindeki sigara içme sahnelerinin sigaraya başlama üzerine etkisi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi. Istanbul University Faculty of Communication Journal*, 0(*26*).

Yorulmaz, B. (2010). *Sinema ve din eğitimi* [Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Yurdigül, A. (2014). Eğitim olgusunun sinematografik anlatıdaki yeri üzerine bir yaklaşım denemesi ("Bal" filmi örneği). *Ekev Akademi Dergisi, 60*(60), 487-502.

Yüceer, Y. E. (2018). *Sinema ve toplumsal etkileşim bağlamında, Erving Goffman & Dramaturji* [Yüksek Lisans Tezi]. Pamukkale Üniversitesi.

Yüksel, N. A. A. (2015). Kültürel bir ürün olarak Türkiye'de sinema filmlerinde okul, öğretmen ve öğrenci temsilleri. *Global Media Journal Tr Edition*, *6*(11), 1-17.

EKLER

EK A Okul İçerikli Filmler (245 Adet)

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Kokulu Film	1954	Renan Fosforoğlu	-Film izlenememiştir.	-
Ben Bir Günahsızım	1959	Semih Evin	https://www.youtube.com/watch?v=szwSRcE_lzM	Bir Ailenin yaşadığı felaketler sonucu ailenin oğlunun okuyarak ailesini kurtarması anlatılmaktadır. NOT: Filmin içeriğinde yatılı okulda eğitim görme ve Tıp eğitimi alan doktor yer almaktadır.
Paydos	1954	Sami Ayanoğlu	https://www.sinematurk.com/film/5472-paydos	İyiliksever bir ilkokul öğretmeni ve öğrencileri anlatılmaktadır.
Hayatımı Mahveden Kadın	1955	Faruk Kenç	https://www.youtube.com/watch?v=JD_74qNjPt4	Bir öğrencinin okulu bırakarak yanlış yollara sürüklenmesi anlatılmaktadır. NOT: Hukuk Fakültesine devam eden Orhan'ın ders Çalışma bahanesiyle metres hayatı yaşadığı kadınla başına gelenler anlatılmaktadır. Bu filmde okuldan bir sahne ya da okulun gösterildiği bir sahne yer almamaktadır.
Son Mektup	1957	Necmi Oy	https://www.youtube.com/watch?v=zxJ15qBZOq4	Deniz harp okulunda okuyan iki arkadaşın aynı kişiye duydukları aşk konu edilmiştir.
Üç Kızın Hikayesi	1959	Orhan Elmas	https://www.youtube.com/watch?v=soDQfGSIhxI	Film, aynı okulda okuyan ve farklı sosyal sınıflara mensup üç kız arkadaşın hayata atılmalarını konu alır.
Zümrüt	1959	Ö. Lütfi Akad	-Film izlenememiştir.	Tıp fakültesinde okuyan iki arkadaşın aşk ve iş hayatları konu edilmiştir.
Suçlu	1960	Atıf Yılmaz Batıbeki	https://www.youtube.com/watch?v=KwZW5Ow-0uI	Okuldan alınarak çalıştırılan bir çocuğun üvey annesi ile yaşadıkları anlatılmıştır. NOT: Film bir çocuğun okulu bırakma temasında kategorilendirilmiştir. Bu filmde Cevdet'in okula gelmesi okulda oyun bozanlık teması işlenmiştir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Bir Demet Yasemen	1961	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=V0xVIdbDTuY	Çalıkuşu'nun, evlerinde birlikte yaşadığı ailenin oğulları ile yaşadığı aşk hikayesi konu edilmiştir. Not: Filmin baş karakterlerinin okul ortamları ve okul arkadaşları ile olan sahneleri mevcuttur.
Aşk Yarışı	1962	Mehmet Dinler	-Film izlenememiştir.	Yeni atandığı okulun yakınında bir mahalleye taşınan öğretmen Zeynep'e aşık olan iki gencin hikayesini konu alır.
Belalı Torun	1962	Memduh Ün	https://www.youtube.com/watch?v=T_Flunc2OEU	Erkek torun isteyen bir dede ve bu sebeple erkek kılığına girmek zorunda olan bir torunun hikayesini konu alır. Genç kız Avrupa'da okulunu bitirip kaptan olmasını isteyen dedesinin yanına intikam için döner.
Boşver Doktor	1962	Faruk Kenç	https://dailymotion.com/video/x3p2mpq?logo=0	Kocası tarafından terk edilen bir kadının 8 yaşındaki kızını yatılı okulda okutmak için yanlış işler yapması konu edilir.
Gümüş Gerdanlık	1962	Ümit Utku	https://www.youtube.com/watch?v=_XmEQ3jLDHc	Babası öldükten sonra halası tarafından kaçırılıp besleme olarak büyütülen kızın yatılı okuldaki hikayesini konu alır.
Lekeli Kadın	1962	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=DeM3rHCPVEw	Yatılı okulda okuyan Türkan'ın hikayesi anlatılmaktadır.
Ümitler Kırılınca	1962	Orhon Arıburnu	https://www.youtube.com/watch?v=EuS_OChUqNk	Tıp fakültesinde okuyan ve ancak yaşam şartları nedeniyle sıkıntılar yaşayan bir gencin hikayesi konu edilmiştir.
Yalnızlar İçin	1962	Orhan Elmas	https://www.youtube.com/watch?v=OG8eqiLrCpk	Çocuk yaşta annesini kaybeden Kenan'ın yatılı okula yerleşmesi konu edilmiştir.
Ayşecik Canımın İçi	1963	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=gn43kE0_v_U	Bir babanın yatılı okulda okuyan kızı ile hikayesi konu edilmiştir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Genç Kızlar	1963	Nevzat Pesen	https://www.izlesene.com/video/genc-kizlar-turkan-soray-hulya-kocyigit-1963/7444077	Film, Tiyatro Okulu'nda okuyan bir grup genç kızın öğretmenleri İskender'in kalbine girebilmek için sarf ettikleri çabayı konu alır
Kötü Tohum	1963	Nevzat Pesen	https://www.youtube.com/watch?v=p2oDFEfi4hI	Bir ilkokul öğrencisi olan Alev, aslında soğukkanlı bir katildir. Filmde Alev'in okuldaki güzel yazı yarışmasında birinci olan arkadaşını okul gezisinde öldürmesi konu alır.
Sıralardaki Heyecanlar	1963	Aleko Sakellarios	http://www.sinematurk.com/film/5869-siralardaki-heyecanlar	Şımarık bir kolejli kızla, doktorun yaşadığı aşk öyküsü anlatılır. Kısa sürede evlenirler ve Nesrin okulu bırakır. Ancak daha sonra okula tekrar dönmek ister.
Anne Çok Gördü Felek	1964	Nuri Akıncı	-Film izlenememiştir.	Çocuğunun okula devam etmesini isteyen bir annenin mücadelesi konu edilir. Not: Anne babası tiyatrocu olan Lale ve yaşadığı zorluklar sonucu kızı Uğur'dan ayrılmak zorunda kalışı anlatılır. Lale, kızının eğitimine devam etmesini ister ancak düzensiz hayatları buna engeldir.
Hepimiz Kardeşiz	1964	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=8-dJF326SR8	Köy öğretmeni Ahmet'in atandığı okul, öğrenciler için küçük ve yetersizdir. Ahmet'in büyük bir ev satın alıp burayı okul yapma ve öğrencileri okula toplama çabası anlatılır.
Kanun Karşısında	1964	Memduh Ün	https://www.youtube.com/watch?v=tNWQ5l3o2KM	Suça karışmış bir adamın hayatı ve okula başlaması konu edilmiştir. Not: Selim akademiyi bırakarak mimar olacakken arkadaşının pavyonunda muhasebecilik yapmaya başlar.
Sahte Sevgili	1964	Burhan Bolan	-	Lise öğrencisi 3 arkadaşın okul hayatları konu edilmiştir. Not: Meral liseden sonra eğitimine devam etmez. Sadık tıp fakültesi için ve Orhan'da eğitimine devam etmek için İstanbul'a giderler.
Uçurumdaki Kadın	1964	Aydın Arakon	https://www.youtube.com/watch?v=P4clLbhmYHU	14 yıl yatılı okulda okuyan bir kızın evine dönme hikayesi anlatılır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Babamız Evleniyor	1965	Mehmet Bozkuş	https://vidmay.com/babamiz-evleniyor-ajda-pekkan-tamer-yigit-turk-filmi-full-hd_ec77893c9.html	Kendilerini okulda zanneden babaları ile iki çocuğun hikayesini konu almaktadır.
Canım Sana Feda	1965	Halit Refiğ	http://www.sinematurk.com/film/2560-canim-sana-feda	Filmde, kız kardeşini okutmaya çalışan bir ablanın öyküsü anlatılır.
Kolejli Kızın Aşkı	1965	Türker İnanoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=ZMnk8eLFXbo	Kolejli kız ve şoförün aşkı anlatılır. Not: Köşkün şımarık kızı Filiz ve şoförü Ayhan arasında bir aşk başlar. Filiz'in kolej arkadaşları Filiz'i okul idaresine ihbar ederler.
Sevgili Öğretmenim	1965	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=lg4P8S4K_HI	Film, sınıfı erkeklerden oluşan Amerikanvari bir okulda geçmektedir. Öğretmen Hülya'ya aşık olan öğrencileri konu edinir.
Sevgim Ve Gururum	1965	Süreyya Duru	https://www.youtube.com/watch?v=tWxa5uyZ184	Okulunu bitirip babası ile yaşayan bir genç kızın hikayesi konu edilmiştir. Not: Zerrin babasının çalıştığı çiftliğin sahibinin yeğeni Cihat ile evlenir ve Cihat onu kendi istediği birine dönüştürmek için öğretmenler tutar.
Siyah Gözler	1965	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=FOkMOfjc2Mg	Fikret, Londra'da mühendislik eğitim alan bir öğrencidir. Tatilde Türkiye'ye gelir ve aşık olur. Sonrasında eğitimini bitirmek için tekrar Londra'ya gider.
Yıldızların Altında	1965	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=7AosUy59o40	Tıbbiye öğrencisiyken bir kadın uğruna okulu bırakan gencin hikayesi konu edilmiştir.
Boğaziçi Şarkısı	1966	Nejat Saydam	http://www.sinematurk.com/film/2444-bogazici-sarkisi	İstanbul'u gezmeye gelen bir kız öğrenci grubu ve şehirli gençlerden oluşan bir grup birbirine eşlik etmektedirler. Mine gözetmen öğretmenini alt ederek İstanbul'lu Tarık'ın yanında kalır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Çalıkuşu	1966	Osman Fahir Seden	https://www.youtube.com/watch?v=xen6rDFdzF4	Filmde Feride'nin yaşadıkları konu edilmiştir. Not: Feride ailesini çocukken kaybetmiş ve yatılı okulda okumuştur. Öğretmen olduktan sonra Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapar ve film bunu konu alır.
Çıtkırıldım	1966	Nuri Ergün	https://www.youtube.com/watch?v=3Zfqubzvg0A	Film, öğrencisine âşık olan bir öğretmenin hikâyesini konu edinir. Not: Kolejde zengin bir ailenin kızı olan Filiz ve edebiyat öğretmeni Orhan arasında başlayan aşkı ve Filiz'in Orhan'dan sonra derslerine çalışmasını konu edinir.
Denizciler Geliyor	1966	Feyzi Tuna	https://www.dailymotion.com/video/x4cn2hj	Deniz Harp Okulu'nda okuyan gençlerin aşk hikayeleri konu edilmiştir.
Günahkar Kadın	1966	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=2o_Gv6BkbNg	Kardeşini okutan bir kadının kardeşi ile aynı adama duydukları aşk anlatılır. Not: filmde yatılı kolejde okuyan Filiz'in okul sahneleri ablasının babasının ölümünü haber vermek için okula ziyareti gibi sahneler var.
Hudutların Kanunu	1966	Ömer Lütfi Akad	https://www.youtube.com/watch?v=lYZc1NnFz0g	Filmde, bir sınır köyündeki zorlu yaşam koşulları konu edilir. Sıradan bir köylü olan Hıdır köye okul yapılmasını istemektedir. Ancak köy ağaları buna engel olmaktadır.
Kenar Mahalle	1966	Seyfi Havaeri	-Film izlenememiştir.	Filmde, birbirlerine kavuşamayan Fikret ile öğretmen Jale'nin yıllar sonra yollarının kesişmesi anlatılır.
Ümit Kurbanları	1966	Orhon Arıburnu	-Film izlenememiştir.	Artist yetiştirme okulundan mezun olan gençlerin film çekme hayali ile yaşadıkları konu edilmiştir.
Allaha Adanan Toprak	1967	Yavuz Figenli	-Film izlenememiştir.	Ziraat okulunu bitiren bir genç konu edilmiştir.
Bir Dağ Masalı	1967	Turgut Demirağ	https://www.youtube.com/watch?v=aD5_UyPU7ik	Köyde öğretmenlik yapan Lalenin hikayesi anlatılmıştır. Not: Film genel olarak köy okulunda geçer. Ayrıca öğretmen Lale'nin derslerinin alışılmışın dışında çayırlarda, tepelerde işlediği görülür. Lale alışılmışın dışındaki uygulamalarından dolayı şikayet edilir ve bir müfettiş teftişe gelir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Balatlı Arif	1967	Atıf Tılmaz Batıbeki	https://www.youtube.com/watch?v=86M22B8y1Js	Bir tıp fakültesi öğrencisinin ikilemleri konu edilmiştir. Not: Filmde Arif'in fakültedeki sahneleri, arkadaşları ile ders çalışma sahneleri vardır.
Cici Gelin	1967	Nuri Ergün	https://www.youtube.com/watch?v=z_1_jsoWPZE	Öğretmen Orhan ile karısı Filiz'in hikayesi konu edilmiştir. Not: Filmde Orhan'ın okulda sahneleri vardır. Ayrıca Filiz'in, Orhan'ı okulda ziyareti gibi sahneler yer almıştır.
Hırçın Kadın	1967	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=HSx9EQl4k0w	Öğretmen Zerrin'in hikayesi konu edilmiştir. Not: Film Zerrin'in birincilikle bitirdiği okulunun diplomasını almasıyla başlar.
Kızılcıklar Oldu Mu	1967	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=LghxA9vYDHg	Babasının zoruyla evlendirilmeye çalışan iki gencin okul hikayesi konu edilmiştir.
Kızım Duymasın	1967	Semih Evin	-Film izlenememiştir.	Kızını yatılı okulda okutan bir annenin kızından sakladığı sırları konu edilmiştir.
Samanyolu	1967	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=iFwcGvskkW0	Okulu bırakıp roman ve şiir yazan Nejat ve Zülal'in aşkı anlatılmıştır. Not: Filmde Zülal'in okulu bitirmesi ve diploma alması gibi sahneler vardır. Nejat'ın ise başarılı bir öğrenciyken okula ilgisinin azalıp şiir ve roman yazmaya olan ilgisi artmıştır.
Ağlayan Bir Ömür	1968	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=OsvJyzivL2k	Film, bir edebiyat öğretmeni ile genç öğrencisinin kesişen hikâyesini anlatır. Not: Film özel bir kursa öğretmen olarak gelen Vedat'ın sınıfa gelişi kurs müdiresi tarafından öğrencilere tanıtılması ile başlar. Ve film genel olarak kurs sınıfındaki sahnelerde geçer.
Kezban	1968	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=8AQpRa1Aue4	Yatılı okulda okuyan Kezban'ın hayatı konu edilmiştir. Not: Kezban'ın yatılı okuldaki ders sahneleri vardır. Ayrıca Ferit'in Avrupa'ya staja gidip gelişi gösterilir.
Menderes Köprüsü	1968	Sırrı Gültekin	https://www.youtube.com/watch?v=Z5Td8xW7eII	Okulunu bitirip evlenme hayali kuran iki gencin yaşadıkları anlatılır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Ayşecik Yuvanın Bekçileri	1969	Aram Gülyüz	https://www.youtube.com/watch?v=raCG2TRxHnI	Birbirinden ayrı yaşayan iki kardeşin yıllar sonra bir okul gezisinde karşılaşmaları anlatılır. Filmde Ayşe ve Ömer okullarının düzenlediği ortak bir kampta aynı odada kalırlar ve kardeş olduklarını anlarlar. Tema: Okul gezisi
Fakir Kızı Leyla	1969	Orhan Aksoy	https://www.dailymotion.com/video/x4cjp3m	Okulunu bitirip çalışması ve evlenmesi beklenen bir gencin aşk serüveni konu edilmiştir. Tema: Okulu tamamlama
Günahını Ödeyen Adam	1969	Ülkü Erakalın	-Film izlenememiştir.	Yaptığı kirli işlerden kızını uzak tutmak isteyen adamın kızını yatılı okula göndermesi konu edilmiştir. Not: Yatılı okul teması
Kader Ayırsa Bile	1969	Semih Evin	https://www.youtube.com/watch?v=dbYOF2bFMdk	Kimsesiz kaldıktan sonra bir aile tarafından okutulan bir genç kızın aşk hikayesi konu edilmiştir. Filmde Ayşe'nin okuldan mezun olurken okul müdürü ile konuşma sahneleri vardır. Not: okul tamamlama teması
Kapıcının Kızı	1969	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=_Ul0_mI-L6o	Zengin fabrikatör oğlu ile kapıcının kızının okul döneminde başlayan ve devam eden aşk hayatları konu edilmiştir. Kapıcının kızı Leyla ve fabrikatörün oğlu Metin'in ders çalışma ve okulu bitirme sahneleri vardır. Not:Okul tamamlama teması
Seninle Düştüm Dile	1969	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=1syPUOgzUFc	Okulunu yarım bırakan bir gencin babasından intikam alma hırsıyla yaşadıkları anlatılmıştır. Kenan çocuk esirgeme kurumunda büyür ve okulunu yarım bırakmıştır. Not: Okulu yarım bırakma teması
Uykusuz Geceler	1969	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=uPqxKGnScwo	Okul masraflarını karşılamak için çalışan bir genç kızın bulunduğu sefil durum anlatılmıştır. Not: Okulu bırakma teması
Ayşecik Sana Tapıyorum	1970	Aram Gülyüz	https://www.youtube.com/watch?v=0yIFG7WNRok	Annesinin pavyonda çalıştığını öğrenen yatılı okuyan bir kızın babasını arama süreci konu edilmiştir. Yatılı okul teması

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Firari Aşıklar	1970	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=mnywmoPwZog	Okul aşkıyla evlenen bir çiftin hikayesi konu edilmiştir. Not: Filmde okul sahnesi yoktur.
Mağrur Kadın	1970	Nevzat Pesen	https://www.youtube.com/watch?v=qP7nB4wcCrs	Yatılı okuldan dönen bir genç adam ve genç kızın aşk hikayesi anlatılmaktadır. Tema: Yatılı okul
Sevgilim	1970	Nişan Hançer	-Film izlenememiştir.	Sanat okulunda öğrenci olan bir kızın hayat hikayesi konu edilmiştir.
Aşk Hikayesi	1971	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=q7AdAn3RQHI	Babasının sahip olduğu okulda okuyan bir gencin fakir bir kızla aşkı anlatılmaktadır. Tema: Üniversitede okul ve ders sahneleri vardır.
Ayşecik Bahar Çiçeği	1971	Aram Gülyüz	https://www.youtube.com/watch?v=3fmGfK8XHs0	Ünlü bir şarkıcının kızını şöhretten korumak için yatılı okulda okutması konu edilmiştir. Tema: Yatılı okul
Beklenen Şarkı	1971	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=_XHlfSjsorw	Bir müzik okulunda hademelik yapan bir genç kızın okula gelen ünlü bir gençle yaşadığı aşk hikayesi anlatılmıştır. Not: Müzik okulundaki sahneler vardır.
Bir Genç Kızın Romanı	1971	Safa Önal	https://www.izlesene.com/video/bir-genc-kizin-romani-turkan-soray-ediz-hun-1971-71-dk/10121850	Kimsesiz kaldığı için yatılı okulda okuyan bir genç kızın hayatıyla ilgili gerçekleri arama çabaları konu edilmiştir. Not: Yatılı okul teması
Bütün Anneler Melektir	1971	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=ModE0YI2IpI	Üniversitede tanışıp okuldan sonra evlenen bir çiftin ayrılık ve birleşme hikayesi anlatılmaktadır. Not: okul ve öğrencilik teması vardır.
Elvan	1971	Yılmaz Duru	-Film izlenememiştir.	Okulda tanışan ancak töre nedeniyle evlenemeyen iki gencin hikayesi anlatılmıştır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Küçük Sevgilim	1971	Orhan Elmas	https://www.youtube.com/watch?v=E-nnX20Z0wA	Kendisini okutan ablasını mutluluğuna tercih eden bir genç kızın hikayesi anlatılmaktadır. Not: Bir öğrenci ve öğretmen arasındaki aşk konu edilmiştir. Üniversite ortamlarında sahneler vardır.
Oku Beşikten Mezara Kadar	1971	Yavuz Yalınkılıç	https://www.youtube.com/watch?v=VeDUxJ3lhFg	Film, Anadolu'nun bir köyüne öğretmen olarak atanan Yılmaz'ın yerel halkın cehaletiyle olan mücadelesini konu alır. Not: Filmde öğretmenin okul ve eğitim için çabası işlenmiştir. okul ortamından sahneler vardır.
Şahinler Diyarı	1971	İlham Filmer	-Film izlenememiştir.	İşgal kuvvetleri ile mücadele eden öğretmen feride ve nişanlısı konu edilmiştir.
Aşk Fırtınası	1972	Halit Refiğ	https://www.youtube.com/watch?v=kn1qYlASCBI	Başarılı bir okul hayatının ardından hostes olan Nermin'in yaşadıkları konu edilmiştir. Not: Nermin'in okul ortamından sahneler vardır.
Aşkların En Güzeli	1972	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=XeS6lv6A8wY	Birbirine rakip iki iş adamının çocuklarının okul gezisi ile değişen hayatları anlatılmıştır. Not: Filmin ana karakteri Sevgi'nin yatılı okulundan sahneler vardır. Tema: okul gezisi
Çöl Kartalı	1972	Halit Refiğ	https://www.youtube.com/watch?v=WaxFPIDVs2c	Askeri okuldan mezun olan iki gencin aynı kişiye duydukları aşk konu edilmiştir. Tema: okul arkadaşlığı
Gümüş Gerdanlık	1972	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=_XmEQ3jLDHc	Kimsesiz kalan genç kızın yatılı okul ile değişen hayatı anlatılmaktadır. Tema: Yatılı okul
Korkunç Tecavüz	1972	Ertem Göreç	https://www.youtube.com/watch?v=kHwGs3Se3lw	Film, tecavüzcü bir katilden kaçan genç bir öğretmenin hikâyesini anlatmaktadır. Not: Okul gezisi teması vardır.
Para	1972	Memduh Ün	-Film izlenememiştir.	Sevdiği kızla evlenebilmek için okulunu bırakan ancak mutluluğa ulaşamayan bir gencin hikayesi anlatılmaktadır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Sahtekar	1972	Ertem Göreç	https://www.youtube.com/watch?v=YMQxeQUDAKg	Film, büyük bir mücevher soygunu için öğretmen kimliğine bürünen Bülent'in yaşadıklarını konu edinir. Not: Müzik okulu ve sınıf ortamından kareler işlenmiştir.
Sevgili Hocam	1972	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=jARRtbYL_LQ	Film, ders verdiği zengin bir kıza âşık olan bir edebiyat öğretmeninin başından geçenleri konu alır. Not: Sınıf ortamından sahneler işlenmiştir.
Yirmi Yıl Sonra	1972	Osman Seden	https://www.youtube.com/watch?v=7z5QbWewGjE	Eski bir mahkumun hatalarından dolayı çocuklarının düştüğü durumlar konu edilmiştir. Not: Okul sahnesi yoktur.
Asiye Nasıl Kurtulur	1973	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=E8Ux5EaeHEQ	Lise son sınıf öğrencisi olan Asiye'nin annesinin mesleğinden dolayı evden kaçışı ve hayata tutunma çabası anlatılmaktadır. Not: Asiye'nin bulunduğu okul sahneleri mevcuttur. Okulu bırakma teması işlenmiştir.
Aşkın Zaferi	1973	Orhan Elmas	https://www.youtube.com/watch?v=UT2cAKuVwZo	Filmde, Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı yıllarda Anadolu'da bir köye öğretmen olarak atanan Oya'nın hikâyesi anlatır. Okul sahneleri mevcuttur.
Beddua	1973	Mehmet Bozkuş	https://www.youtube.com/watch?v=UjyhLY6lsNY	Okulları bitince evlenmeyi planlayan iki gencin hikayesi anlatılmaktadır. Not: Üniversiteden atılma sahnesi vardır.
Istırap	1973	Nejat Saydam	https://yesilcamsevenler.blogspot.com/2021/01/istrap-1973-film-izle.html	Filmde okula gönderilmeyen yabani olarak yetişen bir gencin üvey babası ile olan hikayesi anlatılmaktadır. Not: filmde okulla ilgili bir sahne bulunmamaktadır.
Kızım	1973	Ülkü Erakalın	-Film izlenememiştir.	Pavyonda şarkıcılık yapan bir kadının kızını yatılı okula göndermesi konu edilmiştir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Küçük Kovboy	1973	Guido Zurli	https://www.youtube.com/watch?v=5XdKSuLiy_8	Film, okulu tatil olduğu için evine dönerken kaçırılan Yumarcak'ı kurtarmak için harekete geçen eski bir haydut avcısının ve Yumurcak'ın yaşadıklarını anlatır. Not: Okulla ilgili bir sahne yoktur.
Kurt Kapanı	1973	Fikret Uçak	https://www.youtube.com/watch?v=MSLghI-g3F0	Film, hayatın farklı yerlerine savrulan iki kardeşin hikâyesini anlatır. Parasızlık yüzünden okuyamayan abi ve askeri okulu bitiren iki kardeşin çatışması konu edilmiştir. Not: Filmde okulla ilgili bir sahne yoktur.
Ayrı Dünyalar	1974	Orhan Aksoy	https://yesilcamtv.eu/ayri-dunyalar-1974/	Öğrenci olan Aslı'nın arkadaşlarına babası olarak tanıştırdığı adam ile yaşadıkları konu edilmiştir. Not: Filmin baş karakteri Aslı yatılı okulda okumaktadır.
Namus Belası	1974	Yücel Uçanoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=7WqrVCAcAEg	Filmde, kan davası yüzünden köyden kaçarak şehre yerleşen Hasan ve ailesinin başına gelenler anlatılır. Not: Filmde okulla ilgili bir sahne bulunmamaktadır.
Sezercik Küçük Mücahit	1974	Ertem Göreç	https://www.izlesene.com/video/sezercik-kucuk-mucahit-sezer-inanoglu-perihan-savas-1974-81-dk/10125545	Bir okulda öğretmenlik yapan lale'nin başına gelenler anlatılmaktadır. Not: Filmin ana karakterinin okulda bulunduğu sahneler vardır.
Silemezler Gönlümden	1974	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=1Vi93VrueGs	Film, Hülya ve Filiz isimli iki kardeşin yaşadıklarını konu edinir. Hülya bir yandan alkolik annesine bir yandan da okuyan kardeşine bakmaya çalışan genç bir kadındır. Hayattaki tek amacı, kardeşinin okulunu bitirmesidir. Not: Filmde yatılı okul konu edilmiştir.
Taşralı Kız	1974	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=EnFiVBcEzoE	Film, tahsilini devam ettirebilmek için İstanbul'a gelen Elif'in hikâyesini anlatır. Not: Elif'in okul müdürü ile olan sahneler vardır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Veda	1974	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=dA3o88RILBA	Film annesine çok düşkün olan ve yatılı okulda okuyan Yumurcak'ın hikayesini anlatmaktadır. Yatılı okul teması işlenmiştir.
Aptal Şampiyon	1975	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=pAGn5v1iWqs	Filmde, dünya şampiyonu bir karateciye tıpatıp benzeyen bir araba tamircisinin yaşadıkları konu edilir. Not: filmde karate okulu işlenmiştir.
Bitirimler Sınıfı	1975	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=awO8NNJhrYU	Filmde, Sezer önderliğindeki bir grup öğrencinin maceraları anlatılır. Okul ve sınıf teması işlenmiştir.
Hababam Sınıfı	1975	Ertem Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=hf2-8MRPGu8	Filmde, Hababam Sınıfı ile okula gelen yeni müdür yardımcısı arasındaki mücadele anlatılır.
Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı	1975	Ertem Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=6M2N1dztNU0	Filmde, Hababam Sınıfı'nın okula yeni gelen öğretmenlerle olan ilişkisi anlatılır.
Köprü	1975	Şerif Gören	https://www.youtube.com/watch?v=yljweAavwF4	Film, annesini Fırat nehrinde kaybeden mühendis olup okulu bitirince köyüne dönen Ahmet'in köyüne köprü yapmak için verdiği mücadeleyi anlatır. Not: Okullu ve okullu olmayan teması işlenmiştir.
Hababam Sınıfı Uyanıyor	1976	Ertem Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=4rAnNKCxlnc	Filmde, Hababam Sınıfı'na yeni dâhil olan Ahmet'in sınıfa uyum süreci anlatılır.
Hamal	1976	Fikret Hakan	https://www.youtube.com/watch?v=8jN6cnoqBBI	Film, bir banka soygunu nedeniyle hayatı kararan bir hamalın suça sürüklenişini konu edinir. Yusuf'un en büyük hayali bir araba sahibi olmaktır. Bu nedenle kazancının bir kısmını bankaya yatırır. Öte yandan açıktan ilkokulu bitirmeyi de başarır. Not: Filmde Yusuf'un sınava girdiği sahneler vardır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Her Gönülde Bir Aslan Yatar	1976	Osman Seden	https://www.youtube.com/watch?v=_a1s4z_4QjM	Film, birbirine destek olan iki arkadaşın hikâyesini konu edinir. Zeynel, polis olmak isteyen bir bekçidir, Danyal ise günübirlik işlerde çalışır. İkisinin de ilkokul diplomasına ihtiyacı vardır. Not: İki yetişkin okulda öğrencilerle beraber derslere girerler.
Nereye Arkadaş	1976	Yunus Yılmaz	https://www.youtube.com/watch?v=DrqXLIEtmtM	Yıllar önce işlediği bir suç yüzünden kaçak hayatı yaşayan Cemal, bir köye sığınmış, kendisini unutturmuştur. Tüm köylü Cemal'i sevip saymaktadır. Cemal, önce köyün camisini ve okulunu onarmış, ardından köprü yapımına başlamıştır. Not: Filmde okulla ilgili sahne yoktur.
Sıralardaki Heyecan	1976	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=IPzlBArCCFE	Film, Gülşen ile Bülent'in okul sıralarında başlayan aşk hikâyesini anlatır. Not: Üniversitede sınıf ortamı konu edilmiştir.
Hababam Sınıfı Tatilde	1977	Ertem Eğilmez	https://www.izlesene.com/video/hababam-sinifi-tatilde-full-hd/10064569	Filmde, okula alınan kız öğrencilerin Hababam Sınıfı ile mücadelesi anlatılır.
Liseli Kızlar	1977	Orhan Elmas	https://www.youtube.com/watch?v=HZfwlTR6T30	Film, aynı okulda okuyan ve farklı sosyal sınıflara mensup üç kız arkadaşın hikâyesini konu alır. Not: film kızların okuldan mezun olma hikayesi ile başlar.
Meryem Ve Oğulları	1977	Osman Seden	https://www.youtube.com/watch?v=2t3LyYK2PnI	Film, çocuklarını mafyanın elinden kurtarmaya çalışan bir kadının mücadelesini anlatır. Küçük oğlu Kemal okuldaki başarılarıyla hem annesinin hem de kardeşlerinin gurur kaynağıdır. Ancak Reşit Bey'in kızı Hülya ile aralarında başlayan ilişki, onu çevresinden ve okulundan koparır. Not: Başarılı bir okul hayatı geçiren öğrenci teması işlenmiştir. Okulla ilgili sahneler yoktur.
Yeşilçam Sokağı	1977	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=mA85baAVBBM	Film, aktör olma hevesiyle İstanbul'a gelen iki gencin (Hazım ve Kazım) başından geçenleri anlatır. Not: Hazım okula devam etmektedir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Hababam Sınıfı Dokuz Doğuruyor	1978	Kartal Tibet	https://www.youtube.com/watch?v=QzUIVhJu0jQ	Film, Hababam Sınıfı'na yeni gelen Ayşe ile Kıvırcık Ömer'in aşkı etrafında gelişen olayları anlatır.
İnsanları Seveceksin	1978	Melih Gülgen	https://www.youtube.com/watch?v=QVsXCOCb7rc	Filmde, yıllardır görüşmeyen iki kardeşin yollarının kesişmesi anlatılır. Kardeşlerden biri okulu bırakıp ailesini geçindirmek için bir suç üstlenmiş diğeri ise okumuş ve savcı olmuştur. Not: Okulu bırakma ve okula devam teması işlenmiştir.
Taşı Toprağı Altın Şehir	1978	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=jHmysCl6s1g	Kendilerine traktör almak için ailesiyle İstanbul'a gelen Ökkeş'in ailesinin düştüğü muzdarip durumlar anlatılmıştır. Not: Filmde Ökkeş oğlunu okula kayıt ettirmek ister ancak okul müdürü ayrımcılık yapar ve okula almaz.
Kanal	1978	Erden Kıral	https://toplumsal.web.tv/video/kanal-1978-tarik-akan-tuncel-kurtiz-tek-parca__zurfeynwb2u	Film, köyleri çeltik ağaları yüzünden mahvolan köylülerin mücadelesini anlatır. Not: Filmde okumuş ve cahil kavramları işlenmiştir.
Kara Kafa	1979	Korhan Yurtsever	- Film izlenememiştir.	Film, Cafer ve ailesinin Almanya'daki yaşam mücadelesini konu alır.
Çile	1980	Remzi Jöntürk	https://www.youtube.com/watch?v=SVQnfjuhYpM	Film, kardeşini okutmak için mücadele eden İbrahim'in öyküsünü anlatır. Not: Tıp eğitimi alan bir genç konu edilmiştir.
At	1981	Ali Özgentürk	https://www.facebook.com/selpeteknigi1/videos/at-filmi-1981/857851404613622/	Filmde, çocuğunu okutmak isteyen yoksul bir babanın verdiği hayat mücadelesi anlatılır. Not: Okula yazdırmak için başvurdukları sahneler mevcuttur.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Hababam Sınıfı Güle Güle	1981	Ertem Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=Fl6zBwNWpsc&list=PLoEAYll2iVmuTejhgJAn75WW6CglfFVlk&index=5	Filmde, okula atanan yeni öğretmen Mehmet Hoca'nın Hababam Sınıfı ile yaşadıkları anlatılır.
Öğretmen Kemal	1981	Remzi Jöntürk	https://www.youtube.com/watch?v=afm9b4xRuN8	Film, okulu olmayan bir köye öğretmen olarak atanan Kemal'in hikâyesini anlatır. Okul ve öğretmen teması işlenmiştir.
Ölmeyen Arkadaşlık	1981	Mehmet Dinler	- Film izlenememiştir.	Film, taksi şoförü olan iki arkadaşın öyküsünü konu alır. Mehmet taksi şoförlüğü yaparak kardeşi Necla'yı okutmaya çalışır.
Tövbe	1981	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=wztE91vTS0I	Mehmet, annesinin zorluklarla okuttuğu bir tıp öğrencisidir. Okulu bitirip doktor olmasına iki senesi kalmıştır. Ancak mahallelerine yeni taşınan komşuları Zeynep ile birlikte Mehmet'in hayatı tamamen değişir. Not: okulu bırakma teması işlenmiştir.
Hakkari'de Bir Mevsim	1981	Onat Kutlar	https://www.youtube.com/watch?v=e4OKClhdRp0	Film, Hakkari'nin bir dağ köyüne sürgün olarak gönderilen bir öğretmenin yaşadıklarını anlatır. Okul teması işlenmiştir.
Yalan	1982	İbrahim Tatlıses	https://www.youtube.com/watch?v=o-T86xLRwBM	Öğretmen okulunda okuyan fakir genç ile zengin kızın aşkı anlatılır. Filmin ana karakterleri okul ortamında tanışır.
Kılıbık	1982	Uğur İnan	https://www.youtube.com/watch?v=csbsGPMmKDY	Filmde karısının sözünden çıkamayan bir adam konu edilir. İki düşman babanın okulda arkadaşlık yapan iki çocuğu konu edilmiştir. Okulla ilgili sahnesi yoktur.
Kurban	1983	Melih Gülgen	https://www.dailymotion.com/video/x88ci6a	Film, kabadayı bir ağabey ile polis memuru kardeşinin öyküsünü konu alır. Not: Kardeşini okutmak isteyen abi ve küçük kardeşin okul sahneleri vardır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Ve Recep Ve Zehra Ve Ayşe	1983	Yusuf Kurçenli	https://www.youtube.com/watch?v=kbKndsBVTM4	Filmde okumak isteyen bir kızın ailesini ikna etme süreci konu edilmiştir.
Kader Çıkmazı	1984	Temel Gürsu	https://www.youtube.com/watch?v=nAC5ZelE0Uo	Film, otelcilik okulunda okuyan genç bir kızla bir tekne kaptanı arasındaki aşkı konu alır. Film okul sahnesi ile başlar.
Kızlar Sınıfı	1984	Ümit Efekan	https://www.youtube.com/watch?v=Agdkx__xluM	Film, yeni atandığı okulda tutunmaya çalışan bir edebiyat öğretmeninin yaşadıklarını konu alır.
Her Şeyim Sensin	1984	Ümit Efekan	https://www.youtube.com/watch?v=3pCszUsrN_A	Filmde, bir adamın dul bir kadına duyduğu aşk konu edilir. Servis şoförlüğü yapan Ferdi, Murat adında bir öğrenciyi ücretsiz olarak okula götürüp getirir. Bu durum Ferdi ile Murat'ın dul olan annesi Billur arasında dedikoduların çıkmasına sebep olur. Not: Okula giden bir çocuk gösterilmektedir.
Körebe	1984	Ömer Kavur	https://www.youtube.com/watch?v=GsPOjaYkquA	Filmde, kaybolan küçük kız ve çocuğunu arayan ailenin hikâyesi anlatılmaktadır. Not: Elif okula giderken kaybolmuştur.
Yavru Kuş	1985	Mehmet Aslan	- Film izlenememiştir.	Karısı öldükten sonra kendini içkiye veren bir mühendisle, çocuklu dul bir öğretmenin aşk öyküsü. Not: Baba kızını yatılı okula yerleştirmiştir.
Affet Allah'ım	1985	Ferdi Tayfur	https://www.youtube.com/watch?v=S4bcUOIS4p8	Film, uyuşturucu yüzünden hayatı kararan üç arkadaşın öyküsünü konu edinir. Ferdi, pek de parlak olmayan bir okul hayatından sonra babası tarafından meslek edinmesi için okuldan alınır. Not: Okulu bırakma teması konu edilir.
Bir Ana Bir Oğlu	1985	Yücel Uçanoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=-OwUi0GumMk	Film, evlenmek zorunda kalan dul bir kadın ve oğlunun yaşadığı sorunları konu alır. Not: Okulu bırakma teması işlenmiştir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Hasretinle Yaşanmıyor	1985	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=inP5bakCuQE	Filmde, arkadaşı tarafından iftiraya uğrayan bir kadının hikâyesi anlatılır. Lise öğrencisi olan Gülden, öğretmeni Kenan ile birlikte olur. Gülden'i kıskanan arkadaşı Yeşim bu durumu okul idaresine bildirir. Bu yüzden Gülden ve Kenan okuldan kovulurlar.
Mavi Yolculuk	1986	Zafer Par	https://www.youtube.com/watch?v=c_om1sjnNoM	Filmde, evli bir kadının eski sevgilisi tarafından kaçırılması konu edilir. Not: Film başrol oyuncularının okuldan mezuniyetleri ile başlar.
Umutsuzlar	1986	Yücel Uçanoğlu	- Film izlenememiştir.	Film, para ile inançları arasında sıkışıp kalan bir gencin öyküsünü konu alır.
Aşığım Aşık	1986	Kamil Renklidere	https://www.youtube.com/watch?v=9AKo2iVS6cM	Genç adam mutsuz bir evlilik yapmış ve bu beraberlikten bir çocuğu olmuştur. bu çocuğun okula geliş gidişleri konu edilmektedir.
Babamız Eğleniyor	1986	Mehmet Bozkuş	https://yesilcamtv.eu/babamiz-egleniyor-1987/	Film, varlıklı bir aileye mensup genç bir adamla dansöz bir kızın aşk öyküsünü konu alır. Not: Filmde okulla ilgili bir sahne yoktur.
Benim Olsaydın	1986	Melih Gülgen	https://www.youtube.com/watch?v=o0iV82hJQkg	Film, zengin bir erkekle fakir bir kızın engellerle dolu aşkını konu edinir. Faruk, Adana'nın varlıklı ailelerinden birine mensuptur. Okulunu bitiren Faruk, bir gecekondu semtinde yaşayan Gül'le evlenmek ister. Ancak Faruk'un babası Abuzer bu fikre karşı çıkar. Not: Okulu bitirme teması kullanılmıştır.
Yalnızlık Bir Şarkıdır	1986	Yücel Uçanoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=omwZCiCwqJU	Film, âşık olduğu kızı elde etmek için yaşam tarzını değiştiren bir lise öğrencisinin öyküsünü konu alır. Film okul ortamını konu ederek başlar.
Yasak Cennet	1986	Mehmet Aydın	https://www.youtube.com/watch?v=ImBCqNDlLI4	Film, genç bir doktorla ressam bir kızın yasak aşkını konu alır. Doktorun asistanlık sınavlarını kazanması teması işlenmiştir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Ziyaret	1987	Kaya Ererez	https://www.youtube.com/watch?v=W5CcmLmjSls	Filmde, annesini öldüren kasaba halkından intikam almak isteyen bir kadının yaşadıkları anlatılır. Bir kasabada annesi ile beraber yaşayan Arzu, belediye başkanının oğlu Murat'la aşk yaşar. Murat okulunu bitirip kasabaya dönünce evlenmeye karar verirler. Bu evliliği onaylamayan Murat'ın babası bir plân yapar. Okulu bitirme teması kullanılmıştır.
Beni Bende Bitirdiler	1987	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=WuN6Y8wgu4Q	Filmde, kimsesiz olan üç kardeşin hikâyesi konu edilir. Ceylan, Can ve Cemal bir trafik kazasında anne ve babasını kaybeder. Kimsesiz kalan üç kardeş hayata tutunmaya çalışır. Cemal, araba tamirciliği yapar. Ceylan, bir kuaförde çalışır. Can ise okuluna devam eder. Ancak beklenmedik bir felaket kardeşlerin birbirinden ayrılmasını sebep olacaktır.
Hep Ezildim	1987	Temel Gürsu	https://www.youtube.com/watch?v=EONvaBaWXJY	Filmde, ailesine bakmak için şarkıcılık yapan bir kız çocuğunun yaşadıkları anlatılır. Çocuğun okul sahneleri konu edilmiştir.
İbret Ayrı Dünyalar	1987	Kaya Ererez	https://www.youtube.com/watch?v=raPH6aU8j2k	Film, geneleve düşen sevgilisini kurtarmaya çalışan bir gencin öyküsünü konu alır. Gençlerin okul hayatı konu edilmiştir.
Leke	1987	Mehmet Aydın	- Film izlenememiştir.	Film, varoluşsal bir arayış içine giren bir gencin öyküsünü konu alır.
Öğretmen	1988	Kartal Tibet	https://www.youtube.com/watch?v=Psng-azUvuY	Bir öğretmenin yaşadığı ekonomik zorluklar sonucu akıl sağlığını kaybetmesi konu edilmiştir. Film okul ortamında öğrenci, öğretmen ve ailesi ile geçmektedir.
Öğretmen Zeynep	1989	Ümit Efekan	- Film izlenememiştir.	Filmde, bir öğretmenin mafya içinde geçirdiği zorlu süreç konu edilir.
Güneşi Göremeden	1989	Faik Ahmet Akıncı	- Film izlenememiştir.	film, okul dönemini birlikte geçiren, yıllar önce ayrılan üç yakın arkadaşın tekrar yollarının kesişmesini konu edinir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
İki Başlı Dev	1989	Orhan Oğuz	https://www.youtube.com/watch?v=pMD9g6TRvVg	Filmde, bir baba ile oğlunun birbiriyle olan ilişkisi anlatılır. Oğlunun okulu ve mezuniyeti konu edilmiştir.
Karartma Geceleri	1989	Yusuf Kurçenli	https://www.youtube.com/watch?v=wel4-P20puU	Filmde, bir öğretmenin yazdığı şiir kitabı yüzünden tutuklanması anlatılır. Öğretmenin okuldaki sahneleri vardır.
Minyeli Abdullah 2	1990	Yücel Çakmaklı	https://www.youtube.com/watch?v=Id7jntfLeQY	Filmde, kendini İslamiyet'i anlatmaya adamış bir adamın hikâyesi anlatılır. Not: Filmde üniversite ortamları ile ilgili sahneler vardır.
Misafir	1990	Uğur Duru	https://www.youtube.com/watch?v=HHyq4LH6z0w	Film, orta yaşlı bir kadınla genç bir adamın aşk öyküsünü konu alır. Hakan, orta halli bir aileye mensuptur. Turizm üzerine öğrenim gören Hakan, okulu bitirince çalışmak için güneydeki bir tatil beldesine gider. Not: okulu bitirme konusu ele alınmıştır.
Seni Seviyorum Rosa	1991	Işıl Özgentürk	https://www.youtube.com/watch?v=WTlqMFzf0Gk	Filmde, hayal ile gerçeği ayırt edemeyen bir kadının hayat hikayesi anlatılır. Ailesinden yeterli ilgiyi göremeyen küçük Rosa, bir rahibe okuluna gönderilir. Buradaki disiplinli eğitime ayak uydurmaya çalışır fakat başarılı olamaz.
Anadolu'da Bir Heykel Okulu	1991	Nilgün Suna	- Film izlenememiştir.	Filmle ilgili bilgiye ulaşılamamıştır.
Sürgün	1992	Mehmet Tanrısever	https://www.youtube.com/watch?v=fLHZvxoGTWg	Filmde, bir öğretmenin sürgün edildiği köyde yaşadıkları anlatılır. Filmde okul ve öğrenciler ile ilgili sahneler mevcuttur.
Çok Özel İlişkiler	1993	Ömer Uğur	https://www.youtube.com/watch?v=9JXWkYDkQ2E	Film, bir kadına âşık olan genç bir adamın hikâyesini anlatır. Filmin kahramanı üniversitede öğrencidir ve arkadaşları ile olan sahneler mevcuttur.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Zıkkımın Kökü	1993	Memduh Ün	https://www.youtube.com/watch?v=txhKn4xyLho	Filmde, yoksul bir ailenin çocuğu olan Muzaffer'in hikâyesi anlatılır. Ailesiyle Adana'da bir gecekonduda yaşayan Muzaffer'in hayattaki en önemli amacı okumaktır. Not: Filmde kahramanın okul ortamı ile ilgili sahneleri mevcuttur.
Bize Nasıl Kıydınız	1994	Metin Çamurcu	https://www.youtube.com/watch?v=IJsVyj_cUWM	Filmde, dindar insanların maruz kaldığı baskılar konu edilir. Hüseyin, Erzincanlı bir öğretmendir. Dindar bir insan olan Hüseyin öğretmen, okulda sıkıntı yaşamaktadır.
Mum Kokulu Kadınlar	1996	İrfan Tözüm	https://www.dailymotion.com/video/x7n391h	Filmde, aynı mahallede yaşayan bir grup insanın sorunları konu edilir. Firuzan hanım İhsan isminde bir evlat edinir. İhsan Robert Kolejinde okumaktadır.
Kasaba	1997	Nuri Bilge Ceylan	https://kultfilmler.com/kasaba-izle/	Okula gidip gelen küçük bir kız, hayalleri olan bir genç ve askerlik anılarıyla yaşama tutunmaya çalışan yaşlı bir adamın hayata bakışları aynı kasaba içinde yalın bir dille anlatılır. bir köy okulu konu edilmiştir.
Bana Şans Dile	2001	Çağan Irmak	https://www.youtube.com/watch?v=QYqWyC-PaR8	Film, okula silahla gelen bir lise öğrencisinin yol açtığı olayları konu edinir. Filmin tamamı okul ortamında geçmektedir.
Komser Şekspir	2001	Sinan Çetin	https://www.roketdizi.pw/film/komser-sekspir	Filmde, kansere yakalanan kızı için karakolunu tiyatroya çeviren bir komiserin hikâyesi anlatılır. Komserin kızı okuldaki tiyatro provalarında bayılmıştır.
Hababam Sınıfı Merhaba	2004	Kartal Tibet	https://www.youtube.com/watch?v=MFFnMa9kgC4	Filmde, Hababam Sınıfı'nın hocalar ve idarecilerle olan ilişkisi anlatılır.
Okul	2004	Yağmur-Durul Taylan	https://www.fullhdfilmizlesene.pw/fantastik-filmler/okul-izle-yerli-yapim/	Film, liseli bir aşığın intiharını ve ardından yaşananları anlatır.
2 Genç Kız	2005	Kutluğ Ataman	https://yesilcamtv.eu/?s=iki+gen%C3%A7+k%C4%B1z	Filmde, farklı hayatlar yaşayan iki öğrenci kızın kurduğu arkadaşlık konu edilir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Hababam Sınıfı 3.5	2005	Ferdi Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=ZwwcjQ3fFr4	Filmde, Hababam Sınıfı'nın okulun müdürü Deli Bedri'ye karşı verdiği mücadele anlatılır.
Hokkabaz	2006	Cem Yılmaz	https://www.dailymotion.com/video/x3xjvir	Film, sihirbaz olmayı kafaya koyan iki çocukluk arkadaşının maceralarını anlatır. Filmin kahramanları okuldan arkadaştırlar.
Sınav	2006	Ömer Faruk Sorak	https://www.youtube.com/watch?v=lmyvqFcQiic	Filmde, üniversite sınavına hazırlanan öğrencilerin yaşadığı stres anlatılır. Okulda sınava giren öğrenciler sınav soruları çalma girişimlerinde bulunurlar.
Son Osmanlı Yandım Ali	2006	Mustafa Şevki Doğan	https://www.youtube.com/watch?v=oKWaDoC_ef8	Filmde, milli mücadeleye katılmaya karar veren bir adamın hikâyesi anlatılır. Not: Yandım Ali Bahriye Mektebinden kaçmıştır.
Sözün Bittiği Yer	2007	İsmail Güneş	https://www.youtube.com/watch?v=1jc51h7LikI	Filmde, bir baba ile oğlunun hikâyesi anlatılmaktadır. Turgay, oğlu Umut'u tek başına büyütmektedir. Okullarda palyaço gösterileri yapar ve dizilerde küçük rollerde oynar. Turgay'ın okul gösterileri ve oğlunun öğretmeni ile sahneler mevcuttur.
3 Saat	2008	Can Candan	https://vimeo.com/87335520	Belgeselde, adını her yıl yüzbinlerce insanın girdiği ÖSS'nin süresi olan ve halk dilinde daha çok "3 saat" olarak kullanılan 180 dakikadan almaktadır. Okul ve dersane ortamları konu edilmiştir.
Bahoz Fırtına	2008	Kasım Öz	https://www.youtube.com/watch?v=xZc6XueHs64	Filmde, kimlik sorgulaması yaşayan bir Kürt gencinin hikâyesi anlatılır. Cemal, üniversite sınavını kazanıp Tunceli'den İstanbul'a gelir. Memleketinde siyasi bir kimliğe sahip olmayan delikanlı, okul çevresinde bambaşka bir ortamla karşılaşır.
Girdap	2008	Talip Karamahmutoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=i2TQcGC7X68	İstanbul Üniversitesi'ni kazanan Umut, Antalya'dan gelip okula kaydını yaptırdıktan sonra; kantindeki ilanlar yoluyla kiralık bir ev ve iki ev arkadaşı bulur. Ev arkadaşlarıyla mistik olaylar yaşar.
Hayat Var	2008	Reha Erdem	https://www.youtube.com/watch?v=vHUr_gvuRLA	Film, on dört yaşındaki Hayat'ın çocukluktan ergenliğe geçişte yaşadıklarını anlatır. Hayat'ın okul ortamı gösterilmektedir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Mustafa	2008	Can Dündar	https://www.youtube.com/watch?v=5p2cl5ZE5NA	Filmde, Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumundan ölümüne kadar olan hayat hikâyesi anlatılır.
Son Buluşma	2008	Nesli Çölgeçen	https://www.youtube.com/watch?v=F9VKR1dOo-M	Filmde, Kurtuluş Savaşı'nda gazi olan bir adamın diğer gazileri ziyaret etmesi konu edilir. gazilerin okul ortamında öğrencilere bilgi verdiği sahneler gösterilmektedir.
Tatil Kitabı	2008	Seyfi Teoman	https://kultfilmler.com/tatil-kitabi-izle/	Filmde, iletişim sorunları yaşayan bir aile ve ani bir hastalık sonucu değişen ilişkileri anlatılır. Filmde yer alan çocukların okul hayatları konu edilmiştir.
Ay Lav Yu	2008	Sermiyan Midyat	https://www.youtube.com/watch?v=bFY9IevKEf0	Tinne, aslen var olan ve fakat hiçbir yönüyle resmi olamayan bir köydür. Tinne'nin tek resmi ve kimlikli adamı İbrahim üniversiteyi bitirmiş askerliğini yapmış ve köyüne geri dönmektedir. Tüm köyün umududur İbrahim. Tema: Okulu bitirmek
Çöpte Dostoyevski Buldum	2008	Enis Rıza	https://ugurfilm1.com/copte-dostoyevski-buldum/	Oktay, bitirmediği ilkokuldan yıllar sonra ilk defa, kâğıt çöpleri arasında bulup ayırdığı bir kitabı okuyor: Suç ve Ceza/ Dostoyevski.
Almanya'ya Hoş Geldiniz	2008	Yasemin Samdereli	https://www.youtube.com/watch?v=iWEvAj2I-5w	Film, Almanya'da yaşayan üç neslin hikâyesini konu edinir. Cenk, Ali ve Gabi'nin oğludur. Babası Türk, annesi Alman'dır. Okulda Türk mü yoksa Alman mı olduğunu bilemez ve kimliğini sorgulamaya başlar.
Anadolu Kartalları	2008	Ömer Vargı	https://www.youtube.com/watch?v=hSDMZZGx348	Film, bir grup arkadaşın pilot olmak için Çiğli Hava Okulu'nda geçirdikleri eğitim sürecini anlatır.
Atlı Karınca	2008	İlksen Başarır	https://jetfilmizle.club/atli-karinca-izle.html	Film, bir ailenin bütün fertlerini kuşatan bir dramı anlatır. filmin kahramanlarından Edip yatılı okulda okumaktadır.
Hangi Film	2008	Egemen Sancak	- Film izlenememiştir.	Efe, Ömer, Engin ve Apo konservatuar tiyatro bölümü 3. sınıfta okuyan, gelecekte ne yapacakları, nasıl para kazanacakları ile ilgili kaygıları olan gençlerdir. Hayatlarını film karakterleri gibi yaşamakta, onlara özenmektedirler.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Toprağa Uzanan Eller	2011	Ömer Can	https://www.youtube.com/watch?v=pXBLJjPRlpQ	Toprak, Urfa'dan Çukurova'ya mevsimlik işçi olarak giden bir ailenin ortanca çocuğudur. Sekiz yaşında olmasına rağmen hiç okula gitmemiş ve nüfus kağıdı henüz çıkarılmamıştır. Not: Filmde okulla ilgili bir sahne bulunmamaktadır.
Güzelliğin On Par Etmez	2011	Hüseyin Tabak	https://www.youtube.com/watch?v=0hqJLXwKt1I	Film, yabancı bir ülkeye göç eden küçük bir çocuğun yaşadıklarını konu edinir. küçük çocuğun okul ortamı gösterilmektedir.
Sarı Siyah	2011	Levent Akçay	https://www.youtube.com/watch?v=ljSU_JDDJeE	Film, Çanakkale Savaşı'nda kardeşini arayan bir ağabeyin hikâyesini anlatır. Okul hastaneye çevrilecektir. Gönüllü lise öğrencileri askere kabul edilmektedir. Mehmet ve diğer sultani öğrencileri orduya katılıp Çanakkale'ye doğru yola çıkar.
Semi	2011	Refik Çakar	- Film izlenememiştir.	10 yaşındaki bir çocuğun dünyası anlatılmıştır.
Taş Mektep	2011	Altan Dönmez	https://www.youtube.com/watch?v=tD4cJnoJa2g	Filmde, bir grup öğrencinin Çanakkale Savaşı'na katılması konu edilir.
Yarım Kalan Mucize	2012	Biket İlhan	https://www.youtube.com/watch?v=mlriBsHcxyA	Filmde, etrafındaki insanlara karşı okumaya çalışan bir kadının yaşadıkları anlatılır. Tema: Köy enstitüleri
Halam Geldi	2012	Erhan Kozan	https://www.youtube.com/watch?v=Pydff5tE1s0	Film, Kuzey Kıbrıs'ın bir sınır köyünde yaşayan Reyhan'ın hikâyesini anlatmaktadır. Reyhan, Diyarbakır'dan Kıbrıs'a getirilen ailelerden birinin kızıdır. Babası Reyhan'ı okuldan almak ve evlendirmek için adet görmesini beklemektedir.
Toprağın Çocukları	2012	Ali Adnan Özgür	https://www.youtube.com/watch?v=OjlqlgUwCiE	Köy enstitüleri anlatılmaktadır. Film okulda geçmektedir.
Kutsal Bir Gün	2013	Serdar Tezmizkan	-	Film, orta yaşlı bir abi kardeşin birlikte geçirdikleri günü anlatır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Onuncu Köy Teyatora	2013	Bahadır Abşin	https://www.youtube.com/watch?v=FCejlmLiXZI	10. Köy "Teyatora" filmi; masum ve temiz kalpli insanların yaşadığı, şirin, komik ve henüz yalanın keşfedilmediği bir köyü anlatmaktadır. Tiyatronun temsilcisi Dionysos'un yaşadığı 10.Köy'e yolları düşen bir öğretmen ve bir tiyatro kumpanyası, burada garip durumların olduğunu ve köylülerin garip konuşmalar yaptıklarını fark ederler. Öğretmenin öğrenciler ve okuldaki ortamı gösterilmektedir.
Annemin Şarkısı	2013	Erol Mintaş	https://ugurfilm1.com/annemin-sarkisi/	Filmde, bir ilkokul öğretmeni ile şehir hayatına alışamayan annesinin yaşadığı sorunlar anlatılır. Öğretmenin okul ortamı gösterilmektedir.
Birleşen Gönüller	2013	Hasan Kıraç	https://www.youtube.com/watch?v=0WV3-NxBMPk	Film, birbirine benzer durumlardaki iki kadının yalnızlığı konu edilir. Yunus eşini ve çocuklarını alıp Kazakistan'a gider. Niyeti burada bir okul kurmaktır. Yunus'un okulu açma çabaları konu edilmiştir.
Kış Uykusu	2013	Nuri Bilge Ceylan	https://kultfilmler.com/kis-uykusu-izle/	Film, Aydın, Nihal ve Necla'nın birbirleriyle olan hesaplaşmalarını konu edinir. Aydın, emekli olduktan sonra İstanbul'dan Kapadokya'ya gider. Yerel gazetede köşe yazıları yazmaya başlar. Nihal çevredeki köy okulları için yardım toplamaktadır. Kardeşi Necla ise atalete düşmüş bir çıkış yolu aramaktadır. Üçünün taşrada kendi iç sorgulamaları, bir süre sonra birbirlerine döner. Filmde okulla ilgili bir sahne bulunmamaktadır.
Mutlak Adalet	2013	Hüseyin Eleman	https://www.youtube.com/watch?v=Mz9J5J5nhXo	İzmir'de bir ilköğretim okulunda Türkçe öğretmenliği yapan Metin, karısı Bahar ve kızları Ece ile birlikte mutlu bir hayat sürmektedir. Başlarına gelen olaylardan sonra Metin, dağılan ailesini tekrar kazanmak için bir mücadele verir.
Selam Bahara Yolculuk	2013	Hamdi Alkan	- Film izlenememiştir.	İsmail öğretmen, kendini eğitime adamış gönül kahramanlarından biridir. Fakat Kırgızistan'da yepyeni ve umut dolu bir hikaye yazmak, İsmail'in beklediği kadar kolay olmayacaktır. İsmail okul açma hayali için çabalamaktadır.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Sınırın Rüyası	2013	Yüksel Alagöz	- Film izlenememiştir.	İbrahim bir ilkokulda Tarih öğretmeni olarak görev yaparken bir yandan da ülkenin çeşitli yerlerinde Türkiye lehine konferanslar vermektedir. Önce karısı tarafından terk edilir. Çok sevdiği kızı elinden alınmaya çalışılır. Ve nihayet işinden atılması gündeme gelir. İbrahim artık tek başına kalmıştır. Ve hayatını tekrar geri kazanması için çok çalışması gerekecektir.
Sürgün İnek	2013	Ayhan Özen	https://www.youtube.com/watch?v=vMF8H8gnheQ	Film, 28 Şubat sürecinde bir köyde yaşananları konu edinir. Okul bahçesine giren bir ineğin Atatürk büstünü kırması ile olaylar başlar. Okuldaki öğretmen ve eğitim yöneticileri için zorlu bir süreç vardır.
Tepecik Hayal Okulu	2013	Güliz Sağlam	Film izlenememiştir.	Filmde yönetmen çocukluğunu, düşlerini, yaşamını konu ederek hayal gerçek ikilemi anlatılmaya çalışılmıştır.
Ümmü Sıbyan: Zifir	2013	Efe Hızır	https://www.youtube.com/watch?v=trJ0J46n3eE	Film, okulda ruh çağıran bir grup arkadaşın yaşadıklarını konu edinir.
Yağmur Kıyamet Çiçeği	2013	Onur Aydın	https://www.youtube.com/watch?v=Rzwclq9pww8	Film, Çernobil kazası nedeniyle birbiriyle kesişen kişilerin yaşadıklarını konu edinir. Kazım, İstanbul'da bir üniversite öğrencisidir. Siyasi olaylara karıştığı için tutuklanır. Kazım okuldan uzaklaştırılır. Genç adam ailesinin yanına, Hopa'ya döner. Burada okulu bırakıp müzisyen olmaya karar verir.
Yola Çıkmak	2013	Evren Erdem	https://www.youtube.com/watch?v=I5cpFFFdUro	Film iki kardeşin babalarını bulma sürecini anlatır. Not: filmde okul sahnesi mevcuttur.
Zilin Sesi	2014	Levent Demirkale	Film izlenememiştir.	Fizik öğretmeni Tarkan, futbolcu olma hayali kuran kardeşiyle beraber İstanbul'a taşınır. Tarkan'ın bir türlü şansı dönmez, fizik öğretmeni olarak iş bulamaz ama sonunda müzik öğretmeni olarak iş bulmayı başarır! Aynı okulda İngilizce öğretmeni olan Süreyya ile tanışması hayatında başka maceralara yol açar.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Bir Varmış Bir Yokmuş	2014	İlksen Başarır	https://www.dailymotion.com/video/x3azjw2	Film, Anaokulu öğretmeni Nehir ve Ozan'ın çalkantılı aşklarını konu edinir. Nehir'in okuldaki sahneleri vardır.
Delibal	2014	Ali Bilgin	https://efullizle.com/delibal-izle/	Film, birbirine âşık olan iki gencin hikâyesini anlatır. Barış, adı dışında hakkında hiçbir şey bilmediği Füsun'u uzun süre aradıktan sonra sonunda bulur. Ona karşı ilgisini göstermekten çekinmez. Fakat okulu dereceyle bitirip yüksek lisans için Amerika'ya gitmek isteyen Füsun'un başka hedefleri vardır.
Genç Pehlivanlar	2014	Mete Gümürhan	https://www.dizifilmbox.pw/genc-pehlivanlar-full-izle/?doing_wp_cron=1655321314.1460850238800048828125	Film Amasya Güreş Merkezi Yatılı Okulu'nda geleceğin (olimpik, yağlı ya da geleneksel) güreş şampiyonları olmayı hayal eden, yaşları 10 ile 18 arasında değişen 28 çocuğun zorluk ve zaferleriyle dolu hikâyesini anlatıyor.
Kar Korsanları	2014	Faruk Hacıhafızoğlu	https://hdfilmseyret.net/kar-korsanlari-snow-pirates-1080p-izle/	Film, 12 Eylül döneminde Kars'ta yaşayan üç çocuğun başından geçenleri anlatır. Çocukların okul hayatları konu edilmiştir.
Mavi Bisiklet	2015	Ümit Köreken	https://www.hazirfilm.com/mavi-bisiklet-izle/	Film bisiklet almak isteyen bir çocuğun okul arkadaşı için hayalinden vazgeçmesini anlatır.
Memleket	2015	Murat Saraçoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=HGcLGZf1Ho0	Film, yaşadıkları köy sular altında kalan bir ailenin yaşadıklarını anlatır. Çocuklar okula gitmek için zorlu yollardan geçerler.
Mucize	2015	Mahsun Kırmızıgül	https://www.youtube.com/watch?v=k7rGyEbyH8g	Film, ıssız bir köye atanan bir öğretmenin yaşadıklarını konu edinir.
Mustang	2015	Deniz Gamze Ergüven	https://puhutv.com/mustang-izle	Filmde, anadolu'da amca ve babaanneleriyle yaşayan beş kız kardeşin yaşadıkları anlatılır. Lale ve kardeşleri okul çıkışında erkek arkadaşlarıyla birlikte sahilde oyun oynarlar. Fakat bu olay şehirde kızların adlarının çıkmasına sebep olur. Okul ortamını göstermemektedir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Öyle Ya Da Böyle	2015	Alper Kaya	https://www.youtube.com/watch?v=IRWBgW6FJRw	Film, senaryo yazmaya çalışan iki gencin yaşadıklarını konu edinir. Hakan ve Mehmet iki gençtir. Tiyatro yazarlığı bölümünden mezun olmuşlardır. Okulda idealist olan gençler mezun olduktan sonra hayatlarını sürdürmek için televizyona iş yapmaları gerektiğini fark ederler.
Senden Bana Kalan	2015	Abdullah Oğuz	https://www.filmgooo.com/senden-bana-kalan.html	18 yaşına girdiği gün, dedesinden kalan mirası alabilmesi için yerine getirmesi gereken vasiyet gereği köy okulundan mezun olması gereken Özgür, geldiği köyde hayatının en büyük sırrı ve aşkıyla tanışacaktır.
Sihirbazlık Okulunda Bir Türk	2015	Erdi Dikmen	https://www.youtube.com/watch?v=NA0fSjFnIDY	İstanbul'un orta halli semtlerinden birinde yaşayan, lise öğrenimini zorlukla tamamlamış, ailenin tek çocuğu olan Mehmet, zeki olmasına rağmen haylazlığı yüzünden hayatı boyunca başarılı olamamış bir gençtir. Sınav sonuçlarının açıklanmasına kısa bir süre kala bir gece Spellcraft Sihirbazlık ve Büyücülük Okulu'ndan gelen mektupla hayatı değişir.
Biz Size Döneriz	2015	Doğa Can Anafarta	https://filmfiz.net/biz-size-doneriz-izle	Film, okuldan sonra hayata ilk adımlarını atan altı gencin hikâyesini anlatır. Film çocukların mezuniyetleri ile başlar.
Cin Çıkartması	2015	Mümtaz Yıldırımlar	https://www.youtube.com/watch?v=q3ZNnY4epNY	Film, kardeşinin ölümünün ardından zor günler yaşayan Hannah'nın yaşadıklarını anlatır. Otizmli Hannah, kardeşi Angel'ın ölümüyle yıkılır. Evde daima anne ve babasının şiddetine maruz kalır. Genç kızdan kurtulmak isteyen aile, Hannah'yı bir yatılı okula gönderir. Tema: Yatılı okul
Çok Uzak Fazla Yakın	2015	Türkan Derya	https://jetfilmizle.club/cok-uzak-fazla-yakin-izle-turk-filmi.html	Filmde, mesafeleri anlamsız kılan bir aşk hikâyesi anlatılmaktadır. Aslı ve Cem üniversite yıllarında tanışmıştır. İkisi de konservatuar öğrencisidir.
Elveda Berlin	2015	Fatih Akın	https://puhutv.com/elveda-berlin-izle	Filmde, yaşıtları tarafından dışlanan iki gencin büyüme yolculuğu konu edilir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
İftarlık Gazoz	2015	Yüksel Aksu	https://tr-tr.facebook.com/dabmedya/videos/iftarl%C4%B1k-gazoz-2016/426842561288606/	Filmde, Adem'in 1970'lerde geçen çocukluğu konu edilir.
Kuyu	2015	Serdar Bardakçı	https://www.youtube.com/watch?v=yk8eGZ8jJZw	Sarıhacılar köyünde yaşanan gizemli olaylar okul sıralarında çok konuşulur. Birçok kimse bu olaylardan korkar, fakat Ömer arkadaşlarına göre daha cesur biridir ve bu gizemi herkesten çok merak eder. Ömer in içindeki bu merak, Leyla öğretmenin kendilerinden hikaye istemesiyle güçlenir.
Türk Lokumu	2015	Deniz Denizciler	-Film izlenememiştir.	Anadolu'da bir devlet okulunda okuyan Niyazi derslerinin başarısı ve okul birinciliği sebebiyle İstanbul'daki bir Amerikan kolejinde yatılı ve burslu okumak için bir teklif alır. Babası Emin Efendi biricik oğlunun bu büyük kolejde okuyup büyük adam olacağını umut ederek İstanbul'a gönderir.
Yağmurlarda Yıkansam	2015	Gülten Taranç	-Film izlenememiştir.	Film, hayatları kesişen iki kadının yaşadıklarını konu edinir.
Yolsuzlar Çetesi	2016	Ali Ayyıldız	https://1080pfilmizle.me/yolsuzlar-cetesi-2016-izle.html	Film, kendi işlerini kurmak isteyen iki arkadaşın yaşadıklarını konu edinir.
Cumali Ceber	2016	Cihan Berk-Gökhan Gök	https://www.dailymotion.com/video/x87fcq1	Film, emekli olmak isteyen bir adamın başına gelenleri konu edinir.
Sarıkamış Çocukları	2017	Can Ulkay-Mutlu Karadoğan	https://www.youtube.com/watch?v=NbKMeJ-tGIU	Filmde, 1915 yılında yaşanan Sarıkamış faciası konu edilir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Aşk Bu Mu	2017	Ömer Uğur	https://www.youtube.com/watch?v=D8t7j7PAOUc	Umut küçüklüğünden bu yana hırsızlık yapan bir gençtir. Sürekli hayatının fırsatını ve ailesini arar. İkisini de bulamaz. Gülüm ise hayatında hiçbir sıkıntısı olmayan, okulunu zamanında bitiren ve hayallerine sadece bir adım uzaklıkta olan bir genç kızdır. Fakat hayallerine giden o adımı atmadan önce takılır, düşer. Gülüm'de karaciğer yetmezliği olduğu anlaşılır. Hemen nakil olmazsa ölecektir. Umut ile Gülüm'ün kaderi bu noktada birleşir.
Aslı Gibidir	2017	Evren Erdoğan	https://filmizlettim.com/hd/asli-gibidir-izle/	Film, oyunculuk yapmak isteyen genç bir kadının başından geçen komik olayları konu edinir.
Çınar	2017	Mustafa Karadeniz	https://www.filmmom.pro/cinar-izle/	Film, engelli oğulları için mücadele eden bir anne ile babanın hikâyesini anlatır.
Ecinni	2017	Cennet Sağlam	https://www.filmmom.pro/ecinni-tilsimli-mezar/	Film, bir belgesel çekmek isteyen bir grup arkadaşın yaşadıklarını konu edinir. Kadir bir üniversite öğrencisidir.
Kayhan	2017	Togan Gökbakar	https://www.guncelhdfilm.com/vidyo/kayhan-2018-tek-parca-full-izle-sahan-gokbakar-yerli-komedi-filmiii.html	Film, arkadaşlarından intikam almak isteyen bir adamın yaşadıklarını konu edinir.
Sirayet	2017	Onur Aldoğan	https://www.youtube.com/watch?v=EuXkg_yrV2s	Annesini iyileştirmek isteyen bir genç kızın başına gelenler konu edilir.
Sokak Sınıfı	2018	Mehmet Yaşa	Film izlenememiştir.	Mahallenin okuma yazma bilmeyen gençleri, okuldan kaytaran çocukları sokakta eğitmek için bir maceranın peşinde koşarlar.
Akıllarda Seza	2018	Özgür Bakar- Apler Kızılcım	https://www.youtube.com/watch?v=AasmuLfz0LM	Filmde, yıllarca komada kaldıktan sonra uyanan Mustafa'nın zamana karşı verdiği mücadele anlatılır. Mustafa bir lise öğrencisidir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Cep Herkülü	2018	Özer Feyzioğlu	https://www.fullhdizlet t.com/movieqi/cep-herkulu-naim-suleymanoglu-full-hd-izle/	Filmde, ülkesinden iltica eden bir sporcunun hikâyesi konu edilir. Daha çocuk yaştayken Naim'in spora olan yeteneği keşfedilir. Şehir dışındaki bir spor okulunda yatılı olarak eğitim görmeye başlar. Kısa sürede dünyaca çapında başarılar elde eder. Ancak ülkesinde yaşadığı bazı sorunlar onu farklı bir mücadeleye itecektir.
Güller	2018	Murta Bozkurt	https://www.filmmom. pro/guller-izle/	Film, 28 Şubat döneminde kekeme bir çocuğun köyüne döndüğünde yaşadığı olayları konu edinir.
Hababam Sınıfı Yeniden	2018	Evren Erdoğan	https://www.filmmom. pro/hababam-sinifi-yeniden-izle/	Okula yatılı gelen kız öğrenciler ile okulun gediklileri başlarda birbirlerine meydan okurken, bir süre sonra müttefik olarak birlikte birçok maceraya atılır.
Keşfedilmemiş Çocuklar	2019	Murat Ünalan	https://siyahfilmizle.inf o/kesfedilmemis-cocuklar-2019-sansursuz-izle/	Ailesi tarafından terk edilmiş ve çocuk yuvasında yaşayan kahramanlarımız çeşitli yeteneklere sahiptirler. Hayata tutunma çabalarına karşın kirli sokaklardaki eller bir şekilde kendilerine ulaşmıştır. Yuvada ve okuldaki öğretmenlerinin yardımı ve özel yetenekleri sayesinde bu karşılaştıkları tehlikelerden kurtulmayı başarırlar.
Küçük Şeyler	2019	Kıvanç Sezer	-Film izlenememiştir.	Film, işsiz kalan bir adamın yaşadıklarını konu edinir. Bahar ve Onur orta sınıf bir çifttir. Genç adam bir ilaç firmasında çalışır. Bahar ise anaokulu öğretmenidir.
Merhaba Güzel Vatanım	2019	Ahmet Ümit	-Film izlenememiştir.	Film, ayrı kuşaktan iki yazarın yaşadıklarını anlatır.
Sesinde Aşk Var	2019	Tufan Bora	https://www.dizifilmbo x.pw/sesinde-ask-var-izle/	Film, müzik kariyeri ile okulu arasında sıkışan genç bir kadının yaşadığı zorlukları konu edinir.

Ek A'nın devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmen	Link	Konusu
Tez 13. Gece	2019	Taylan Işıklar	https://www.youtube.com/watch?v=ljimiwy0284	Erkek arkadaşı Emre'nin önerisiyle Narin adlı psikolojik sorunları olan bir öğrencinin yanına taşınan Gaye klinik psikoloji alanında yüksek öğrenim görmektedir. Gaye, okulunun bitirme tezi için konu olarak Narin'i seçer ve onunla yaptığı seansları kardeşi Barış'ın yolladığı kamera ile çekmeye başlar.
Mendilim Kekik Kokuyor	2020	Kadir Bozkurt	-Film izlenememiştir.	1915 Çanakkale savaşı konu edilmiştir.

EK B Okul İçerikli Filmler (95 Adet)

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Ben Bir Günahsızım	1959	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=szwSRcE_lzM	Bir Ailenin yaşadığı felaketler sonucu ailenin oğlunun okuyarak ailesini kurtarması anlatılmaktadır. NOT: Filmin içeriğinde yatılı okulda eğitim görme ve Tıp eğitimi alan doktor yer almaktadır.
Samanyolu	1959	Nevzat Pesen	https://www.youtube.com/watch?v=iFwcGvskkW0	Film, teyze çocukları Zülal ve Nejat'ın hikâyesini anlatır. Eğitimini yarıda bırakan Nejat, uzun zamandır teyzesinin yalısında yaşamaktadır. Bir şair olan Nejat teyzesinin kızı Zülal'e âşıktır. Zülal ise Nejat'la durmadan çekişmekte, mevki sahibi olmadığı için onu aşağılamaktadır. Not: Okulu bırakma teması işlenmiştir.
Ayşecik Şeytan Çekici	1960	Atıf Yılmaz Batıbeki	https://www.youtube.com/watch?v=0L5wiSemvhc	Filmde, annesi ile babası ayrı olan bir kız çocuğunun hikâyesi anlatılır. Ayşecik, mahallenin yaramazlıklarıyla meşhur küçük kızıdır. Annesi Şükran, kızları henüz bebekken eşi Orhan'ı terk etmiştir. Orhan, Ayşecik'i annesinin öldüğü yalanıyla büyütür. Günün birinde Şükran, kızını geri almak istediğiyle çıkagelir. Kızının iyi bir eğitim almasını için Orhan'ı ikna etmeye çalışır. Orhan, bu teklif karşısında zor bir karar vermek zorunda kalacaktır.
Şehirdeki Yabancı	1962	Halit Refiğ	https://www.youtube.com/watch?v=hyCZ6BXFhps	Filmde, yaşadığı topluma yabancılaşan ve yalnızlaşan bir mühendisin öyküsü anlatılır. İngiltere'deki eğitimini tamamlayan Aydın, memleketi Zonguldak'a döner. Maden ocağında mühendislik yapmaya başlar. Eğitimi tamamlama teması işlenmiştir.
Akdeniz Şarkısı	1963	Nejat Saydam	-Film izlenememiştir.	Film, evli bir adamın yurtdışındaki yasak aşkını anlatır. Haluk, başarılı bir iş adamıdır. İşi dolayısıyla sık sık yurtdışına çıkar. Uçakta Berrin ile karşılaşır. Berrin kariyerinin başında olan bir müzisyendir. Yurtdışında eğitim almış ve gelecek vaat etmektedir. Berrin ile Haluk arasındaki aşk onları çıkmaza sokar. Hayatlarında bir tercih yapmak durumundadırlar. Eğitim teması işlenmiştir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Büyük Yemin	1963	Süreyya Duru	https://www.youtube.com/watch?v=NjvdVeeI7rQ	Filmde, aynı evde yaşayan bir grup erkeğin hayatlarına giren bir kadınla birlikte yaşadıkları değişim konu edilir. Turgut, Doğan ve Tarık aynı evde yaşamaktadır. Doğan tıp fakültesinden mezun olur. Doğan'ın mezuniyetini kutlamak için üçlü bir randevu evine gider. Randevu evinde tecavüze uğramak üzere olan Sibel'i kurtarırlar. Doğan, kimsesiz olan Sibel'in kendileriyle yaşaması için annesini ikna eder. Sonrasında eğitimine devam etmek için Avrupa'ya gider. Geride kalan Turgut ve Tarık ise Sibel'le birlikte olmak için birbirleriyle mücadele edecektir.
Anne Çok Gördü Felek	1964	Nuri Akıncı	-Film izlenememiştir.	Çocuğunun okula devam etmesini isteyen bir annenin mücadelesi işlenmiştir. Eğitim alma teması
Gençlik Rüzgar	1964	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=-5XsWgMG9Ko	Film, çocukluktan beri birbirine âşık olan Mehmet Ali ile Fatma'nın hikâyesini konu alır. Fatma, neşeli ve kaygısız bir kızdır. Mehmet ile birbirlerini sevmektedirler. Fatma'nın ailevi problemleri onları daha da yakınlaştırır. Ancak küçük bir tartışma ikilinin arasını açar. Mehmet ve Fatma yurtdışına eğitime gider. Döndüklerinde birbirlerinden bağımsız hayatları vardır. Karşılaştıklarında tekrar bir ilişki içine girerler. Eğitim alma teması işlenmiştir.
Sahte Sevgili	1964	Burhan Bolan	-Film izlenememiştir.	3 arkadaşın okul hayatları konu edilmiştir. Eğitim alma teması işlenmiştir.
Tığ Gibi Delikanlı	1964	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=5j_VmjFT0dA	Filmde, zengin bir kıza âşık olan bıçkın bir delikanlının hayatı anlatılır. Eğitim alma teması işlenmiştir.
Bir Gönül Oyunu	1965	Mustafa Karataş	https://www.youtube.com/watch?v=OK0rYCJjC8c	Film, Türkan ile Orhan'ın evlilik macerasını konu alır. Türkan, İngiltere'de hukuk eğitimi almış, potansiyel suçluları suça bulaşmadan kurtarmak amacıyla psikolojiye merak salmıştır.
Cici Kızlar	1965	Aram Gülyüz	https://www.youtube.com/watch?v=uRdvG7XJXFs	Film, İngiltere'de kimya eğitimi gören Nermin'i kendi fabrikalarında çalıştırmak isteyen iki rakip şirketin teşebbüslerini konu alır. Eğitim alma teması işlenmiştir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Elveda Sevgili	1965	Osman Fahir Seden	https://www.youtube.com/watch?v=fLqG6IY4tJs	Filmde, aralarında kan davası olan iki ailenin ve çocuklarının ilişkileri konu edilir. Selimoğulları ailesinden Nuri, Kadiroğulları ailesinden Turgut'u öldürür. Fakat şahitlik eden akrabaları sayesinde hapisten kurtulur. İki ailenin de yurtdışında eğitim almış çocukları vardır. Eğitim alma teması işlenmiştir.
İnatçı Gelin	1965	Sırrı Gültekin	https://www.youtube.com/watch?v=s-k5yUNmRWg	Film, iki düşman ailenin fertleri olan Ayşegül ve Metin'in aşkını anlatır. Metin İstanbul'da eğitim almış köyüne dönmüştür.
Kartalların Öcü	1965	Osman Fahir Seden	https://www.youtube.com/watch?v=19G7NiEFKro	Filmde, aynı kadına âşık olan iki arkadaşın hikâyesi konu anlatılır. Üsteğmen olan Kemal ile Samim, çocukluklarından beri yakın arkadaştır. Kıbrıs'taki gizli bir operasyon için görevlendirilip İstanbul'a eğitime gönderilirler.
Sevinç Gözyaşları	1965	Osman Fahir Seden	https://www.youtube.com/watch?v=BdYbiUoonoM	Film, birbirlerini seven Ayhan ile Selma'nın aşkı konu edinir. Ayhan, küçük yaşta yetim kalır. Babasının hizmetkârlığını yaptığı Hulusi Paşa'nın yardımlarıyla tahsiline devam eder. Eğitimini tamamlayıp mühendis olan Ayhan, beraber büyüdüğü Selma'yla evlenmek ister. Eğitim alma konusu işlenmiştir.
Siyah Gözler	1965	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=FOkMOfjc2Mg	Filmde mühendislik eğitimi alan bir gencin evlenmek istediği kızla hikayesi konu edilmiştir.
Şoförün Kızı	1965	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=n34Tekm9GJI	Filmde, şoförünün kızına âşık olan bir iş adamının hikâyesi anlatılır. Fabrikatör Ayhan, kardeşi Ekrem'in yaşantısından çok şikâyetçidir. Bu yüzden Ekrem'i yola getirmeyi kafasına koyar. Ekrem'e âşık olan şoförünün kızı Arzu'nun bu işi yapacağını düşünür. Bir anlaşma yaparak Arzu'yu İzmir'e gönderir. Burada Arzu sosyeteye karışabilmek için gerekli eğitimi alır.
Sürtük	1965	Ertem Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=oNI4a8GPQzA	Filmde, şarkıcı Naciye'nin meyhanelerden şehrin büyük gazinolarına taşınan hikâyesi anlatılır. Naciye eğitim ile çok güzel yerlere gelecektir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Çıtkırıldım	1966	Nuri Ergün	https://www.youtube.com/watch?v=SuZxbcbcuVs	Film, öğrencisine âşık olan bir öğretmenin hikâyesini konu edinir. Öğretmen öğrencisine özel ders vermektedir.
Denizciler Geliyor	1966	Feyzi Tuna	https://www.dailymotion.com/video/x4cn2hj	Deniz harp okulunda okuyan gençlerin aşk hikayeleri konu edilmiştir.
Milyonerin Kızı	1966	Türker İnanoğlu	-Film izlenememiştir.	Yakışıklı ve çapkın bir genç olan Ali (Tamer Yiğit) ve Leyla (Leyla Tunca) havaalanına ayrı ayrı giderlerken yolda pek de hoş olmayan bir biçimde tanışırlar. Tartıştıktan sonra yollarına devam eden ikili, havaalanında aynı kişiyi beklediklerini anlayınca şaşkınlıkları daha da büyür. Çünkü karşıladıkları işadamı Vahi Bey (Vahi Öz) Leyla'nın babası ve Ali'nin de patronudur.
Kelepçeli Melek	1967	Mehmet Dinler	https://www.youtube.com/watch?v=SNBTGNPRD9Y	Filmde, nişanlısı tarafından terk edilen bir kadının intikam hırsı anlatılır. Nazım, üniversiteden yeni mezun olmuş stajyer bir savcıdır. Kısa süre sonra eğitimini tamamlamak için Avrupa'ya gidecektir.
Kızılcıklar Oldu Mu	1967	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=LghxA9vYDHg	Filmde, babalarının zoruyla evlendirilmeye çalışan iki gencin hikâyesi anlatılır. Ailesi, Metin'in Avrupa'da üniversite eğitimi aldığını düşünmektedir. Oysaki Metin, okulu bırakmış ve gününü gün etmiştir.
Acı Yıllar	1968	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=dee6ruqC754	Filmde, aile büyüklerinin ihtirası yüzünden ayrılmış bir çiftin yaşadıkları anlatılır. Murat üniversite eğitimi için İstanbul'a gelmiştir. Antalya'nın en varlıklı ailelerinden birinin oğludur. Murat, İstanbul'da fabrika işçisi Zeynep'e âşık olur. Mezun olunca Zeynep'le evlenecektir. Durumu ailesine haber verir. Oysa babasının plânları başkadır.
Kader Böyle İstedi	1968	Ömer Lütfi Akad	https://www.youtube.com/watch?v=qwVfquEQ28c	Film, zengin bir iş adamının kızı olan Nilüfer ile taksici Ahmet'in aşklarını konu edinir. Nilüfer, eğitimi için babasına haber vermeden İstanbul'daki halasının yanına gider. İstanbul'da genç bir taksici olan Ahmet ile tanışır.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Kadın Severse	1968	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=6E6jTFJFAFo	Filmde, aynı adama âşık bir anne ve kızının hikâyesi anlatılır. Ferit, doktor olan genç bir adamdır. Dağda bir kulübede yaşayan Ferit, kulübenin yakınlarında donmak üzere olan bir kadın bulur. Bir kolej öğrencisi olan Nevin'i, yaptığı müdahale ile kadının ölmekten kurtaran Ferit, iyileşmesi için elinden geleni yapar. Bu vesile ile tanışan Ferit ile Nevin birbirlerinden etkilenir.
Katip Üsküdar'a Giderken	1968	Ülkü Erakalın	-Film izlenememiştir.	Film, Osmanlı döneminde yaşayan bir katibin hikâyesini anlatır. Filmin kahramanı Üsküdar'da annesiyle birlikte yaşar. İyi eğitimli ve kibar olduğu için herkes ona "Katip" diye seslenir.
Mekansız Kurtlar	1968	Yılmaz Duru	-Film izlenememiştir.	Filmde, bir veznedarın yaşadığı vicdan azabı konu edilir. Ali, yoksul bir ailenin oğludur. Liseden sonra eğitimine devam edememiştir. Bir bankada veznedardır. Eğitimi bırakma teması işlenmiştir.
Sana Dönmeyeceğim	1969	Mehmet Dinler	https://www.youtube.com/watch?v=cIncvDfSj_8	Filmde, yıllar önce ayrılan bir çiftin yollarının tekrardan kesişmesi konu edilir. Murat sevgilisini bırakır yurt dışına eğitime gider.
Uykusuz Geceler	1969	Orhan Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=uPqxKGnScwo	Okul masraflarını karşılamak için çalışan bir genç kızın bulunduğu sefil durum anlatılmıştır.
Yarın Başka Bir Gündür	1969	Nejat Saydam	https://www.youtube.com/watch?v=w5DqC-QMWGQ	Filmde, aynı kadına âşık olan iki üvey kardeşin hikâyesi konu edilir. Çocuklar birlikte eğitim alırlar.
Yaban Gülü	1970	Ümit Utku	https://www.youtube.com/watch?v=jTnLEYg8ESc	Filmde, gururu sebebiyle aşkından vazgeçen bir kadının yaşadıkları anlatılır. Leyla, kimsesiz bir köylü kızıdır. Çok küçük yaşta zengin bir iş adamı tarafından evlat edinilir. Yalıda büyüyüp kolejden mezun olur. Ancak bu saadet eve bir yabancının gelmesiyle yıkılır.
Mahkum	1972	Osman Fahir Seden	https://www.youtube.com/watch?v=BcbBEBb5Z5E	Film, yıllar sonra yeniden bir araya gelen bir baba ile oğlun öyküsünü konu edinir. Oğlu eğitim almış kendini geliştirmiştir ancak babasından nefret etmektedir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Sevgili Hocam	1972	Hulki Saner	https://www.youtube.com/watch?v=jARRtbYL_LQ	Film, ders verdiği zengin bir kıza âşık olan bir edebiyat öğretmeninin başından geçenleri konu alır.
Beddua	1973	Mehmet Bozkuş	https://www.youtube.com/watch?v=UjyhLY6lsNY	Okulları bitince evlenmeyi planlayan iki gencin hikayesi anlatılmaktadır.
Talihsizler	1973	Mehmet Dinler	https://www.youtube.com/watch?v=T4H1ufuY9-I	Filmde, bir ailenin iflasla başlayan çöküşü anlatılır. Osman'ın ailesi ani bir iflasla altüst olur. Osman küçük olmasına rağmen ailesini kurtarmayı vazife edinir kendisine. Üniversite çağına geldiğinde hukuk eğitimi için Paris'e gider. Ancak ailesi geride kalmıştır.
Garip Kuş	1974	Yücel Çakmaklı	https://www.youtube.com/watch?v=UiF-ElIHPLo	Nazmi, uzun yıllardır Avrupa'da eğitim görmektedir. Babasının ölümünden sonra köyüne dönerek çiftlikteki işleri devralır.
Memleketim	1974	Yücel Çakmaklı	https://www.youtube.com/watch?v=iQbx6qLh2O0	Filmde, Leyla'nın yaşadığı manevi değişim konu edilir. Viyana'da yolları kesişen Leyla ve Murat birbirlerine âşık olur. Murat tıp, Leyla ise müzik eğitimi almaktadır.
Sevmek	1974	Ertem Göreç	https://www.izlesene.com/video/sevmek-serdar-gokhan-perihan-savas-1974-79-dk/10189124	Film, Leyla ile onu büyüten Şahin arasındaki ilişki etrafında yaşananları anlatır. Şahin, yeraltı dünyasının önemli isimlerinden biridir. Bir gün arkadaşı Bekir'den bir mektup alır. İdam cezasına çarptırılan Bekir, kızı Leyla'yı Şahin'e emanet eder. Leyla'yı iyi şartlarda yetiştirmesini vasiyet eder. Şahin, vasiyeti yerine getirerek Leyla'nın iyi bir eğitim almasını sağlar.
Taşralı Kız	1974	Ülkü Erakalın	https://www.youtube.com/watch?v=EnFiVBcEzoE	Film, tahsilini devam ettirebilmek için İstanbul'a gelen Elif'in hikâyesini anlatır.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Ah Nerede	1975	Orhan Aksoy	https://yesilcamtv.eu/ah-neredem-1975/	Filmde, çapkın Ferit'in Zehra'ya âşık olması anlatılır. İstanbul'a eğitim için gelen Ferit ve kardeşleri farklı hayat tarzlarını benimser.
Bedia	1977	Kemal Kan	https://www.youtube.com/watch?v=iJiW79rjxVE	Film, Bedia'nın meşhur bir ses sanatçısı olma yolunda başına gelen olayları konu alır. Ses sanatı için eğitim almaktadır.
Kızını Dövmeyen Dizini Döver	1977	Temel Gürsu	https://www.youtube.com/watch?v=ToHPqfk0Lsc	Filmde, gençlerin ailelerinin ihmalinden dolayı kötü yola düşmeleri eleştirilir. Gençlerin eğitimi konu edilmiştir.
İnsan Sevince	1979	Osman Fahir Seden	https://www.youtube.com/watch?v=Y_GBq0x0plc	Filmde, sevdiği kız uğruna sahip olduğu her şeyi feda eden bir adamın hikâyesi anlatılır. Adana'da zengin bir ailenin oğlu olan Ferdi müzik eğitimi almak için İstanbul'a gelir. Konservatuarda tanıştığı öğrencilerden Arzu'ya âşık olur.
Kalbimdeki Acı	1983	Natuk Baytan	https://www.youtube.com/watch?v=yVBzchOpiTc	Film, düşmanları tarafından sevgilisinden ayrılmaya zorlanan bir adamın öyküsünü konu edinir. Ağanın kızı eğitimini tamamlamış köye dönmüştür ancak kahya ile geçmiş bir aşk yaşantısı vardır.
Fırtına Gönüller	1984	Ümit Efekan	-Film izlenememiştir.	Filmde, evlenmek istemeyen bir kadının günün birinde âşık olması konu edilir. Ahu'nun en büyük hayali günün birinde eski uygarlıkların danslarını modernize ederek sahnelemektir. Bu iş için bale eğitimi alması gereken Ahu, eğitim masraflarını karşılayamaz ve hayallerini ertelemek zorunda kalır.
Gönlüm ve Ben	1984	Oksal Pekmezoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=-FE-QurCSUU	Film, ikisi de ünlü birer müzisyen olan iki kardeşin öyküsünü konu edinir. Kardeşler müzik eğitimi almıştır.
İftira	1984	Oksal Pekmezoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=NFLOFsWG2eU	Film, çocukluk arkadaşı olan iki gencin aşk öyküsünü konu alır.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Ölüm Savaşçısı	1984	Cüneyt Arkın	https://www.youtube.com/watch?v=QqGcyZiXc8M	Filmde, bir Türk polisinin İtalya'daki bir çeteyi çökertmesi konu edilir. Türk polisi Murat, uzun yıllar karate eğitimi alır. Kendisi ile beraber eğitim gören Ninja'nın bir kez hayatını kurtarır. Ninja bunu aşağılayıcı bir olay olarak görüp Murat'a kin besler.
Sosyete Şaban	1985	Kartal Tibet	https://www.youtube.com/watch?v=4EJ62o4u4ug	Filmde, köy ağası Şaban ile İstanbul sosyetesinden Peri'nin evlenmesi konu edilir. İflasın eşiğindeki Kadir Bey, kurtuluşu kızı Peri'yi beşik kertmesi Şaban ile evlendirmekte bulur. Şaban'ın köylülüğüne tahammül edemeyen Peri, düğün gecesi bir not bırakarak kaçar. Gururu kırılan Şaban, kâhyanın okumuş yeğeninden kendisine yardım etmesini ister. Aldığı eğitim sonunda Şaban bambaşka biri olacaktır.
Adem İle Havva	1986	Şerif Gören	-Film izlenememiştir.	ilm, farklı kültürlerde yetişmiş iki gencin aşk öyküsünü anlatır.
Babamız Eğleniyor	1987	Ahmet Bozkuş	https://yesilcamtv.eu/babamiz-egleniyor-1987/	Film, varlıklı bir aileye mensup genç bir adamla dansöz bir kızın aşk öyküsünü konu alır.
Vurmayın	1987	Ümit Efekan	https://www.youtube.com/watch?v=0GWJUemhbg4	Filmde, ekonomik sebeplerle dağılan bir ailenin öyküsü anlatılır. Kapıcı bir aileye mensup olan Emrah, ağabeyinin eğitimine yardımcı olmak için bir fabrikada çalışır. Ailenin bütün umudu, ağabey Mahmut'un eğitimini tamamlayarak iyi bir işe girmesine bağlıdır. Ancak Mahmut bir süre sonra yasadışı işlere bulaşır.
Öğretmen	1988	Kartal Tibet	https://www.youtube.com/watch?v=dDNeFEIz5SI	Bir öğretmenin yaşadığı ekonomik zorluklar sonucu akıl sağlığını kaybetmesi konu edilmiştir.
Karanlık Dünya	1989	Tolga Akın	https://www.youtube.com/watch?v=VtPY1AX7pSQ	Filmde, gözleri görmeyen genç bir kızın öyküsü anlatılır.
Güneşi Görmeden	1990	Faik Ahmet Akıncı	-Film izlenememiştir.	film, okul dönemini birlikte geçiren, yıllar önce ayrılan üç yakın arkadaşın tekrar yollarının kesişmesini konu edinir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Seni Seviyorum Rosa	1991	Işıl Özgentürk	https://www.youtube.com/watch?v=WTlqMFzf0Gk	Filmde, hayal ile gerçeği ayırt edemeyen bir kadının hayat hikayesi anlatılır. Ailesinden yeterli ilgiyi göremeyen küçük Rosa, bir rahibe okuluna gönderilir. Buradaki disiplinli eğitime ayak uydurmaya çalışır fakat başarılı olamaz.
Zıkkımın Kökü	1993	Memduh Ün	https://www.youtube.com/watch?v=txhKn4xyLho	Filmde, yoksul bir ailenin çocuğu olan Muzaffer'in hikâyesi anlatılır. Ailesiyle Adana'da bir gecekonduda yaşayan Muzaffer'in hayattaki en önemli amacı okumaktır.
Dar Alanda Kısa Paslaşmalar	2000	Serdar Akar	https://www.youtube.com/watch?v=f7b9tROlmdc	Filmde umutlarını, hayallerini, aşklarını bir futbol takımı etrafında kümelemiş bir semt halkının hayatı anlatılır. Takımın koç ile eğitimleri konu edilmiştir.
Hababam Sınıfı Askerde	2004	Ferdi Eğilmez	https://www.youtube.com/watch?v=paJSYtOXXXs	Filmde, Hababam Sınıfı'nın askerlik maceraları anlatılır. Bir türlü eğitimini tamamlayamayan Hababam Sınıfı öğrencileri, adam olmamaya kararlıdır. Ama Deli Bedri'nin de pes etmeye niyeti yoktur.
Çılgın Dersane	2006	Faruk Aksoy	https://www.youtube.com/watch?v=cKD23HqmZBc	Film, bir dershanenin öğretmen ve öğrencilerin çabalarıyla kapanmaktan kurtarılmasını anlatır.
Hokkabaz	2006	Cem Yılmaz	https://www.dailymotion.com/video/x3xjvir	Film, sihirbaz olmayı kafaya koyan iki çocukluk arkadaşının maceralarını anlatır.
Emret Komutanım Şah Mat	2007	Taner Akvardar	https://www.youtube.com/watch?v=bYvS_lMFoYA	Filmde, bir üsteğmenin engelli askerlere eğitim verirken aynı zamanda eski bir düşmanıyla mücadele etmesi konu edilir.
Kelebek	2008	Cihan Taşkın	Film izlenememiştir.	Film, 11 Eylül'e giden süreçte Afganistan'da bulunan bir grup insanın yaşadıklarını konu edinir.
Sonbahar	2008	Özcan Alper	https://www.youtube.com/watch?v=VElFW9PHV-0	Filmde, hayatının büyük bir bölümünü hapishanede geçiren bir adamın son günleri anlatılır. Yusuf, üniversite eğitimi için Artvin'den İstanbul'a gitmiştir. Fakat mezun olamadan, karıştığı olaylar sebebiyle cezaevine girer.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Bornova Bornova	2009	İnan Temelkuran	Film izlenememiştir.	Film, bir toplumsal yozlaşma hikâyesi anlatır. Hakan, liseyi bitirememiş, sakatlandığı için futbol kariyeri başlamadan bitmiş bir gençtir. İş bulamadığı için vaktinin çoğunu mahalleden tanıdığı Salih'in yanında geçirir. Mahallenin kabadayısı Salih, Hakan'ı ciddiye alan tek kişidir. Annesi ve babası eğitimli insanlar olan Salih, kirli işlere bulaşır. Herkes mesafeli dursa da Hakan, Salih'e güvenmektedir.
Deli Deli Olma	2009	Murat Saraçoğlu	https://www.youtube.com/watch?v=OqmnS7curtU	Film, Kars'ta yaşayan Malakan bir adamın hikâyesini anlatır. Mişka, 93 Harbi sırasında Çar tarafından sürgün edilen Malakanlar'dan biridir. Ailesi ile birlikte Kars'a gelmiştir. Köylüler Mişka'yı çok sever. Ancak bir tek Popuç, Mişka'dan hiç hoşlanmaz. Popuç'un torunu Alma'nın müziğe yeteneği vardır. Öğretmeni Metin, Alma'nın eğitim almasını ister. Mişka piyano çalar. Bu nedenle Alma'yla yakın arkadaş olurlar. Mişka hastalanıp yatağa düşünce bütün köy onunla ilgilenir.
No Ofsayt	2009	Mehmet Bahadır Er	https://filmizle2022.com/ofsayt-izle/	Ali Tarantula 45 yaşlarında, eğitimi sınırlı, kentin büyüklüğü ile küçüklüğü arasında sıkışmış, "kendinden menkul" bir otoriteye sahip, özünde 'arıza kere arıza' biri. Ali Tarantula bir gün futboldaki ofsayt kuralına kafayı takar ve olaylar gelişir.
Çoğunluk	2010	Seren Yüce	https://kultfilmler.com/cogunluk-izle/	Film, sosyal sınıflar arasındaki ayrımcılığı konu edinmektedir. Açıköğretim'de okuyan Mertkan ve harçlığını garsonluk yaparak kazanan bir öğrenci olan gül. Van'dan İstanbul'a üniversite eğitimi almak için gelmiştir. Fakir Kürt kızı, şımarık şehir çocuğunun hayatla yüzleşmesine sebep olur.
Veda	2010	Zülfü Livaneli	https://www.youtube.com/watch?v=MkqwgnBMjjg	Filmde, Salih Bozok ile Mustafa Kemal Atatürk'ün arkadaşlığı konu edilir. Atatürk'ün çocukluktan itibaren aldıkları eğitimler işlenmiştir.
Anadolu Kartalları	2011	Ömer Vargı	https://www.youtube.com/watch?v=lD_EA7yAux4	Film, bir grup arkadaşın pilot olmak için Çiğli Hava Okulu'nda geçirdikleri eğitim sürecini anlatır.
Bende Yar	2011	Haşim Atken-Alper Kıvılcım	https://www.dailymotion.com/video/x3tjzlz	Film, tuzağa düşen bir ajanın intikam hikâyesini anlatır. Ajan hapishaneye düşmüştür ve burada tanıştığı bilge kişinin eğitiminden geçmiştir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Türkan	2011	Cemal Şan	https://www.youtube.com/watch?v=4Rd3xO_w3YU	Film, doktor Türkan Saylan'ın son günlerini konu edinir. Türkan hayatı boyunca cüzzam hastalığına karşı mücadele etmiş, gençlerin eğitim görmesi için çalışmıştır.
Benim Dünyam	2013	Uğur Yücel	https://www.youtube.com/watch?v=dJRvmnG2Ci0	Film, bedensel engelli bir kızla onu eğiten öğretmenin hikâyesini anlatır.
Bırakmak İstiyorum	2013	Yücel Yolcu	Film izlenememiştir.	Film, bir terapistin sigarayı bırakmak isteyenlere verdiği eğitimi konu edinir.
Tepenin Uşakları	2013	İsmail Eraydın	https://www.dailymotion.com/video/x3tjzp6	Film, babasının Almanya'ya işçi olarak gitmesi sebebiyle ailesinin sorumluluğunu üstlenmek zorunda kalan bir gencin hikâyesini anlatır. Hikmet eğitimini sürdürüp doktor olmak istemektedir. Fakat ailesinin geçimini sağlamak için çobanlık yapmaktadır. Ağa'nın kızı Züleyha'yı görür görmez âşık olur. Fakat 12 Eylül Dabesi ile her şey altüst olacaktır.
Selam Bahara Yolculuk	2014	Hamdi Alkan	Film izlenememiştir.	İsmail öğretmen, kendini eğitime adamış gönül kahramanlarından biridir. Fakat Kırgızistan'da yepyeni ve umut dolu bir hikaye yazmak, İsmail'in beklediği kadar kolay olmayacaktır.
Genç Pehlivanlar	2015	Mete Gümürhan	https://www.dizifilmbox.pw/genc-pehlivanlar-full-izle/	Film Amasya Güreş Merkezi Yatılı Okulu'nda geleceğin (olimpik, yağlı ya da geleneksel) güreş şampiyonları olmayı hayal eden, yaşları 10 ile 18 arasında değişen 28 çocuğun zorluk ve zaferleriyle dolu hikâyesini anlatıyor.
Mucize	2015	Mahsun Kırmızıgül	https://www.youtube.com/watch?v=k7rGyEbyH8g	Film, ıssız bir köye atanan bir öğretmenin yaşadıklarını konu edinir.
Çok Uzak Fazla Yakın	2016	Türkan Derya	https://jetfilmizle.club/cok-uzak-fazla-yakin-izle-turk-filmi.html	Filmde, mesafeleri anlamsız kılan bir aşk hikâyesi anlatılmaktadır. Aslı ve Cem üniversite yıllarında tanışmıştır. İkisi de konservatuar öğrencisidir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Çünkü Onu Çok Sevdim	2016	Erdaoğan Koç	Film izlenememiştir.	Emre, içine kapanık ama sosyal yaşayan, çevresince çok sevilen bir gençtir. Kendini Karakalem çizimlere adamış ve en büyük hayali İtalya'da Resim eğitimi alıp kendini geliştirmektir.
Dağ 2	2016	Alper Çağlar	https://www.dizifilmbox.pw/1-dag-2-full-hd-izle/	Filmde, Kuzey Irak'ta bir kurtarma operasyonunda görevlendirilen Özel Kuvvetler Timi'nin zorlu mücadelesi anlatılmaktadır. Askeri eğitim teması işlenmiştir.
Bitmeyen Yolculuk	2017	Mehmet Güleryüz	Film izlenememiştir.	Bu belgesel, yönetmen, sanat yönetmeni, senarist ve eğitimci olan Duygu Sağıroğlu'nun hayatını anlatmaktadır.
Daha	2017	Onur Saylak	https://filmfiz.net/daha-izle	Gaza 14 yaşında olan bir gençtir. Küçük bir sahil kasabasında yaşayan Gaza, buradan ayrılmayı, öğrenimine büyük şehirde devam etmeyi hayal eder. Fakat babası onu hayallerinden çok uzak bir dünya ile tanıştırır.
Sarıkamış Çocukları	2017	Can Ulkay-Mutlu Karadoğan	https://www.youtube.com/watch?v=NbKMeJ-tGIU	Filmde, 1915 yılında yaşanan Sarıkamış faciası konu edilir. 2 kardeş cepheye giden abilerini aramak için askerlere katılırlar. Sarıkamış'ta bir askerin torunu olan Rus bir öğrencinin Türkiye'ye eğitim için gelmesi konu edilmiştir.
Yarım Kalan	2017	Emre Yılmaz	Film izlenememiştir.	İstanbul'a üniversite eğitimi için gelen bir Ermeni kız (Iskui) ile bir Türk genci (Mert) arasında büyük bir aşk filizlenir. Bu durum başta Iskui'nin Ermenistan'dan gelen abisi (Aram) ve Mert'in ailesi tarafından onaylanmayacaktır.
Zer	2017	Kazım Öz	https://www.fullhdfilmizlesenebox.org/zer-izle/	Film, bir şarkının peşine düşen genç bir adamın yaşadıklarını anlatır. Genç adam Amerika'da eğitim almaktadır.
Babamın Ceketi	2018	Müfit Can Saçıntı	https://www.dailymotion.com/video/x84q88l	Film, evlenmek için iş arayan genç bir adamın öyküsünü konu edinir. Genç adam eğitimlerini tamamlamış ve iş bulmak için her yola başvurmaktadır.
Kapan	2018	Muharrem Gürer- Mehtap Şahin Altıntaş	Film izlenememiştir.	Film, oğlunun intikamını almak isteyen bir babanın yaşadıklarını anlatır. Süleyman Antalya'nın zengin iş insanlarından biridir. Kızı Aslı Amerika'da okumuştur. Oğlu Tarık ise İstanbul'da eğitim almıştır. Tarık'ın kız arkadaşı intihar edince genç adam ağır bir bunalım geçirir.

EK B'nin devamı

Filmin Adı	Yılı	Yönetmeni	Link	Konusu
Cep Herkülü	2019	Özer Feyzioğlu	https://www.fullhdizlett.com/movieqi/cep-herkulu-naim-suleymanoglu-full-hd-izle/	Filmde, ülkesinden iltica eden bir sporcunun hikâyesi konu edilir. Daha çocuk yaştayken Naim'in spora olan yeteneği keşfedilir. Şehir dışındaki bir spor okulunda yatılı olarak eğitim görmeye başlar. Kısa sürede dünyaca çapında başarılar elde eder. Ancak ülkesinde yaşadığı bazı sorunlar onu farklı bir mücadeleye itecektir.
Hababam Sınıfı Yeniden	2020	Evren Erdoğan-Ayşe Balıbey Tanıl	https://www.filmmom.pro/hababam-sinifi-yeniden-izle/	Okula yatılı gelen kız öğrenciler ile okulun gediklileri başlarda birbirlerine meydan okurken, bir süre sonra müttefik olarak birlikte birçok maceraya atılır.
Mimaroğlu	2020	Serdar Kökçeoğlu	Film izlenememiştir.	Film, Amerika'ya giden bir çiftin hayat hikâyesini anlatır. İlhan ve eşi Güngör, 1960'ların başında Rockfeller Bursu ile Türkiye'den Amerika'ya giderler. İlhan, New York'taki Columbia Üniversitesi'nde müzik eğitimi almaya başlar. İlhan eğitimini aldığı sırada müzik eleştirmenliği yapar. Genç adam yıllar içinde elektronik müziğin öne çıkan ünlü isimlerinden biri olma yolunda ilerler. Diğer yandan eşi Güngör ise Amerika'daki özgürlükçü eylemlerin içinde yer alır.
Plaza	2020	Anıl Gelberi	https://www.fullhdfilmizlesenebox.org/plaza-izle/	Film, bir güvenlik görevlisinin yaşadıklarını konu edinir. Emre öğretmen olmuştur ancak atanamadığı için mesleğini yapamamaktadır.
Suveyda	2020	Mesut Uçakan	Film izlenememiştir.	Film, hafız olmak isteyen bir çocuğun hikâyesini anlatır.